

A kézilabdázás játékszabályai

IHF, EHF és MKSZ JAB állásfoglalásokkal kiegészítve

2022

Tartalomjegyzék

1.	szabály: A játéktér.....	5
2.	szabály: A játékidő, zárójelzés és „time out”	11
3.	szabály: A labda	18
4.	szabály: Csapat, játékoscsere, felszerelés, sérülés.....	19
5.	szabály: A kapus.....	28
6.	szabály: A kapuelőtér	30
7.	szabály: Játék a labdával, passzív játék.....	32
8.	szabály: Szabálytalanságok, sportszerűtlen magatartás	38
9.	szabály: A gól	47
10.	szabály: A kezdődobás	49
11.	szabály: A bedobás.....	51
12.	szabály: A kidobás.....	52
13.	szabály: A szabaddobás.....	53
14.	szabály: A 7 m-es dobás.....	56
15.	szabály: Általános rendelkezések a dobások végrehajtásához(kezdődobás, bedobás, kidobás, szabaddobás, 7 m-es dobás).....	59
16.	szabály: A büntetések.....	62
17.	szabály: A játékvezetők.....	67
18.	szabály: Időmérő és a titkár.....	70
	Játékvezetői karjelzések	72
	Magyarázatok a játékszabályokhoz	81
1.	Időntúli szabaddobás (2:4-6)	83
2.	Játékidő-megszakítás (2:8)	84
3.	Csapatidőkérés (2:10)	85
4.	Magyarázat a passzív játékhoz (7:11).....	87
5.	A kezdődobás (10:3).....	91
6.	A „tisztá gólhelyzet” meghatározása (14:1).....	92
7.	Beavatkozás az időmérő és a szövetségi képviselő által(18:1).....	93
8.	Sérült játékos (4:11).....	94
	A cserehelyszabályzat.....	95
	Irányelvek és értelmezések.....	98
	A játéktér festése.....	99
	A kapuk rögzítése (1:2).....	99
	Kapus sérülése az időntúli szabaddobással kapcsolatban (2:5).....	99
	Időntúli szabaddobás vagy 7m-es dobás (2:6, 8:10 c).....	99
	Időkérés (2:10, 3. sz. Magyarázat)	99
	Tartalék labdák használata (3:3)	99
	Játékosok és hivatalos személyek cseréje (4:1 és 4:2).....	99
	A játékoscsere (4:4).....	100
	Többletjátékos (4:6 első bekezdés).....	100
	Játékos játéktérre lépése hibás mezszínből vagy mezszámán (4:7 és 4:8)	100
	Technikai eszköz használata a cserehelyen (4:7-4:9)	100
	Tiltott tárgyak, sisakok, maszkok és térdvédők (4:9).....	100

Ragasztó/Vaksz (4:9).....	101
Segítségadás sérült játékosnak (4:11).....	101
Sérült kapus (6:8).....	101
Lépés, labdavezetés kezdete (7:3).....	101
Labdaátadások számolása passzív játék előfigyelmeztető jelzés után (7:11).....	102
Kapus kizárása (8:5 magyarázat).....	102
Többletjátékos vagy hivatalos személy közbeavatkozása(8:5, 8:6, 8:9, 8:10b)	102
További intézkedések kizárás és írásos jelentés után (8:6, 8:10a,b).....	102
A jelentés nélküli és írásos jelentéses kizárások szempontjai (8:5, 8:6).....	102
Mezőnyjátékos kapuelőtérbe való belépése (8:7f).....	103
Köpés (8:9, 8:10a).....	103
Utolsó 30 másodperc (8:10c, 8:10d).....	103
A 3m-es távolság be nem tartása (8:10c).....	103
Kizárás az utolsó 30 másodpercben (8:10d).....	104
Előnyyszerzés az utolsó 30 másodpercben (8:10d utolsó bekezdése)	104
Bedobás végrehajtása (11:4).....	104
7m-es dobás ítélet üres kapunál (14:1, 6c magyarázat)	104
Dobások végrehajtása (15)	104
Kizárt játékos/hivatalos személy (16:8).....	104
Kizárás utáni különösen durva sportszerűtlen magatartás (16:9 d)	105
Nézők viselkedése veszélyezteteti játékosokat (17:12).....	105
Mellékletek:	106
1. sz. melléklet.....	106
További tanácsok tiltott maszkokkal és más nem engedélyezett tárgyakkal kapcsolatban (4:9)	106
2. sz. melléklet.....	110
Engedélyezett és nem engedélyezett felszerelésekhez illusztráció (4:9).....	110
3. sz. melléklet.....	121
Oktatási segédlet a „passzív játékhoz“	121
A játéktérre és a kapukra vonatkozó előírások.....	123
Videó Ismétlés Szabályzat	126
Elektronikus Csapatidőkéző Rendszer Szabályzat	129

Előszó

A Magyar Kézilabda Szövetség Játékvezetői Albizottsága a 2022. július elsején életbe lépett játékszabályokat ezen kiadványában kiegészítette és egységes szerkezetbe rendezte, kiemelve az IHF, az EHF és az MKSZ JAB kötelező érvényű állásfoglalásaival.

Budapest, 2022. július 1.

A kézilabdázás megváltozott játékszabályai 2022. július 1-jén léptek életbe. A játékszabályok egységes szerkezetbe foglalt, magyar nyelvű változata a Nemzetközi Kézilabda Szövetség (IHF) eredeti, angol nyelvű kiadványa alapján készült.

A játékszabályok rendszerbe foglalása és szerkesztése, az állásfoglalások kialakítása Soltész Iván vezetésével, a magyar nyelvű fordítás Herczeg Péter és Bonifert Ferenc közreműködésével készült, valamint Soós Balázs szakmai és nyelvi lektori tevékenységének igénybevételével történt.

A szabályok 2022. július 1. napjától érvényesek.

A szabályszöveg, a megjegyzések, az IHF játékvezetői karjelzések, a szabályokhoz kapcsolódó magyarázatok, valamint a cserehely szabályzat mind a teljes szabályzat szerves részét képezik!

Egyúttal felhívjuk a figyelmet az „Írányelvek és értelmezések” c. részre, amely bizonyos szabályok értelmezéséhez ad kiegészítő útmutatásokat!

A „Játéktérhez és kapuhoz tartozó irányelvek”, amelyek csak az olvasók kényelme, tájékoztatása miatt kerültek be a szabálykönyvbe, nem integrált része a szabályoknak.

Megjegyzés:

A szabályok női és férfi résztvevőkre egyformán érvényesek, ez alól kivételt képeznek a labda méretére vonatkozó szabályok (lásd. 3. szab.)

(A 2022. július 1-je után életbe lépett új szabályok és az IHF és MKSZ JAB állásfoglalások piros színnel kerültek kiemelésre.)

1. szabály: A játéktér

1:1

A játéktér (lásd 1. ábra) 40 méter hosszú és 20 méter széles négyszögletes terület, mely két kapuelőteret (lásd 1:4 és 6.), valamint egy mezőnyt foglal magába. A hosszabb határoló vonalakat oldalvonalnak, a rövidebbeket (a kapufák között) gólvonalaknak, illetve alapvonalaknak (kapun kívüli részek) nevezzük.

Szükséges biztonsági zónát létesíteni a játéktér körül, amely az oldalvonalak mentén legalább 1 méter, az alapvonalak mögött 2 méter.

IHF-Irányelvek és értelmezések:

Az edzőzóna határvonala csak tájékoztató célú. A hossza 50 cm és a középvonaltól 350 cm-re kell meghúzni a játéktéren kívül, az oldalvonalától 30 cm-re kezdődően párhuzamosan a középvonallal.

A játéktér állapota egyik fél javára sem változhat meg a játékidő alatt.

1:2

A két alapvonal közepén áll a kapu (lásd. 2a. és 2b. ábra). A kapukat biztonságosan kell a talajhoz vagy a mögötte lévő falhoz rögzíteni. Belső méretük: 2 m magas és 3 méter széles.

A két kapufát vízszintesen összeköti a keresztgerenda. A kapufák hátsó oldala egyvonalban kell, hogy elhelyezkedjen a gólvonal hátsó szélével. A kapufák és a keresztgerenda négyzet keresztmetszetűek, szélességük és vastagságuk egyaránt 8 cm. A kapufák és a keresztgerenda mezőnyből látható három oldalát a háttértől és a talajtól lényegesen elütő két különböző színnel kell befesteni.

A kapukat hálóval kell ellátni, melyet úgy kell felfüggeszteni, hogy a kapura dobott labda normális körülmények között a kapuban maradjon.

1:3

A játéktér valamennyi vonala ahhoz a területhez tartozik, melyet határol. Az alapvonalak a kapufák közötti részen 8 cm szélesek (lásd. 2. a. ábra), minden más vonal pedig 5 cm széles.

A két szomszédos terület közötti vonalak helyettesíthetők a két terület talajának különböző színű felfestésével.

1:4

A kapuk előtt található a kapuelőtér (lásd 5. ábra 125. oldal). A kapuelőteret a kapuelőtér vonal határolja (6 méteres vonal), melyet a következőképpen kell megrajzolni:

- a) húzunk egy 3 méter hosszú vonalat közvetlenül a kapu előtt, mely párhuzamos a gólvonallal és 6 méterre (a gólvonal hátsó élétől a kapuelőtér-vonal elülső részéig mérve) helyezkedik el attól;
- b) ezt a 3 méteres vonalat kétoldalt 1-1 (a kapufák belső, hátsó élétől mért) 6 méter sugarú negyedkör köti össze az alapvonallal (lásd. 1. ábra).

1:5

A szabaddobási vonalat (9 méteres vonal), mely egy szaggatott vonal, a kapuelőtér-vonaltól 3 méterre, azzal párhuzamosan kell felfesteni. A vonalrészek és a közöttük lévő távolság egyaránt 15 cm (lásd 1. ábra).

1:6

A 7 méteres vonal 1 méter hosszú egyenes vonal, közvetlenül a kapu előtt, amely 7 méterre (a gólvonal hátsó élétől a 7 méteres vonal elülső éléig mérve) helyezkedik el a gólvonaltól, azzal párhuzamosan (lásd. 1. ábra).

1:7

A kapus-határvonal (4 méteres vonal) egy 15 cm hosszú vonal, mely közvetlenül a kapu előtt, a gólvonallal párhuzamosan és attól 4 méterre (a gólvonal hátsó élétől a 4 méteres vonal elülső éléig mérve) helyezkedik el (lásd 1. ábra).

1:8

A középvonal a két oldalvonal felezőpontját köti össze (lásd. 1. és 3. ábra).

1:9

A kezdődobás köre (kezdődobásra kijelölt terület) 4m átmérőjű kör és a középvonal közepén helyezkedik el (lásd az 1b ábrát és a 10:3b szabályt).

A kezdődobásra kijelölt terület lehet:

- a. a játéktértől különböző színnel felfestve
- b. körvonallal megjelölve

Megjegyzés:

A kezdődobás körének felfestése vagy megjelölése az IHF rendezvényeken és a nemzeti profi ligákban kötelező, és szabadon választható a kontinentális vagy más egyéb nemzeti szövetségek által rendezett eseményen.

1:10

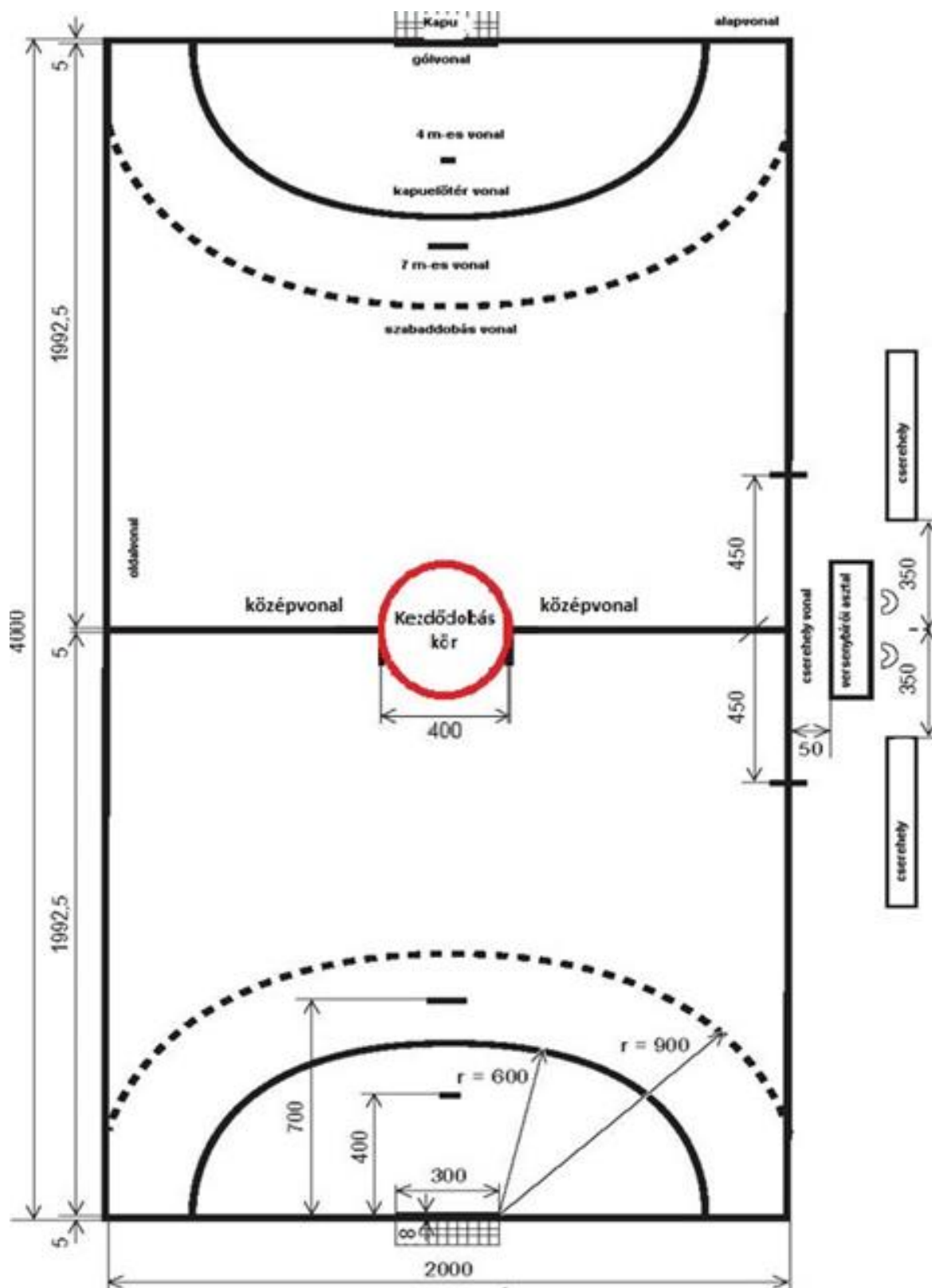
A cserevonal (az oldalvonal része) mindkét csapat számára a középvonaltól mért 4,5 méterig tart. Ezt a pontot a középvonallal párhuzamos, a mezőnyben és a játéktéren kívül is egyaránt 15 cm hosszú vonal jelzi (lásd 1. és 3. ábra).

Megjegyzés:

További technikai feltételek a játéktérről és a kapukról a 82-85. oldalon az "A játéktérre és a kapukra vonatkozó előírások" fejezetben található.

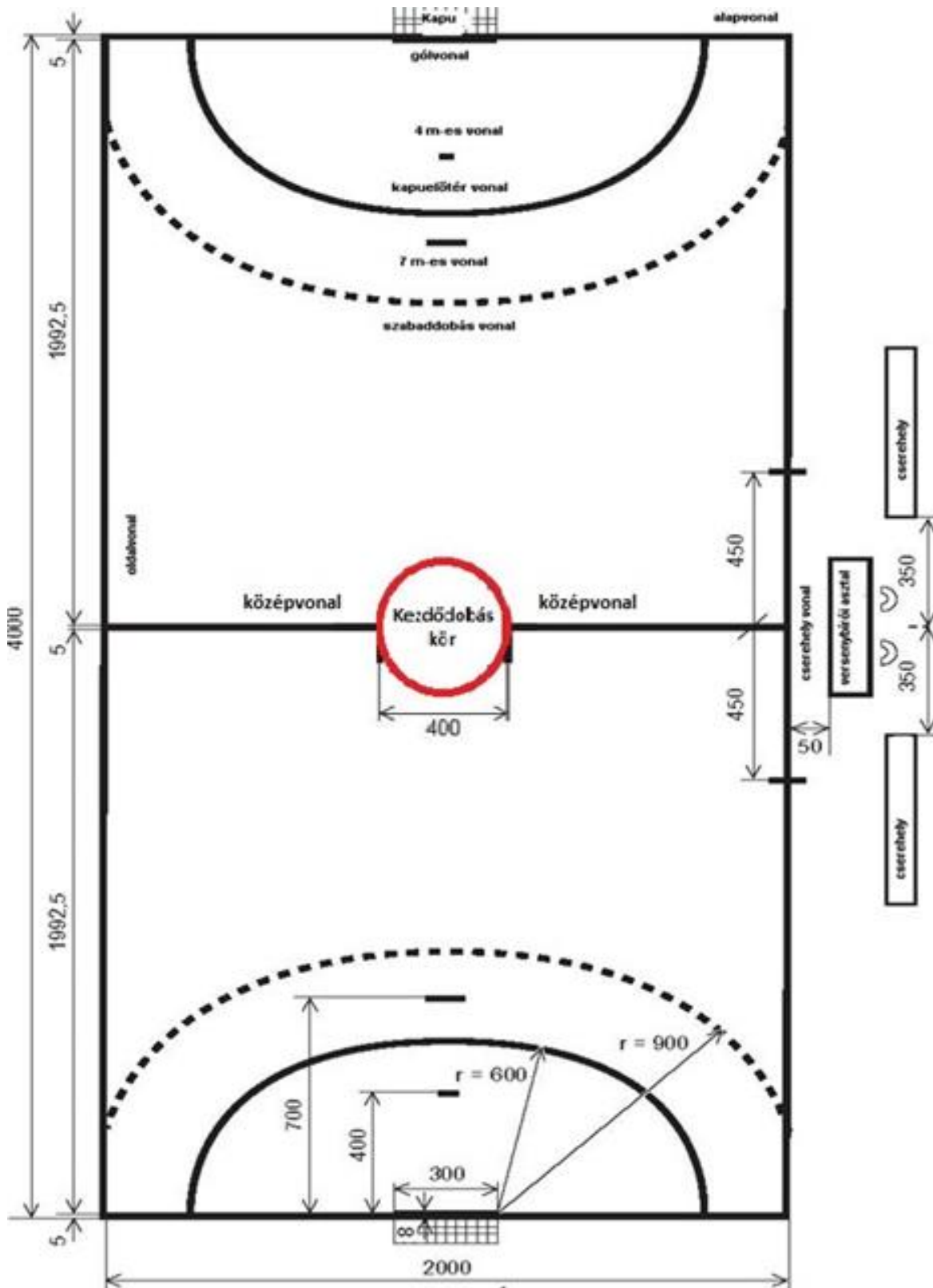
1.a ábra: A játéktér

A méretek cm-ben értendők.

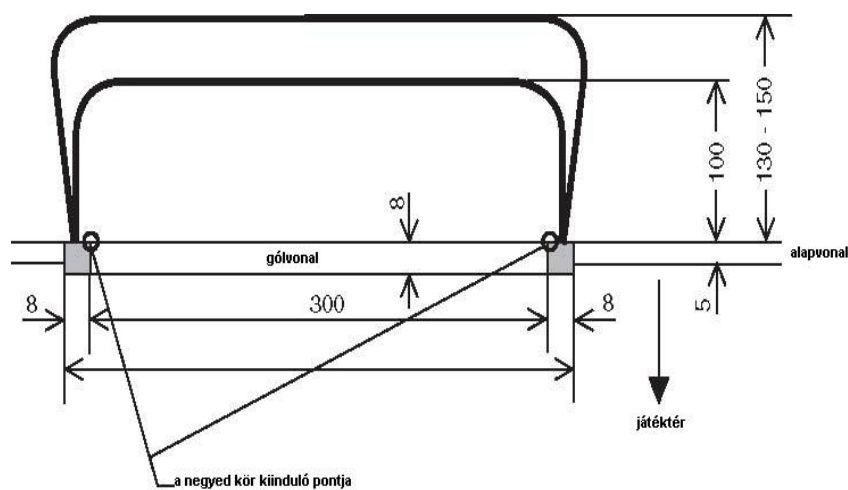
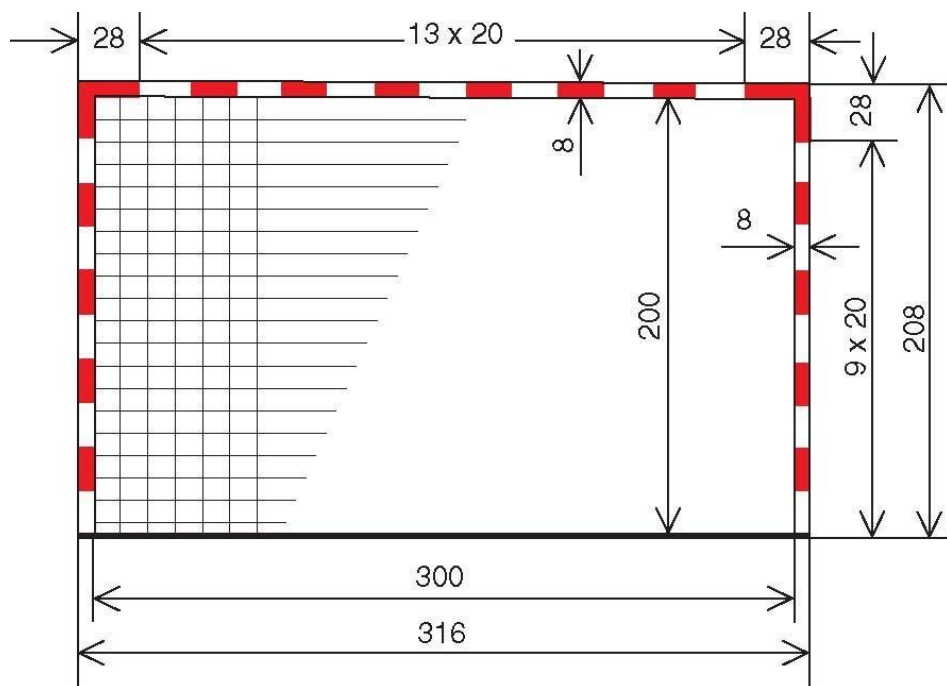
Kapuelőtér: lásd az 5. ábrán is (129. oldal)

1.b ábra: A játéktér

Kapuelőtér: lásd az 5. ábrán is (129. oldal)

2.a. ábra: A kapu

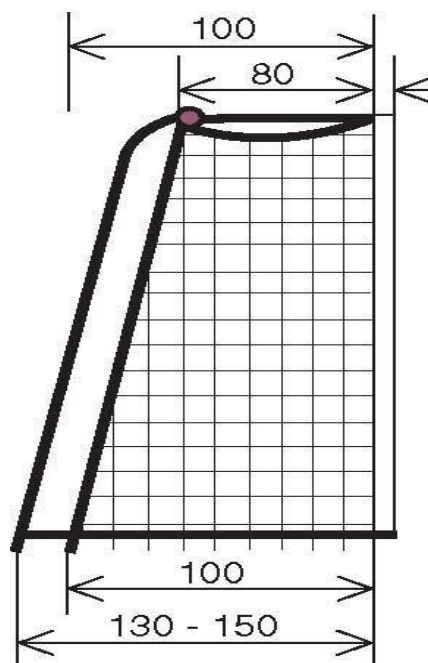

IHF-Irányelvek és értelmezések:

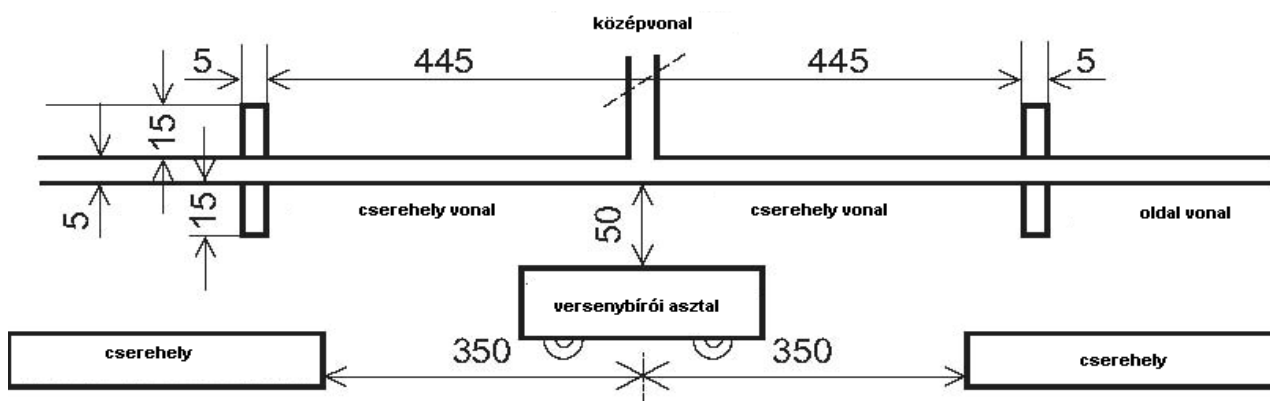
A kapuk rögzítése (1:2)

A kapukat erősen rögzíteni kell a talajhoz vagy azok mögött a falhoz, vagy biztosítani kell őket feldőlés-mentesítő rendszerrel. Ez az új rendelkezés a balesetek megelőzésére került jóváhagyásra.

2. b. ábra: A kapu - oldalnézet

3. ábra: Cserevonalak és cserehely

Az időmérő és a titkár asztalát, valamint a cserejátékosok padját, úgy kell elhelyezni, hogy az időmérő és a titkár láthassa a cserevonalat. Az asztal közelebb kell, hogy helyezkedjen, mint a cserepad, de legalább 50 cm-re kell lennie az oldalvonaltól.

2. szabály: A játékidő, zárójelzés és „time out”

Játékidő

2:1

A rendes játékidő minden korosztályban (16 év felett) 2x30 perc, a félidei szünet 10 perc.

Fiatalabb korosztályú csapatok esetében, 8 - 12 év között, a rendes játékidő 2x20 perc, 12 - 16 év között pedig 2x25 perc, mindkét esetben 10 perc szünettel.

Megjegyzés:

Az IHF, a kontinentális és a nemzeti szövetségek saját hatáskörükben az előzőktől eltérő, félidei szünetre vonatkozó szabályozást is hozhatnak. A félidei szünet maximum 15 perc lehet.

2:2

Ha a mérkőzés eredménye a rendes játékidőben döntetlen és döntésig kell játszani, akkor 5 perc szünet után meghosszabbítás következik. A meghosszabbítás ideje 2x5 perc, 1 perc szünettel és térfélcserével.

Ha a játék az első meghosszabbítás alatt sem dőlt el, akkor 5 perc szünet után a második meghosszabbítás következik. A meghosszabbítás ideje ismét 2x5 perc, 1 perc szünettel és térfélcserével.

Ha az eredmény még mindig döntetlen, akkor az érvényes versenykiírásnak megfelelően kell eldönteni a győztest. Ha a győztest 7 méteres dobásokkal kell megállapítani, az alább leírt folyamatot kell követni.

Magyarázat:

Ha a mérkőzést 7 méteres dobásokkal kell eldönteni, akkor a dobások végrehajtásában csak játékjogosult játékosok vehetnek részt. Játékjogosult az a játékos, aki a játékidő végén NEM volt kiállítva vagy kizárva (lásd még 4:1 ötödik bekezdés). Mindkét csapat 5-5 játékost jelölhet. A játékosok az ellenféljátékosaival váltakozva 1-1 dobást hajtanak végre. A csapatok számára nem kötelező előre meghatározni a dobó játékosok sorrendjét. A kapusok szabadon megválaszthatók és cserélhetőek játékjogosult játékosok közül. A játékosok a 7 méteres dobásokban, mint dobó játékosok, és mintkapusok is részt vehetnek.

A játékvezetők döntenek el, melyik kapura hajtják végre a dobásokat. A játékvezetői sorsolást követően a győztes csapat megválaszthatja, hogy elsőként vagy másodikként kezdi a dobásokat. Ha az első 5-5 dobást követően még nem dőlt el az eredmény, akkor a dobások folytatódnak ellentétes sorrenddel, és minden 5-5 dobás után a sorrend cserélődik.

Az újabb sorozatban a csapatoknak ismét 5-5 játékost kell megnevezniük. Egy részük, vagy akár valamennyi lehet ugyanaz is, aki az első körben szerepelt. Az eljárás mindaddig folytatódik, amíg arra szükség van. Azonos dobásszám mellett, gólkülönbség esetén a győztes személye azonnal eldől.

A dobó játékos(ok) kizárása a 7 méteres dobásokból súlyos vagy ismételt sportszerűtlen magatartás esetén lehetséges (16:6 e). Ilyen esetekben a csapat a kizárt dobó játékos(ok) helyébe újat jelölhet meg.

MKSZ JAB állásfoglalása:

Az esetleges második meghosszabbítás előtt is sorsolni kell.

Ha a győztest 7m-es dobásokkal kell megállapítani és a dobásra jogosult csapat létszáma öt fő alá csökken, a játékosok a sorozatban második dobást is végrehajthatnak.

Ha a győztest 7m-es dobásokkal kell megállapítani, először a kapusnak kell elfoglalnia a helyét csak azután a dobásra kijelölt öt játékos valamelyikének.

Ha a győztest 7m-es dobásokkal kell megállapítani, az adott térfélen csak a dobó játékos, a védő kapus és a játékvezetők, mindenki más a másik térfélen tartózkodhat.

A zárójelzés

2:3

A játékidő a mezőnyjátékvezető kezdődobásra adott sípjelével kezdődik, és a nyilvános időmérő berendezés automatikus zárójelzésével vagy az időmérő zárójelzésével végződik. Ha ilyen jelzés nem hangzik el, a játékvezető, az időmérő vagy a szövetségi képviselő sípol és jelzi, hogy letelt a játékidő (17:9).

Magyarázat:

Amennyiben az automatikus zárójelzéssel működő nyilvános időmérő berendezés nem áll rendelkezésre, az időmérő asztali vagy kézi stopperórát vesz igénybe és zárójelzéssel fejezi be a mérkőzést (18:2 2. bekezdés).

MKSZ JAB állásfoglalása: (2:3)

Amennyiben az első vagy a második félidő elején (meghosszabbítások esetén is) nem indult el a nyilvános óra és a megengedettnél több játékos vagy időlegesen kiállított játékos tartózkodik a játéktéren:

A mérkőzést a hibázó játékos(ok) büntetése után (4:6), a nyilvános óra helyesbítésével és...

a) ha a vétkes csapatnál volt a labda a játékidő-megszakításakor, akkor a játék a vétlen csapat szabaddobásával folytatódik

b) ha a vétlen csapatnál volt a labda, akkor játék a játékhelyzetnek megfelelő dobással folytatódik ott, ahol a labda a játékidő-megszakításakor volt.

A nyilvános időmérő berendezés csak a szövetségi képviselői asztaltól működtethető. A játékidőt érintő sípjeleknél (a zárójelzésnél is) mindig annak kezdete a mérvadó, függetlenül annak hosszúságától.

2:4

A zárójelzés előtt közvetlenül (félidei vagy mérkőzés végi jelzéskor, valamint a hosszabbítás félidejénél) vagy a zárójelzéssel egy időben elkövetett szabálytalanságokat és sportszerűtlen magatartást a zárójelzés után is büntetni kell még akkor is, ha a megítélt szabaddobás (13:1 alapján) vagy 7 méteres dobás a zárójelzés elhangzásáig nem végezhető el.

A dobást meg kell ismételni, amennyiben a zárójelzés (félidei, mérkőzés végi vagy meghosszabbítás) pontosan a szabaddobás vagy 7 méteres dobás végrehajtásakor szólal meg, vagy éppen akkor, amikor a labda az elvégzett szabaddobás vagy 7 méteres dobás után még a levegőben van.

Mindkét esetben a játékvezetők a szabaddobás vagy 7 méteres dobás eredményét megvárva fejezhetik be a mérkőzést.

1. Magyarázat az időntúli szabaddobás megítéléséhez és végrehajtásához (2:4-6)

Sokszor a csapat nem érdekelt abban, hogy a játékidő letelte után is végrehajtandó szabaddobásból gólt érjen el. Részben azért, mert a mérkőzés eldőlt, részben pedig azért, mert a szabaddobás helye kedvezőtlen, mivel az túlságosan távol van az ellenfél kapujától. Igaz a szabály előírja a szabaddobás végrehajtását, de a játékvezető járjon el méltányosan és tekintse végrehajtottnak a szabaddobást, ha a játékos a megfelelő helyen a labdát a talajra ejti vagy átadja azt a játékvezetőnek.

Azokban az esetekben, amikor egyértelmű, hogy a csapat célja a gólszerzés, a játékvezetőknek egyensúlyt kell teremteni a kísérlet lehetővé tétele (még akkor is, ha ez egy kis lehetőség) és annak biztosítása között, hogy a szabaddobás előtt ne alakuljon ki „színházi jelenet”. Ez azt jelenti, hogy a játékvezető igyekezzen elérni a csapatok játékosainak korrekt elhelyezkedését és a szabaddobás gyors, rendezett körülmények közötti végrehajtását, késlekedés nélkül. A játékosok cseréjére és elhelyezkedésére vonatkozó új korlátozást (2:5) a játékvezetőknek be kell tartatni (4:5 és 13:7).

A játékvezetőknek nagyon éberem kell figyelni mindkét csapat részéről az elkövetett vétségeket. A védőjátékosok ismételt elkövetett szabálytalanságait nem szabad büntetlenül hagyni (15:4, 15:9, 16:1 b, 16:3 d), ahogyan a támadójátékosokét sem.

A támadójátékosok is gyakran szabálytalankodnak a dobás elvégzésénél, például a támadójátékos a sípszó után átlépi a szabaddobási vonalat, mielőtt a labda elhagyta volna a kezét (13:7 3. bekezdés) vagy a játékos ellép vagy felugrik a dobásnál (15:1, 15:2, 15:3). Nagyon fontos, hogy szabálytalanul elért gól nem megengedhető.

2:5

A 2:4 szabálypont alapján végrehajtott szabaddobások közben egy speciális szabály van érvényben a játékosok helyezkedésére és cseréjére vonatkozóan. A 4:4 szabály értelmében ilyenkor egy játékos erejéig cserelehetőség illeti meg a támadó csapatot és hasonlóképpen a védekező csapatnak is megengedett egy játékost kapusra cserélni, ha a zárójelzéskor kapus nélkül játszott a játéktéren. Ennek megszegése büntetést von maga után, melyet a 4:5 szabály 1. bekezdése tartalmaz. Továbbá a dobó játékos csapattársai a dobó játékostól legalább 3 méterre helyezkedhetnek el, de az ellenfél szabaddobási vonalán kívül. (13:7, 15:6, lásd Magyarázatok a játékszabályokhoz 1. pont „Időntúli szabaddobás”).

Az ellenfél elhelyezkedéséről a 13:8 szabály rendelkezik.

IHF-Irányelvek és értelmezések:

Kapus sérülése az időntúli szabaddobással kapcsolatban (2:5).

Ha a kapus megsérül az időntúli szabaddobás elvégzése előtt, a védekező csapat számára megengedett a kapus cseréje. Ez a kivétel nem alkalmazható a védekező csapat mezőnyjátékosaira.

2:6

A 2:4-5. szabályban leírt időntúli szabaddobás és 7m-es végrehajtásakor a játékosok és hivatalos személyek szabálytalanságait vagy sportszerűtlen viselkedését személyes büntetéssel kell büntetni. A dobások végrehajtásakor elkövetett szabálytalanságok miatt az ellenfél már nem juthat szabaddobáshoz.

IHF-Irányelvek és értelmezések:

Időntúli szabaddobás vagy 7m-es dobás (2:6, 8:10 c)

Az időntúli szabaddobás vagy 7m-es alatt a védő játékosok szabálytalansága vagy sportszerűtlen viselkedése esetén a 16:3, 16:6 vagy 16:9 szerint kell személyesen büntetni az érintett védőket. A dobást meg kell ismételni (15:9 harmadik bekezdés). Ilyen esetekben a 8:10 c. nem alkalmazható.

2:7

Ha a játékvezetők megállapítják, hogy az időmérő túl korán jelezte a játékrész végét (félidő, mérkőzés vége, meghosszabbítás), akkor a csapatokat a játéktéren kell tartani és a fennmaradó időt le kell játszani.

Ha valamelyik csapat birtokában volt a labda a korai zárójelzést követően, úgy a labdát birtokló csapat folytathatja játékot a 13:4 a-b pontjának megfelelően (szabaddobás). Ha a labda nem volt játékban, úgy a játék a játékhelyzetnek megfelelő dobással folytatódik. Ha a mérkőzés első félideje (vagy a meghosszabbítás) a meghatározottnál tovább tart, akkor a második félidőt a megfelelő idővel csökkenteni kell. Ha a második félidő (vagy meghosszabbítás) végét jelezték később, úgy a játékvezetőknek nincs lehetőségük ennek megváltoztatására.

„Time out”

2:8

A játékvezetők döntenek a „time out” indításáról és annak hosszáról.

A „time out” kötelező:

- a) időleges kiállítás vagy kizárás esetén;
- b) jogos csapat-időkérés esetén („team time out”);
- c) az időmérő, vagy szövetségi képviselő jelzése esetén;
- d) a játékvezetők között szükséges egyeztetés esetén a 17:7-es szabállyal összhangban.

A körülményektől függően más helyzetekben is alkalmazható játékidő-megszakítás. (lásd: 2. Magyarázat a játékszabályokhoz „Játékidő-megszakítás”)

A játékidő-megszakítás alatt elkövetett szabálytalanságok ugyanolyan következményekkel járnak, mintha azokat játékidő alatt követték volna el. (16:10).

2. Magyarázat a játékidő-megszakításhoz (2:8)

Eltekintve a 2:8 szabálypontban leírt konkrét esetektől, amelyeknél kötelező a „time out”, elvárás a játékvezetőktől, hogy ítélőképességük figyelembevételével más helyzetekben is indokoltan szakítsák meg a játékidőt.

Néhány tipikus példa, amelyeknél a „time out” nem kötelező, de normális körülmények közöttel kell rendelni:

- a) külső hatásoknál pl.: a játékteret törölni kell, folyadék kerül a játéktérre
- b) egy játékos felismert sérülésénél
- c) egy csapat nyilvánvalóan húzza az időt pl. halogatja valamelyik dobás végrehajtását, vagy nem bocsájtja szabadon a labdát
- d) a labda a játéktérrel távolra kerül pl. a létesítmény tetőszerkezetén landol és így késelmet szenved a játék folytatása bedobással
- e) a mezőnyjátékos cseréje kapusra, hogy a kidobást elvégezzék.

A mindenkor „time out” elrendelésekor figyelembe kell venni azt is, hogy a vétlen csapat ne szenvedjen jogosulatlan hátrányt. Pl.: ha az egyik csapat röviddel a mérkőzés vége előtt egyértelműen vezet, akkor nem szükséges a törléshez elrendelni a játékidő-megszakítást. Egy fontos kritérium arra a kérdésre: „time out”, vagy sem”, ha a játékmegszakítás várható időtartama bizonytalan. Sérülésnél ez sokszor nehezen felismerhető, ezért biztosabb lehet, ha azonnal „time out”-ot adunk. Fordított esetben a játékvezetők ne adjanak túl gyorsan „time out”-ot csak azért, mert a labda elhagyta a játékteret, mivel az gyakran azonnal vissza kerül, illetve a játékvezetők koncentráljanak arra, hogy a tartaléklabdát gyorsan játékba hozzák, és ezzel megakadályozzák a „time out”-ot. A 7 m-es dobásoknál a korábban alkalmazott kötelező játékidő-megszakítást eltörölték. Azonban bizonyos esetekben szükséges lehet a fenti irányelveknek megfelelően a játékvezetők szubjektív megítélésén alapuló „time out”. Ilyen eset lehet, ha egy csapat egyértelműen késlelteti a 7m-es dobás végrehajtását, pl.: a kapus vagy a dobó játékos cseréjével.

2:9

Alapvetően a játékvezetők döntenek el, mikor állítják meg és indítják el az órát játékidő-megszakításkor. A játékidő-megszakítást három rövid sípjellel és a megfelelő karjelzéssel (15. karjelzés) jelzik az időmérő felé.

Kötelező játékidő-megszakítás esetén, ha a jelzés az időmérőtől vagy a szövetségi képviselőtől érkezett (2:8 b-c), az időmérőnek kötelessége azonnal megállítani a hivatalos órát anélkül, hogy megvárna a megerősítést a játékvezetők részéről.

A játékidő-megszakítást követően a játékot mindig sípjelzésre kell folytatni (15:5 b).

Magyarázat:

Az időmérő/szövetségi képviselő sípjele azonnal megszakítja a játékot. Akkor is, ha ezt a játékvezetők (vagy a játékosok) azonnal nem is észlelik. A szövetségi képviselői asztaltól érkező sípszó elhangzása utántörtént események semmisnek tekintendők. Tehát abban az esetben, ha például az egyik csapat gólt ér el, a gólt érvénytelennek kell tekinteni. Hasonlóan kell eljárni az egyik fél számára megítélt dobás esetén is (7 méteres dobás, szabaddobás, bedobás vagy kapuskidobás). A játékot a sípjelzésidőpontjának megfelelő játékhelyzet szerint kell folytatni (tipikus okozója lehet az ilyen eseményeknek a csapat időkérés és a szabálytalan cserék).

A játékvezetők által meghozott személyes büntetések, amelyek az időmérő/szövetségi képviselő sípjele és a játékmegszakítás között történtek, érvényben maradnak. Ez a szabálytalanság és a büntetés mértékétől függetlenül érvényes.

Mindkét csapat a rendes játékidőben – félidőnként – egy-egy csapaticidőkérest vehet igénybe, melynek hossza 1 perc. A meghosszabbítások ezek alól kivételt képeznek. (Magyarázat a játékszabályokhoz 3. pont „Csapaticidőkéres”)

Megjegyzés:

Az IHF, a kontinentális és a nemzeti szövetségek saját hatáskörükben eltérő szabályozást alkalmazhatnak a csapatok időkéreseinek számára vonatkozóan, kimondva azt, hogy a csapatoknak mérkőzésenként 3 (kivéve a meghosszabbításokat), de a rendes játékidőben félidőnként maximum 2 időkérese lehet (ld. 3. sz. Magyarázatot).

3. Magyarázat a csapaticidőkéreshez (2:10)

Mindkét csapat félidőnként (kivéve a meghosszabbításokat) egy perc időtartamú csapaticidőkérest kérhet. A csapat egyik hivatalos személye, aki a csapaticidőkérest kéri, az erre a célra rendszeresített „zöld lapot” a szövetségi képviselői asztalnál a titkárnak adja. A zöld lap ajánlott mérete 15x20 cm és mindkét oldalán egy nagy „T” betű áll.

Az a csapat kérhet csapaticidőkérest, amelyik a labdával rendelkezik.

Amennyiben a csapat nem veszíti el a labdát, mielőtt az időmérő a jelzést megadhatta volna (ellenkező esetben a zöld lapot vissza kell adni a csapatnak), úgy a csapat részére azonnal ki kell adni csapaticidőkérest. A csapaticidőkéres kérésekor az időmérő sípjellel megszakítja a játékot, megállítja az órát, karjelzést ad (15. karjelzés) és nyújtott karral a csapaticidőkérest kérő csapat cserehelyének irányába mutat. A zöld lapot a szövetségi képviselői asztalnak a csapaticidőkérest kérő csapat felőli oldalán kell felállítani a csapaticidőkéres időtartamáig.

A játékvezető megerősíti a csapaticidőkéres tényét, az időmérő elindít egy külön órát a csapaticidőkéres méréséhez. A titkár bejegyzi a csapaticidőkérest a versenyjegyzőkönyvbe az azt kérő csapat rovatába a megfelelő félidőhöz.

A csapaticidőkéres alatt a játékosok és a hivatalos személyek a saját cserehelyük környezetében tartózkodhatnak, a játéktéren és azon kívül.

A játékvezetők a játéktér közepén helyezkednek el, és egyikük egy rövid időre a szövetségi képviselői asztalhoz mehet egyeztetés céljából.

A csapaticidőkéresben elkövetett vétségeket úgy kell elbírálni, mintha azokat a játékidő alatt követték volna el (16:10). Annak nincs jelentősége, hogy a játékosok/hivatalos személyek a játéktéren vagy azon kívül tartózkodtak. Ennek megfelelően kaphatnak figyelmeztetést, időleges kiállításat vagy kizárást a 16:1-3 és 16:6-9 szerinti sportszerűtlen magatartásért (8:7-10), vagy a 8:6 b szabálypont alá tartozó vétségekért.

50 másodperc elteltével az időmérő sípjellel figyelmeztet, hogy a mérkőzést 10 másodperc múlva folytatni kell. A csapaticidőkéres időtartamának lejártakor a csapatok kötelesek a játék folytatására készen állni. A mérkőzés a csapaticidőkéres megadásakor fennálló játék helyzetnek megfelelő dobással vagy ha a labda játékban volt, a csapaticidőkérest kérő csapat szabaddobásával folytatódik ott, ahol a labda a játékidő-megszakításkor volt.

Az időmérő a játékvezető sípjelekor elindítja az órát.

A csapat kérhet elektronikus csapaticidőkéres rendszer (buzzer) megnyomásával is csapaticidőkérest az időkéres „zöld lapok” helyett. A gomb össze van kötve a hivatalos időmérő berendezéssel, amikor azt megnyomják az idő azonnal megáll. A csapaticidőkérest mindenki számára hallható hangjelzés is jelzi (buzzer-dudaszó)

Tovább részletek az Elektronikus Csapaticidőkéres Rendszer Szabályzatban található a könyv végén.

Megjegyzés:

A csapatok a mérkőzés rendes játékidője alatt (a hosszabbításokat kivéve) összesen három-három alkalommal jogosultak időkérsre.

A rendes játékidőben félidőnként egy csapatnak csak két időkérsre van lehetősége. Egy csapat két időkérsre között az ellenfélnek a labdát legalább egyszer birtokolnia kell.

Három darab, 1,2,3 számmal jelölt zöld időkérlap áll minden csapat rendelkezésére. Az első félidőben mindkét csapat megkapja az 1-es és a 2-es számú zöld időkérlapot, a második félidőben a 2-es és a 3-as számú lapot kapja, amennyiben az első félidőben csak egyszer kért időt. (A félidő végén a csapatoknál maradt zöld kártyát/kat a versenybizottság visszakeríti.)

Amennyiben a csapat az első félidőben mindkét időkérsi lehetőségét felhasználta, a második félidőre csak a 3-as számú időkérlapot kapja meg.

A rendes játékidő utolsó 5 percében minden csapatnak csak egy-egy alkalommal van lehetősége időkérsre.

Amennyiben a rendes játékidő 55:00 percében egy csapat még rendelkezik két időkérsi lehetőséggel, akkor a csapathoz közelebb ülő időmérő/titkár/szövetségi képviselő az egyik zöld kártyát visszakeríti.

IHF-Irányelvek és értelmezések:

A játékidő utolsó 5 perce az óra 55:00 vagy 05:00 jelzésekor kezdődik.

MKSZ JAB állásfoglalása: (2:10)

Csapatidőkérsést követő játékfolytatáskor, amennyiben nem indult el a nyilvános óra és a megengedettnél több játékos – vagy időlegesen kiállított játékos, vagy a játéktéren ápolt játékos csapata harmadik támadásának befejezése előtt – tartózkodik a játéktéren:

A mérkőzést a hibázó játékos(ok) büntetése után (többletjátékos, időlegesen kiállított játékos 4:6, ápolt játékos 4:11), a nyilvános óra helyesbítésével és

a) ha a vétkes csapatnál volt a labda a játékidő-megszakításakor, akkor a játék a vétlen csapat szabaddobásával folytatódik

b) ha a vétlen csapatnál volt a labda, akkor a játék a játékhelyzetnek megfelelő dobással folytatódik ott, ahol a labda a játékidő-megszakításakor volt.

A csapatidőkérsés alatt az időlegesen kiállított játékosok is büntetlenül a játéktérre léphetnek a saját cserehelyük közvetlen környezetében.

3. szabály: A labda

3:1

A labda borítása bőrből vagy szintetikus anyagból készül. Alakja gömbölyű. A külső anyag nem lehet fényes vagy csúszós (17:3).

3:2

Az alábbi felsorolásban a következő kerületű és súlyú labdákat kell használni a különböző évfáratú csapatok esetén.

a) ragasztóval/vaksszal használt labdák mérete:

- A férfiak és a férfi 16 éven felüli évfáratúak esetében 58-60 cm és 425-475 g (IHF 3-as méret);
- A nők, a 14 éves kor feletti leányok, valamint 12-16 év közötti fiúk esetében 54-56 cm és 325-375 g (IHF 2-es méret);
- A 8-14 év közötti leányok és 8-12 év közötti fiúk esetében 50-52 cm és 290-330 g (IHF 1-es méret).

b) ragasztó/vakszmentes labda mérete

Az egyes kategóriákban a következő kerületű és súlyú labdákat kell használni:

- A férfiak és a férfi 16 éven felüli évfáratúak esetében 55,5-57,5 cm és 400-425 g (IHF 3-as méret);
- A nők, a 14 éves kor feletti leányok, valamint 12-16 év közötti fiúk esetében 51,5-53,5 cm és 300-325 g (IHF 2-es méret);
- A 8-14 év közötti leányok és 8-12 év közötti fiúk esetében 49-51 cm és 290-315 g (IHF 1-es méret).

Megjegyzés: A Magyar Nemzeti Bajnokságokban a 2022/2023-as bajnoki évben a ragasztó/vakszmentes labda nem kerül bevezetésre.

Magyarázat:

A technikai követelményeket, amelyeket minden nemzetközi versenyen a labdával szemben teljesíteni kell, az IHF labda szabályzata tartalmazza.

A „mini” kézilabdában használandó labda méretét és súlyát nem szabályozza a normál játékszabályzat.

3:3

Minden mérkőzésre legalább két szabályos labdát kell előkészíteni (3:1-2. szabály). A tartaléklabdának a mérkőzés alatt az időmérő asztalánál mindig és azonnal rendelkezésre kell állni a játék folyamán.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Tartalék labdák használata (3:3)

Az IHF, a Kontinentális Szövetségek és a Nemzeti Szövetségek megengedhetik olyan tartalék labdák használatát, amelyeket nem a szövetségi képviselői asztalnál helyeztek el. A tartaléklabdák használatáról a játékvezetők döntenek a 3:4 szerint.

3:4

A játékvezetők döntenek el, mikor kell igénybe venni a tartalék labdát. Ebben az esetben a játékvezetőknek a tartalék labdát mihamarabb játékba kell hozniuk annak érdekében, hogy a játékmegszakítás minimális legyen és elkerüljék a játékidő-megszakítást.

4. szabály: Csapat, játékoscsere, felszerelés, sérülés

A csapat

4:1

A csapat 14 játékosból áll.

A játéktéren egy időben legfeljebb 7 játékos tartózkodhat. A többi játékos a cserejátékos.

Az a játékos, akit kapusként jelöltek, bármikor szerepelhet mezőnyjátékosként (figyelembe véve a 8:5 szabály magyarázat 2. bekezdését). A mezőnyjátékos ugyancsak bármikor átveheti a kapus feladatkörét feltéve, hogy kapusként megkülönböztethető (figyelembe véve a 4:4 és 4:7 szabálypontokat).

Amennyiben egy csapat kapus nélkül játszik, a játéktéren egy időben 7 mezőnyjátékos tartózkodhat. (ld. 4:7, 6:1, 6:2c, 6:3, 8:7f, 14:1a).

A 4:4-4:7 szabályokat kell alkalmazni egy kapus mezőnyjátékosra történő cseréjekor.

A mérkőzést a csapatnak legalább 5 játékosal kell elkezdni.

A csapat a játékidő végéig – beleértve a meghosszabbításokat is – bármikor kiegészülhet 14 játékosra.

Ha a mérkőzés folyamán a játéktéren a játékosok száma 5 alá csökken, tovább lehet játszani. A játékvezetők belátásán múlik, hogy mikor szakítják félbe a mérkőzést (17:12).

Megjegyzés:

Az IHF, a kontinentális és a nemzeti szövetségek saját felelősségi hatáskörükben eltérő szabályozást alkalmazhatnak a játékosok számára vonatkozóan, de az nem lehet több, mint 16 játékos.

Versenykiírás:

A Magyar Nemzeti Bajnokságban, a Magyar Kupa és Ligakupa mérkőzésein 16 játékos szerepeltethető.

4:2

A csapat a mérkőzés folyamán legfeljebb 4 hivatalos személyt foglalkoztathat. A hivatalos személyek a mérkőzés alatt nem cserélhetők. Közülük egy személyt „csapatfelelősként” kell megjelölni. Csak ő jogosult az időmérővel/titkárral és esetleg a játékvezetővel tárgyalni (kivéve a csapatidőkérést, mert azt bármelyik hivatalos személy kezdeményezheti).

A hivatalos személyek a mérkőzés alatt általában nem jogosultak a játéktérre lépni. A szabály elleni vétséget, mint sportszerűtlen magatartást kell büntetni (8:7-10, 16:1 b, 16:3 e-g és 16:6 c). A játékot az ellenfél javára ítélt szabaddobással kell folytatni (13:1 a-b, valamint a Magyarázat a játékszabályokhoz 7. pont “Az időmérő és a szövetségi képviselő beavatkozásai”).

A csapatfelelős felel azért, hogy a játék kezdetekor a 4 hivatalos személyen és a játékra jogosult játékosokon kívül más ne tartózkodjon (4:3) a cserehelyen.

Szintén ő felelős a „Cserehelyszabályzat” előírásainak a teljes csapat által való betartásáért.

Ezek elmulasztása esetén a csapatfelelőst büntetni kell (16:1 b, 16:3 e 16:6 c).

Megjegyzés:

Az IHF, a Kontinentális Szövetségek és a Nemzeti Szövetségek eltérő szabályozást alkalmazhatnak saját felelősségi körükön belül a hivatalos személyeket illetően. Azonban 5 hivatalos személynél több nem megengedett.

Megjegyzés:

Magyarországon a mindenkori versenykiírás szabályozza.

IHF-Irányelvek és értelmezések:

Játékosok és hivatalos személyek cseréje (4:1 és 4:2)

Abban az esetben, ha egy csapat nem rendelkezik a maximális számú játékosal (4:1) vagy a maximális hivatalos személlyel (4:2), megengedett:

- egy, már a mérkőzés jegyzőkönyvében szereplő játékost utólagosan hivatalos személyként nevesíteni/szerepeltetni.

- egy, már a mérkőzés jegyzőkönyvében szereplő hivatalos személyt utólagosan játékosként nevesíteni/szerepeltetni.

A játékosok és a hivatalos személyek maximális létszámát túllépni nem lehet.

A játékos és/vagy hivatalos személy eredeti funkcióját a mérkőzés jegyzőkönyvében törölni kell.

Nem megengedett a helyettesítés a törölt játékos vagy hivatalos személy eredeti funkciójában.

Továbbá az sem megengedett, hogy a jegyzőkönyvben maximális játékos és/vagy hivatalos személlyel rendelkező csapatnál a játékost vagy hivatalos személyt töröljék annak érdekében, hogy a jegyzőkönyvben nem szereplő további játékosokat és/vagy hivatalos személyeket cserélni/helyettesíteni tudjanak a csapatok. Nem megengedett egy személy szerepeltetése játékosként és hivatalos személyként is (pl.: játékosedző).

Az IHF, a kontinentális és a nemzeti szövetségek saját felelősségi hatáskörükben eltérő szabályozást alkalmazhatnak.

A játékosok és a hivatalos személyek funkcióváltás előtti személyes büntetéseit (figyelmeztetés, kiállítás) figyelembe kell venni a további adható büntetéseknél.

4:3

A játékos és a hivatalos személy akkor rendelkezik részvételi jogosultsággal, ha a kezdődobásnál jelen van és a neve a versenyjegyzőkönyvben szerepel.

A mérkőzés megkezdése után érkező játékosnak, hivatalos személynek az időmérőtől, titkártól kell részvételi jogosultságot kapniuk és a nevüket be kell írni a versenyjegyzőkönyvbe.

A részvételi jogosultsággal rendelkező játékos saját cserehelyén bármikor a játéktérre léphet (figyelemmel a 4:4 és a 4:6 szabálypontokra).

A csapatfelelős felel azért, hogy csak részvételi jogosultsággal rendelkező játékos léphessen a játéktérre. Ellenkező esetben a csapatfelelőst sportszerűtlen magatartás miatt büntetni kell

(13:1 a-b, 16:1 b, 16:3 e, 16:6 c, és a Magyarázat a játékszabályokhoz 7. pont "Az időmérő és a szövetségi képviselő beavatkozásai").

A játékoscsere

4:4

A cserejátékosok a mérkőzés alatt - anélkül, hogy az időmérőnél vagy a titkárnál cserére jelentkeznének - bármikor és ismételten cserélhetők (lásd azonban 2:5 és 4:11 szabályokat), ha a lecserélt játékosok a játéktérrel már elhagyták (4:5).

A játéktérrel elhagyni és oda belépni csak a saját cserehelyen szabad (4:5). Ugyanez

érvényes a kapuscserére is (4:7 és 14:10).

A játékoscsere szabályai érvényesek a játékidő-megszakítás – „time out” – alatt is (a csapatidőkérés kivétel).

Magyarázat:

A cserevonalak a korrekt játékoscserét segítik. Azt azonban nem szolgálják, hogy a játékos büntetést kapjon akkor, amikor előnyszerzési szándék nélkül átlépi az oldal- vagy alapvonalat (pl. közvetlenül a cserehely mellett lévő vízért, vagy törölközőért megy, esetleg kiállítás után nem sportszerűtlen szándékból – sérülés – a cserehelyen kívül hagyja el a játékteret). A játéktér taktikai és nem megengedett elhagyását a 7:10 szerint kell büntetni.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

A játékoscsere (4:4)

A játékosoknak minden esetben a saját cserehely vonalukon keresztül kell be- és kilépniük. Kivétel játékidő-megszakítás alatt a sérült játékos játéktér elhagyása.

A nyilvánvalóan a cserehelyen vagy az öltözőben kezelésre szoruló játékosoktól nem kell megkövetelni, hogy cserehely vonalukon keresztül hagyják el a játékteret. Ezenkívül a játékmegszakítás minimalizálása érdekében a játékvezetők engedjék meg, hogy a sérült játékos helyére becserélendő játékos a játéktérre léphessen még mielőtt a sérült elhagyja azt.

4:5

A szabálytalan cserét a vétkes játékos időleges kiállításával kell büntetni. Amennyiben egy adott helyzetben ugyanabból a csapatból többen is szabálytalanul cserélnek, akkor csak azt a játékost kell büntetni, aki először szabálytalankodott.

A mérkőzés az ellenfél javára ítélt szabaddobással folytatódik.

(13:1 a-b, Magyarázatok a játékszabályokhoz 7. pont “Az időmérő és a szövetségi képviselő beavatkozásai”).

4:6

Ha egy játékos (az alaplétszámon felül), többletjátékosként, csere nélkül lép a játéktérre vagy egy játékos a cserehelyről jogosulatlanul játékba avatkozik, időlegesen ki kell állítani és a csapatból egy másik játékosnak 2 percre el kell hagyni a játékteret.

Ha az időlegesen kiállított játékos a kiállítási idő alatt a játéktérre lép, újabb 2 percre ki kell állítani és az előző kiállításból megmaradt idő tartamára egy másik játékosnak el kell hagynia a játékteret.

Mindkét esetben a mérkőzés az ellenfél javára ítélt szabaddobással folytatódik (13:1 a-b; Magyarázatok a játékszabályokhoz 7. számú kiegészítés).

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Többletjátékos (4:6 első bekezdés)

A csere nélkül többletjátékosként játéktérre lépő játékost 2 percre ki kell állítani.

Ha nem állapítható meg, hogy ki volt a vétkes játékos, a következők szerint kell eljárni:

- *A szövetségi képviselő vagy a játékvezetők a csapatfelelőstől kérik a vétkes játékos megnevezését.*
- *A megnevezett játékos személyes büntetésként 2 perces kiállítást kap.*
- *Ha csapatfelelős megtagadja a vétkes játékos megnevezését, a szövetségi képviselőnek vagy a játékvezetőknek kell nevesíteni a játékost, aki személyes büntetésként 2 perces kiállítást kap.*

Megjegyzés:

- Csak a játékmegszakításkor játéktéren tartózkodó játékosok közül lehet "vétkes játékost" megnevezni.
- Ha a "vétkes játékos" 3. időleges kiállítását kapja, a 16:6d szerint ki kell zárni a játékost.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Lásd még: **Többletjátékos vagy hivatalos személy közbeavatkozása (8:5, 8:6, 8:9, 8:10 b)**

MKSZ JAB állásfoglalása:

A mérkőzés közben olyan játékos készül végrehajtani a 7m-es dobást, aki szabálytalancserével vagy aki többletjátékosként lépett be a játéktérre:

- ha még nem hangzott el a sípjel a dobás végrehajtására: a hibázó játékos büntetése után, a 7m-es dobás végrehajtása;
- ha a dobást végrehajtották és gólt értek el, a kezdődobásra adott sípjel előtt: „time out”, a gól visszavonása, a hibázó játékos büntetése, majd szabaddobás az ellenfél javára;
- ha a dobást végrehajtották, gólt értek el, valamint a kezdődobáshoz a sípjel is elhangzott: „time out”, a gólt már nem lehet visszavonni. A hibázó játékos büntetése után, szabaddobás az ellenfél javára vagy a játékhelyzetnek megfelelő dobás, (írással jelentés);
- ha nem értek el gólt: „time out”, a hibázó játékos büntetése után, a játék az ellenfél szabaddobásával vagy a játékhelyzetnek megfelelő dobással folytatódik (4:6, de 13:2).

A felszerelés

4:7

A csapat mezőnyjátékosainak olyan egységes öltözetet kell viselniük, amelynek színekombinációja és megjelenése az ellenféltől világosan megkülönböztethető legyen. Az egy csapaton belül szerepeltetett kapusok mez színének meg kell egyeznie egymással és különböznie kell a mezőnyjátékosok és az ellenfél kapusainak mez színétől is (17:3)

4:8

A játékosok kötelesek a hátukon legalább 20 cm, a mellükön legalább 10 cm magas, 1-99-ig terjedő számot viselni.

Azoknak a játékosoknak, akik mezőnyjátékosként és kapusként is szerepelnek a mérkőzésen, az eredeti mekszámukat meg kell tartaniuk. A számok színe jól megkülönböztethető legyen az öltözet színétől.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Játékos játéktérre lépése hibás mezzsínben vagy mezzsámban (4:7 és 4:8)

A 4:7 és 4:8 szabály megszegése nem vezet a labda elvesztéséhez. Ez csak azzal jár, hogy a játékot meg kell szakítani, hogy a szabálytalanságot megszüntessék és aztán annak a csapattal a dobásával folytatódjon a játék, amelyik a labdát birtokolta.

A játékosoknak cipőt kell viselniük.

A játékosokat veszélyeztető vagy jogtalan előnyt biztosító tárgyak nem viselhetők. Ilyenek pl.: a fej és arcvédők, maszkok, kesztyűk, karkötők, karórák, gyűrűk, láncok, fülbevalók, látható helyen lévő piercingek, keret és rögzítés nélküli szemüvegek, valamint minden olyan tárgy, amelyek a játékosokat veszélyeztetik (17:3).

Ha egy játékos a többieket veszélyeztető tárgyat visel, a mérkőzésen nem szerepelhet addig, amíg a szabálytalanságot meg nem szüntetik.

Lapos gyűrű, kis fülbevaló és piercing viselése megengedett, ha le van ragasztva és a többi játékosra nézve nem veszélyes. Homlokszalag, fejkendő, csapatkapitányi szalag viselhető, ha puha, rugalmas anyagból készült.

A csapatfelelős a mérkőzés jegyzőkönyvének mérkőzés kezdete előtti aláírásával igazolja, hogy az összes játékos öltözéke szabályos.

Ha a játékvezetők a mérkőzés megkezdése után szabálytalan öltözetet tapasztalnak (4:9 szerint), a csapatfelelőst progresszíven kell büntetni és az érintett játékosnak el kell hagynia a játékteret, míg a szabálytalanságot nem szüntetik meg.

Ha a csapatnak kételye támad az öltözkészlet szabályosságát illetően, a csapatfelelősnek egyeztetnie kell a játékvezetőkkel vagy a szövetségi képviselővel a mérkőzés előtt (ld. még 2. sz. melléklet „Irányelvek és értelmezések”).

IHF-Irányelvek és értelmezések:

Technikai eszköz használata a cserehelyen (4:7-4:9)

Az IHF, a Kontinentális Szövetségek és a Nemzeti Szövetségek megengedhetik technikai eszköz használatát a cserehelyen. Az eszköz fair módon használható és olyan eszköz nem lehet, amely a kizárt hivatalos személlyel vagy játékosal való kommunikációra használható.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Tiltott tárgyak, sisakok, maszkok és térdvédők (4:9)

Minden fajta fej és arcvédő (beleértve azokat is, amelyek csak részlegesen takarják az arcot) használata tilos.

Ami a térdvédőket illeti: a fém részekből készülteteket nem megengedett viselni, míg a műanyag eszközök teljesen kibéleltnek kell, hogy legyenek. A bokavédők kemény (fém vagy műanyag) részeit be kell fedni. Csak olyan könyökvédők megengedettek, amelyek puha anyagból készültek.

Az egyéb, nem megengedett eszközök használata esetén ugyanúgy kell eljárni, mint az arcvédőnél leírtaknál.

A szövetségek és játékvezetők nem adhatnak kivételt ezen szabályok alól. Amennyiben egy csapatfelelős kétely esetén a szövetségi képviselőhöz vagy a játékvezetőkhöz fordul, ők a 4:9 és az "Irányelvek" szerint fognak dönteni. Ebben az összefüggésben a legfontosabb döntési elvek: "nem veszélyes", "jogtalan előnyt" nem biztosító. Ez a döntés az IHF Orvosi Bizottságának koordinálásban született.

További tanácsokat (javasolt intézkedések játékvezetők és szövetségi képviselők számára) ld. az 1.sz. és 2. sz. mellékletekben.

Ragasztó/Vaksz (4:9)

Megengedett a ragasztó (vaksz) használata és annak elhelyezése/tárolása a cipőn, ha az nem veszélyezteti az ellenfél egészségét.

Tilos a ragasztó (vaksz) elhelyezése/ tárolása a karokon, kezeken, csuklón. Ez veszélyeztetheti az ellenfél egészségét azzal, hogy a szembe, arcra kerülhet. A 4:9 szerint ez a gyakorlat nem megengedhető.

A nemzeti szövetségek további korlátozásokat is alkalmazhatnak.

1.sz. melléklet

További tanácsok tiltott maszkokkal és más nem engedélyezett tárgyakkal kapcsolatban (4:9):
Az IHF-PRC rendszeresen kap felkéréseket állásfoglalásokra vagy épp kivételek jóváhagyására különböző arcmaszkokat illetően annak ellenére, hogy az „Írányelvek és értelmezések” fejezetben foglaltak határozottan tiltják bármilyen arcmaszk használatát.
A kérdezők részéről fő érvként – személyes értékítéleteikre alapozva és azt általában fotókkal is alátámasztva – az kerül elő, hogy a megfelelő speciális maszk nem veszélyezteti a játékosok egészségét. Azonban az IHF Orvosi Bizottsága minden típusú és méretű maszk használatát tiltja ajánlásukban. Így nincs helye olyan értelmezésnek, amely azzal kapcsolatosak, hogy a maszk nem okoz veszélyt másokra.

Mindazonáltal időről-időre előfordul, hogy egyes klubok vagy játékosok hivatkozva az arcvédők veszélytelenségére, ellenszegülnek az ilyen maszkok tiltásának, ezzel továbbidöntési problémát okozva az érintett mérkőzés játékvezetőinek és szövetségi képviselőinek. A fent említettek miatt az IHF-PRC a játékvezetőknek, időmérőknek és szövetségi képviselőknek a következő ajánlásokat adja ki ábrával együtt a 4:9 és 17:3 másodikbekezdésében, illetve az „Írányelvek és értelmezések” állásfoglalásaiban meghatározottrendelkezések kiegészítéseként.

Arcvédőt viselő játékos játszani szándékozik a mérkőzésen...

A játékvezetők által hozott intézkedések főleg attól függenek, hogy mikor fordul elő először, illetve ismétlődően az eset.

Az első esetben észlelt szabálytalanság esetén a vétkes játékos és csapatfelelős figyelmét fel kell hívni az arcvédő tilalmára. A vétkes játékosnak és csapatfelelősnek el kell mondani, hogy korrigálják a problémát, és csak akkor folytathatja a játékot, ha a szabálytalanságot megszüntették. Ha a játékos figyelmét először hívtuk fel erre, akkor nem szükséges személyes/progresszív büntetést adni.

Ha a játékos nem jár el megfelelően figyelemhívás ellenére sem, első ismétlődés esetén komoly sportszerűtlen magatartásként kell megítélni és a 8:8a szerint 2 perces időleges kiállításal kell büntetni (ld. még a lenti 1.2 pontban leírt speciális kivételt). Továbbá a játékost ismét fel kell szólítani a probléma javítására.

Második alkalommal észlelt kihágást súlyos sportszerűtlenségnek kell ítélni és a vétkesjátékost ki kell zárni (írásos jelentés nélkül) a 8:9 szabálynak megfelelően.

Az IHF-PRC véleménye szerint az alábbi esetek fordulhatnak elő, melyek részben ugyan csak elméleti lehetőségek:

1.1 A mérkőzés előtti (a bemelegítés alatti) 4:9 szerinti szabálytalanság esetén, a 17:3 második bekezdésének megfelelően fel kell hívni a játékos és csapatfelelős figyelmét a tilalomra. A játékosnak el kell mondani, hogy távolítsa el az arcvédőjét (4:9; „Írányelvek és értelmezések”). A játékost és a csapatfelelőst arról is tájékoztatni kell, hogy a 4:9 elleni ismételt előforduló szabálytalanságot sportszerűtlen viselkedésnek kell ítélni a 17:5 második bekezdése és a 8:7 bevezetése szerint és progresszíven kell büntetni a játékost a 8:8a vagy 8:9 szerint.

1:2 Abban az esetben, ha játék kezdésekor a játékos arcvédőt visel, a játék nem kezdhető el. A vétkes játékost a 16:11 második bekezdésének a) pontja szerint figyelmeztetni kell. Az arcvédőben lévő játékosnak el kell hagynia a játékteret. Csak akkor játszhat, ha megszüntették a szabálytalanságot.

1:3 Abban az esetben, ha a játékos arcvédőben a mérkőzés folyamán játéktérre lép, a játékvezetőknek vagy időmérőknek/szövetségi képviselőnek azonnal meg kell állítani a játékidőt,

a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt. A 8:8a (provokatív viselkedés) miatt a vétkes játékost időleges kiállításal kell büntetni (16:3f). A vétkes játékosnak el kell hagynia a játéktérrel és meg kell szüntetni a szabálytalanságot. A játékos csak a 2 perces büntetése után vehet részt ismét a játékban és csak akkor, ha megszüntette a szabálytalanságot. A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha a mérkőzés tiszta gólhelyzetben közben került megszakításra; 14:1a).

1:4 Ha a játékos második alkalommal lép a játéktérre arcvédőben a mérkőzés folyamán, a játékvezetőknek vagy időmérőnek/szövetségi képviselőnek azonnal meg kell állítani a játékidőt a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt. A játékos ismételt szabálytalan viselkedését súlyos sportszerűtlenségnek kell ítélni a 8:9szerint. A 16:6b szerint a játékost ki kell zárni. A 16:7 és 16:8 1-4. bekezdéseinek előírásaira szintén ügyelni kell. A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha a mérkőzés tiszta gólhelyzetben került megszakításra; 14:1a).

2.1 Abban az esetben, ha a játékvezetők a mérkőzés előtt (a bemelegítésnél) nem észlelik a szabálytalanságot, a mérkőzés kezdetekor játéktéren lévő játékosnak a 4:9 szerint fel kell hívnia figyelmét a szabálytalanság megszüntetésére. A mérkőzés nem kezdhető meg, míg a vétkes játékos a játéktéren van. A játékost és a csapatfelelőst arról is tájékoztatni kell, hogy amennyiben a 4:9 szerinti ismételten előforduló szabálytalanságot sportszerűtlen viselkedésnek kell ítélni a 17:5 második bekezdése és a 8:7 bevezetése szerint és progresszíven kell büntetni a játékost a 8:8a és 8:9 alapján. Ezután a következhet a kezdődobás (10:1, első bekezdés).

2.2 Abban az esetben, ha a játékvezetők vagy időmérő/szövetségi képviselő által korábban nem észlelt arcvédős játékos a játéktérre lép, azonnal meg kell állítani a játékidőt a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt. A 4:9 szerint fel kell hívni a játékos figyelmét a szabálytalanság megszüntetésére. A játékost és a csapatfelelőst arról is tájékoztatni kell, hogy amennyiben a 4:9 szerint ismételten előforduló szabálytalanságot sportszerűtlen viselkedésnek kell ítélni a 17:5 második bekezdése és a 8:7f bevezetése szerint és progresszíven kell büntetni a játékost a 8:8a és 8:9 alapján. A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha a mérkőzés tiszta gólhelyzetben került megszakításra; 14:1a).

2.3 Abban az esetben, ha fent említett figyelemfelhívás ellenére a játékos arcvédőben a játéktérre lép, a játékvezetőknek vagy időmérőnek/szövetségi képviselőnek azonnal meg kell állítani a játékidőt a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt. A 8:8a (provokatív viselkedés) miatt a vétkes játékost időleges kiállításal kell büntetni (16:3f). A vétkes játékosnak el kell hagynia a játéktérrel és meg kell szüntetni a szabálytalanságot. A játékos csak a 2 perces büntetésének lejártja után vehet részt ismét a játékban és csak akkor, ha megszüntette a szabálytalanságot. A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha a mérkőzés tiszta gólhelyzetben került megszakításra; 14:1a).

2.4 Ha a játékos a figyelemfelhívás (2:2) után második alkalommal lép a játéktérre arcvédőben a mérkőzés folyamán, a játékvezetőknek vagy időmérőnek/szövetségi képviselőnek azonnal meg kell állítani a játékidőt a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt. A játékos ismételt szabálytalan viselkedését súlyos sportszerűtlenségnek kell ítélni a 8:9szerint. A 16:6b szerint a játékost ki kell zárni. A 16:7 és 16:8 1-4. bekezdéseinek előírásaira szintén ügyelni kell. A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha a mérkőzés tiszta gólhelyzetben került megszakításra; 14:1a).

Lásd még: 1. és 2. sz. melléklet: További tanácsok tiltott maszkokkal és más nem engedélyezett tárgyakkal kapcsolatban (4:9).

A sérülés

4:10

Ha egy játékos vérzik, illetve a teste vagy az öltözőke véres, azonnal és felszólítás nélkül el kell hagynia a játéktérrel a cserehelynél a vérzés megállítása, a seb letakarása és a vér lemosása (a testéről és a felszereléséről) céljából. Amíg ez nem történik meg, a játékos nem térhet vissza a játéktérre.

Azt a játékost, aki ebben az esetben nem követi a játékvezető utasításait, sportszerűtlen magatartás miatt büntetni kell (8:7, 16:1 b és 16:3 d).

4:11

Sérüléskor a játékvezető engedélyezheti, hogy a játékidő-megszakítása után – az érintett csapathoz – két részvételre jogosult személy a cserehelyen a játéktérre lépjen (15-ös és 16-os játékvezetői karjelzés), és a sérült játékosnak segítséget nyújtson.

A játéktéren történt ápolás után a játékosnak azonnal el kell hagynia a játéktérrel. A játékos csak saját csapatának harmadik támadását követően léphet ismét játéktérre (eljárást és kivételeket ld. 8. sz. Magyarozatban).

Függetlenül a már letelt támadások számától, a játékos a félidei szünet után játéktérre léphet.

Ha a játékos túl korán lép játéktérre, a 4:4-4:6 szabályok szerint kell büntetni.

Megjegyzés:

Csak a nemzeti szövetségek jogosultak a 4:11 2. bekezdés alkalmazásának felfüggesztésére utánpótlás mérkőzésekre vonatkozóan.

Ha további személyek lépnek a játéktérre, beleértve a nem az érintett csapathoz tartozó személyeket is, az a játékosok esetében a 4:6 és a 16:3 a, a hivatalos személyeknél a 4:2, 16:1 b, 16:3 d és 16:6 c szerint jogosulatlan belépésnek minősül.

Azt a személyt, aki engedéllyel lép a játéktérre, de a sérült játékos gondozása helyett más játékosnak ad útmutatást, az ellenféllel vagy a játékvezetővel foglalkozik, sportszerűtlen magatartásért kell büntetni (16:1 b, 16:3 e és 16:6 c).

MKSZ JAB állásfoglalása: (4:11)

Ápolt játékos többléjtékosként korábban belép

a) A játéktéren ápolt játékos, ha korábban (csapata harmadik támadásának befejezése előtt) többléjtékosként belép a játéktérre vagy többléjtékosként belép a játéktérre és játékba avatkozik – de nem akadályoz meg gólhelyzetet – időlegesen ki kell állítani és a csapathoz egy másik játékosnak 2 percre el kell hagyni a játéktérrel, szabaddobás az ellenfél javára a cserehelytől vagy onnan, ahol labda a szabálytalan belépés pillanatában volt, ha az a kedvezőbb (4:11 és 13:6).

b) A játéktéren ápolt játékos, ha korábban (csapata harmadik támadásának befejezése előtt) többléjtékosként belép a játéktérre és 2 perces kiállítást érdemlő cselekménnyel játékba avatkozik – de nem akadályoz meg gólhelyzetet – időlegesen ki kell állítani és a csapathoz egy másik játékosnak 2 percre el kell hagyni a játéktérrel, szabaddobás az ellenfél javára a cserehelytől vagy onnan, ahol labda a szabálytalan belépés pillanatában volt, ha az a kedvezőbb (4:11 és 13:6).

c) A játéktéren ápolt játékos, ha korábban (csapata harmadik támadásának befejezése előtt), amikor az ellenfél tiszta gólhelyzetben támad, többléjtékosként belép a játéktérre, ki kell zárni (kék lap) és a csapathoz egy másik játékosnak 2 percre el kell hagyni a játéktérrel, a játékaz ellenfél 7m-es dobásával folytatódik (4:11 és 8:10b II, 13:2, 7. magyarozat).

d) A játéktéren ápolt játékos, ha korábban (csapata harmadik támadásának befejezése előtt)

többletjátékosként belép a játéktérre és játékba avatkozik, gólhelyzetet akadályoz meg, ki kell zárni (kék lap) és a csapatból egy másik játékosnak 2 percre el kell hagyni a játékteret, a játékaz ellenfél 7m-es dobásával folytatódik (4:11 és 8:10b II).

Ápolt játékos cserével korábban belép

e) A játéktéren ápolt játékos, ha korábban (csapata harmadik támadásának befejezése előtt) cserével belép a játéktérre vagy cserével belép a játéktérre és játékba avatkozik – de nem akadályoz meg gólhelyzetet – időlegesen ki kell állítani, szabaddobás az ellenfél javára a cserehelytől vagy onnan, ahol labda a szabálytalan belépés pillanatában volt, ha az a kedvezőbb (4:11 és 13:6).

f) A játéktéren ápolt játékos, ha korábban (csapata harmadik támadásának befejezése előtt) cserével belép a játéktérre és 2 perces kiállítást érdemlő cselekménnyel játékba avatkozik – de nem akadályoz meg gólhelyzetet – időlegesen ki kell állítani, szabaddobás az ellenfél javára a cserehelytől vagy onnan, ahol labda a szabálytalan belépés pillanatában volt, ha az a kedvezőbb (4:11 és 13:6).

g) A játéktéren ápolt játékos, ha korábban (csapata harmadik támadásának befejezése előtt), amikor az ellenfél tiszta gólhelyzetben támad, cserével belép a játéktérre, időlegesen ki kell állítani, a játék az ellenfél 7m-es dobásával folytatódik (4:11,13:2, 7. magyarázat).

h) A játéktéren ápolt játékos, ha korábban (csapata harmadik támadásának befejezése előtt) cserével belép a játéktérre és játékba avatkozik, gólhelyzetet akadályoz meg, időlegesen ki kell állítani, a játék az ellenfél 7m-es dobásával folytatódik (4:11, 7. magyarázat).

8. magyarázat: Sérült játékos (4:11)

Ha egy játékos úgy tűnik, hogy megsérült, a következő intézkedéseket kell megtenni:

a) Ha a játékvezetők teljesen bizonyosak abban, hogy a sérült játékosnak a játéktéren van szüksége ápolásra, azonnal alkalmazzák a 15-ös és 16-os jelzést! Ennek következtében a játékosra az ápolást követően a 4:11 második bekezdés alkalmazandó. Minden más esetben a játékvezetők kérjék meg a játékost a játéktér elhagyására, hogy a játéktéren kívül kaphassa meg az ápolást. Ha ez nem lehetséges az érintett játékost illetően, akkor alkalmazzák a 15-ös és 16-os jelzést! 4:11 második bekezdés alkalmazandó. Ezen rendelkezésekkel szembeni szabálytalanságok sportszerűtlen viselkedés miatt büntetendők. Ha egy játékos, akinek 3 támadás erejéig el kell hagynia a játékteret, 2 perces büntetést kapott, a kiállítást idő letelte után visszatérhet a játéktérre, függetlenül az addig megvalósult támadások számától. Ha a hivatalos személyek megtagadják a játékos szükséges ápolását, a csapatfelelős progresszíven büntetendő (4:2 harmadik bekezdés);

b) Az időmérő és titkár vagy a szövetségi képviselő felelősek a támadások számolásáért. Ők tájékoztatják az érintett csapatot, mielőtt a játékos visszatérhet a játéktérre. Egy támadás labdabirtoklással kezdődik és góllal vagy a labda elvesztésével végződik. Amennyiben a sérült ápolására akkor kerül sor, amikor saját csapata birtokolja a labdát, akkor ez a támadás az elsőnek számolandó.

c) A 4:11 második bekezdése a következő esetekben nem alkalmazandó:

- ha szükséges ápolás egy olyan szabálytalanság következtében történt, amiért az ellenfél játékosát progresszíven büntetni kellett;
- ha a kapus fejét találja el a labda és az ápolás a játéktéren válik szükségessé.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Segítségadás sérült játékosnak (4:11)

Ha ugyanabból a csapatból egyszerre több játékos sérül meg, a játékvezetők a megengedetten felül további személyek belépését engedélyezhetik a sérültek segítésére, **sérült játékosonként maximum 2 főnek.**

A játékvezetők és a szövetségi képviselő fokozott figyelemmel járjanak el a (sürgősségi személyzet (pl.: mentősök) esetleges játéktérre lépése esetén).

5. szabály: A kapus

5:1

A kapus a kapuelő térben védekezés céljából a labdát bármely testrészével érintheti.

5:2

A kapus a kapuelő térben korlátlanul mozoghat a labdával – figyelmen kívül hagyva a mezőnyjátékosokra érvényes előírásokat (7:2-4, 7:7). A kidobás végrehajtását azonban nem halogathatja (6:4-5, 12:2 és 15:5 b).

5:3

A kapus labda nélkül elhagyhatja a kapuelő teret és részt vehet a játékban a mezőnyben. Ebben az esetben a mezőnyben játszó játékosokra érvényes szabályok vonatkoznak rá (kivétel 8:5).

A kapuelő tér elhagyásának számít, ha a kapus bármely testrészével a kapuelő térvonalon kívül érinti a talajt.

5:4

A kapus a labda birtoklása nélkül elhagyhatja a kapuelő teret és a labdát a mezőnyben tovább játszhatja.

5:5

A kapus a védésnél nem veszélyeztetheti az ellenfelet (8:3, 8:5, és 8:5 magyarázat, 13:1 b).

5:6

A kapus a birtokba vett labdával nem hagyhatja el a kapuelő teret (6:1, 13:1 a, és 15:7 3. bekezd.), amennyiben a játékvezető a kidobáshoz sípjelzést adott (szabaddobás 15:7 2. bekezd.), egyébként kidobás következik (15:7). Az előnyszabályt a 15:7 szerint azonban figyelembe kell venni, ha a labdát elveszíti, miután labdával elhagyta a kapuelő teret.

5:7

A kapus mindaddig nem érintheti a kapuelő téren kívül a talajon fekvő, vagy guruló labdát, amíg a kapuelő térben tartózkodik (6:1, 13:1 a).

5:8

A kapus nem viheti vissza a kapuelő térbe a kapuelő téren kívül a talajon fekvő, vagy guruló labdát (6:1, 13:1 a).

5:9

A kapus a labdával nem térhet vissza a mezőnyből saját kapuelőterébe (6:1, 13:1 a).

5:10

A kapus lábszárral vagy lábbal nem érintheti a mezőny irányába mozgó labdát (13:1 a).

5:11

A kapus a 7 m-es dobás végrehajtásakor nem léphet túl a kapus-határvonalon (4 m-es vonal), vagy annak meghosszabbításán mindkét irányban, amíg a dobó játékos kezét a labda el nem hagyta (14:9).

Magyarázat:

A kapus mindaddig, amíg egyik lábával a kapus-határvonalon (4 m-es vonal) vagy a mögött érinti a talajt, a másik lábát, vagy valamelyik testrészét a levegőben a vonal felett átlendítheti.

6. szabály: A kapuelőter

6:1

A kapuelőterben csak a kapus tartózkodhat (lásd azonban 6:3). Belépésnek tekintjük azt, ha a kapuelőteret, beleértve a kapuelőtér vonalat, egy mezőnyjátékos valamely testrészével megérinti.

6:2

A mezőnyjátékos kapuelőterbe lépését a következők szerint kell elbírálni:

- a) kidobás, ha a támadó csapat labdát birtokló játékosa az ellenfél kapuelőterét megérinti. Ugyancsak kidobás, ha a játékos az ellenfél kapuelőterébe labda nélkül lép be és ezáltal előnyt szerez (12:1);
- b) szabaddobás, ha a védőjátékos kapuelőterbe való belépésével nem tiszta gólhelyzetet akadályozott meg (13:1 b, 8:7 f);
- c) 7 m-es dobás, ha a védőjátékos a kapuelőterbe való belépésével egy tiszta gólhelyzetet akadályoz meg (14:1 a).

A kapuelőterbe lépés fogalma nem azt jelenti, amikor a játékos(ok) csak megérinti(k) a kapuelőter vonalat, hanem amikor tisztán belép(nek) a kapuelőterbe.

6:3

A kapuelőterbe lépés következmény nélkül marad:

- a) ha a játékos a labda eldobása után lép a kapuelőterbe úgy, hogy az az ellenfélnek nem hátrányos;
- b) ha egy játékos labda nélkül lép a kapuelőterbe és ezáltal nem szerez előnyt.

6:4

A labda „játékon kívül” van, ha azt a kapus a kapuelőterben birtokolja – kezében tartja (12:1). A labdát ekkor kidobással kell ismét játékba hozni (12:2).

6:5

A kapuelőterben guruló labda játékban marad, a kapus csapata birtokolja és csak a kapus érintheti. A kapus veheti fel a labdát, amivel az játékon kívülre kerül és a kapus hozhatja ismét játékba (kidobás 6:4 12:1-2, kivéve 6:7 b). Amennyiben a kapus egyik csapattársa érinti a kapuelőterben guruló labdát, szabaddobást kell ítélni 13:1 a szerint (ld azonban 14:1a és Magyarázat a játékszabályokhoz 6. c. pont „A tiszta gólhelyzet meghatározása”). Amennyiben a labdát a támadó csapat egyik játékosa érinti, akkor kidobást (12:1 III.) kell ítélni.

A labda abban a pillanatban játékon kívül van, amikor a kapuelőterben fekszik (12:1 II.). A labdát a kapus csapata birtokolja és csak a kapus érintheti. A kapusnak kell a labdát ismét játékba hozni a 6:4 és 12:2 (kivételem 6:7 b) szabályoknak megfelelően. Akkor is kapuskidobás következik, ha bármelyik csapatból egy játékos a kapus birtokában lévő labdát érinti 12:1 második bekezdés, 13:3).

A kapuelőter felett a levegőben lévő labda korlátozás nélkül megjátszható a 7:1 és 7:8 szerint.

6:6

Ha a védőcsapat játékosa védekezési kísérletnél megérinti a labdát, amelyet azután a kapus elfog, vagy a labda megáll a kapuelő térben, a játék kapuskidobással folytatódik (6:4-5).

6:7

Ha a labdát a saját kapuelő térbe játsszák a következők szerint kell ítélni:

- a) gól, ha a labda a kapuba kerül;
- b) szabaddobás, ha a labda a kapuelő térben marad, vagy ha a kapus megérinti, és az nem jut a kapuba (13:1 a-b);
- c) bedobás, ha a labda az alapvonalon túlra jut – a kapun kívül (11:1);
- d) a játék tovább folytatódik, ha a labda keresztül halad a kapuelő téren és a mezőnybe jut anélkül, hogy a kapus megérintette volna.

6:8

A kapuelő térből a mezőnybe visszakerülő labda játékban marad.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Sérült kapus (6:8)

A kapust eltalálja egy labda a játék során, cselekvőképtelen lesz. Ebben az esetben a kapus védelme az elsődleges. A játék újraindítását illetően különböző esetek lehetségesek:

a) A labda elhagyja az oldalon, az alapvonalat vagy fekszik/gurul a kapuelő téren belül. A szabály helyes alkalmazása: a játék azonnali megszakítása, bedobás vagy kidobás az előbbiek függvényében, a játék újraindítása.

b) A játékvezetők megszakították a játékot még mielőtt a labda elhagyta volna az oldalon vagy az alapvonalat, illetőleg a labda feküdné/gurulna a kapuelő téren belül. A helyes eljárás: a játék helyzetnek megfelelő dobással folytatódik a játék.

c) A labda a kapuelő tér felett a levegőben van.

A helyes eljárás: egy-két másodperc kivárás, míg az egyik csapat birtokolja a labdát, játékmegszakítás, a játék újraindítása a labdát birtokló csapat szabaddobásával.

d) A játékvezetők akkor sípolnak, amikor a labda még a levegőben van.

Helyes eljárás: a játék a labdát utoljára birtokló csapat szabaddobásával folytatódik.

e) A cselekvőképtelen kapusról a labda visszapattan a támadójátékhoz.

Helyes eljárás: a játék azonnali megszakítása; a játék újraindítása a labdát birtokló csapat szabaddobásával.

Megjegyzés: ilyen esetekben 7 m-es dobás sohasem lehetséges. A játékvezetők tudatosan a kapus védelméért szakították meg a játékot. Ezért itt nem a 14:1b szerinti „illetéktelen sípjelről” van szó.

MKSZ JAB állásfoglalása:

A fenti állásfoglalásban megfogalmazottak azokban az esetekben alkalmazhatók, ha a lövést a végrehajtó játékos nem tisztán, zavartalanul hajtotta végre (8:8d).

7. szabály: Játék a labdával, passzív játék

Játék a labdával

Megengedett:

7:1

A labdát kézzel (nyitott vagy zárt), karral, fejjel, törzsszel, combbal és térddel dobni, elfogni, megállítani, lökni, vagy ütni.

7:2

A labdát legfeljebb 3 mp-ig szabad tartani akkor is, ha az a talajon van (13:1 a).

MKSZ IAB állásfoglalása:

A játékos a kezében tartott labdával a talajt megérintheti, majd a labdát felemelheti a 3 mp-es szabály figyelembevételével.

7:3

Az elfogott labdával legfeljebb 3 lépést szabad megtenni (13:1).

Egy lépésnek tekintjük:

- a) ha mindkét lábával a talajon álló játékos az egyik lábát felemeli, és ismét visszahelyezi vagy az egyik lábát egyik helyzetből egy másikba mozgatja;
- b) ha a játékos a talajt egyik lábával érinti és a labdát elfogja, s ezután a másik lábával megérinti a talajt;
- c) ha a játékos egy ugrás után egyik lábával érinti a talajt és utána ugyanazzal a lábával ugrik vagy a talajt a másik lábával megérinti;
- d) ha a játékos egy ugrás után mindkét lábával egyidejűleg érinti a talajt és utána az egyik lábát felemeli és ismét visszahelyezi vagy az egyik lábát egyik helyzetből egy másikba mozgatja.

Magyarázat:

Ha az egyik lábat egyik helyzetből a másikba mozgatják, a másikat pedig utána húzzák, az összesen egy lépésnek tekintendő.

Az is szabályos, ha a labdával a játékos a talajra esik, csúszik, majd feláll, és tovább játssza, vagy ha a játékos a labdáért vetődik, megfogja, majd feláll és megjátssza.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

7:3 szabály: Lépés

A 7:3 c,d szabálypontok szerint nem minősül lépésnek a láb első talajérintése miután a labdát ugrás közben elfogta a játékos. Mindemellett „a labda átvétele” a labdaátadás fogadását jelenti. Labdavezetés során a labda ugrás közben való megfogása nem tartozik ezen szabály ugrás alatti „labdaátvétele” témakörébe. Labdavezetés utáni lábletétel kivétel nélkül az első lépésnek számít.

7:4

Futás vagy állás közben:

- a) egyszer a talajra dobni és egy vagy két kézzel ismét elfogni;
- b) ismételten egy kézzel a talajra ütni (egykezes labdavezetés) és azután egy vagy két kézzel ismét elfogni, illetve felvenni;
- c) ismételten egy kézzel gurítani és azután egy vagy két kézzel újra elfogni.

Mihelyt azonban a labdát egy vagy két kézzel ismét elfogják, legfeljebb 3 lépés, illetve 3 mp után tovább kell játszani (13:1 a).

A labda vezetése (talajra dobása vagy ütögetése) akkor kezdődik, ha a játékos valamely testrészével megérinti a labdát és azt a talajra irányítja.

Ha a labda egy másik játékost, vagy a kaput érintette, szabad újból vezetni és ismét elfogni (lásd azonban 14:6).

7:5

A labdát az egyik kézről a másikba átvezetni.

7:6

A labdát térdelve, ülve vagy fekve tovább játszani, ami azt jelenti, hogy megengedett, hogy a játékos ebből a helyzetből egy formai dobást (pl. szabaddobást) végrehajtson, amennyiben a 15:1 előírásait betartja, beleértve azt is, hogy az egyik lába végig a talajon van.

Nem megengedett:

7:7

A már birtokba vett labdát egynél többször megérinteni anélkül, hogy az közben a talajt, egy másik játékost, vagy a kaput érintette volna (13:1 a). A többszöri érintés azonban elfogadható (nem szabálytalan) akkor, ha a labda elfogása, megállítása vagy másféle megszerzési kísérlete közben az azonnali birtokbavétel (elfogás) nem sikerült.

7:8

A labdát lábbal vagy lábszárral (térd alatt) érinteni kivéve, ha azt az ellenfél dobta a játékosra (13:1 a-b, és ld. még 8:7 e).

7:9

Ha a labda a játéktéren levő játékvezetőt érinti, a játék folytatódik.

7:10

Ha a labdát birtokló játékos egy vagy két lábbal a játéktéren kívülre mozog (bár a labda még a játéktéren belül marad), - pl. azért, hogy egy védőjátékost megkerüljön -, az ellenfél javára kell szabaddobást ítélni (13:1 a).

Amennyiben a támadó csapat egyik játékosa labda nélkül elhagyja a játékteret, a játékvezetőnek fel kell szólítani a visszatérésre. Ha a játékos ezt nem teljesíti, vagy csapatánál ez megismétlődik, további felhívás nélkül az ellenfél javára szabaddobást kell ítélni (13:1 a). Az ilyen szabálytalanság a 8. és a 16. szabály szerint nem jár személyes büntetéssel.

Passzív játék

7:11

A labdát nem szabad a csapat birtokában tartani a támadás vagy a kapura lövés felismerhető kísérlete nélkül. Ugyancsak nem megengedett ismételten késleltetni a csapat kezdődobásának, bedobásának, kidobásának vagy szabaddobásának végrehajtását (ld. *Magyarázat a játékszabályokhoz 4. sz. „Passzív játék”*). Ezt passzív játéknak kell tekinteni, amelyet a labdás csapat elleni szabaddobással kell büntetni, amennyiben a passzív tendencia nem fejeződik be (13:1 a). A szabaddobást azon a helyen kell végrehajtani, ahol a labda a megszakításakor volt.

4. Magyarázat a passzív játékhöz (7:11)

A) Általános utalások

A passzív játék szabályozásnak az a célja, hogy megakadályozza a kevésbé attraktív, illetve a játékiramot szándékosan késleltető kézilabdázást. Elvárás, hogy a játékvezetők amérkőzés teljes ideje alatt egységesen ismerjék fel és bírálják el a passzív játékmodort.

A passzív játék minden játékfázisban megvalósulhat, például a labdafelhozatalnál, a támadásépítésnél, illetve a támadás befejezése során egyaránt.

Jellegzetes esetek a passzív játéknál:

- *szoros eredmény, főleg a mérkőzés végén,*
- *számbeli hátrány (időlegesen kiállított játékos(ok),*
- *jelentős játéktudásbeli különbség a két csapat között, különösen, ha ez a védőjátékban mutatkozik meg.*

A fent említett esetek önállóan ritkán fordulnak elő és a játékvezetőknek azokat a szabályokkal összefüggésben kell megítélni. Különösen az aktív védekező tevékenység hatását kell figyelembe venni.

B) Figyelmeztető karjelzés használata

Különösen a következő esetekben kell figyelmeztető karjelzést alkalmazni:

B/1. Lassú játékoscsere, illetve támadás előkészítés lassítása esetén

Tipikus ismertető jelek:

- kezdődobásnál várakozás a cserejátékosra
- a játékos késlelteti a szabaddobás végrehajtását (úgy tesz, mintha nem tudná, hogy hol van a végrehajtás pontos helye), egy kezdődobásnál (a kapus lassan továbbítja a labdát, tudatosan rosszul játssza azt a középkezdéshez vagy lassan megy a labdával a kezdődobáshoz)
- a labda helyben való vezetése
- a labda visszajátssza a középvonaltól a saját térfélre annak ellenére, hogy az ellenfél nem gyakorol nyomást.

B/2. Késleltetett cserénél, miután a támadásépítés elkezdődött

Tipikus ismertető jelek:

- minden játékos elfoglalta a támadási pozícióját
- a csapat a támadás felépítési fázist egy előkészítő, sok átadásos játékkal kezdi
- csak ezután történik ezen csapaton belül a játékoscsere

Magyarázat:

Az a csapat, mely a saját térfeléről támadást indít, de azt az ellenfél térfelén nem tudja kapura lövéssel befejezni, ezt követően még végrehajthat játékoscserét.

B/3. Túlságosan hosszú lefolyású támadásépítésnél

Általánosságban a támadó csapat számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy a közvetlen, kapura irányuló támadás előtt átadásokat hajtson végre.

Tipikus ismertető jelek:

- a támadás nem közvetlenül kapura irányul:

Megjegyzés:

Gólszerzési szándék legfőképp akkor áll fenn, ha a labdát birtokló csapat olyan támadótaktikai elemeket alkalmaz és a védőkkel szemben térbeli előnyre vagy támadásépítés során látható tempónövelésre törekszik:

- gyakori labdaátvétel álló helyzetben vagy hátrafelé mozgásban
- labdavezetés álló helyzetben
- az egy-egy elleni játéknál: a támadójátékos nem viszi végig támadó szándékát, a játékvezetői ítéletre vár vagy nem szakad el a védőtől (nem szerez térbeli előnyt);
- aktív védőjáték: az aktív védőjáték megakadályozza a támadójáték tempójának növelését az átadás vagy mozgás útjának korlátozásával;
- speciális szempont túlságosan hosszú támadásépítési fázis esetén: ha a támadó csapatnak nem sikerül a támadásépítési és befejezési szakasza között határozott tempónövelést elérni.

C) Előfigyelmeztető karjelzés használata

Az a játékvezető (mezőny vagy kapu), aki felismeri a passzív játékot, felemeli a karját (17. karjelzés), mutatja, hogy nem ismerhető fel a kapura lövési szándék. A másik játékvezetőnek is át kell venni a karjelzést.

Ha a labdát birtokló csapat nem tesz kísérletet arra, hogy gólhelyzetet alakítson ki vagy késlelteti a játékfolytatást, a figyelmeztető karjelzést kell alkalmazni.

A karjelzést addig kell fenntartani amíg:

- a támadás befejeződik
- a karjelzés érvényét veszti (lásd az alábbi megjegyzéseknél)

A támadójáték a labda birtoklásával kezdődik és a gól megszerzésével vagy a labda elvesztésével ér véget.

A figyelmeztető karjelzést normál esetben a támadás végéig fenn kell tartani. Támadás közben azonban van két eset, amikor a „passzív játék” jelzésének fenntartása már nem indokolt és a karjelzést meg kell szüntetni.

- a) a labdát birtokló csapat kapura lő és a labda a kapuról vagy a kapusról közvetlenül visszapattan a támadó csapathoz (vagy ennek a csapatnak bedobásteredményez);
- b) ha a védekező csapat játékosa, hivatalos személye szabálytalanság vagy sportszerűtlen magatartás miatt progresszív büntetést kap (16-os szabály).

Mindkét esetben új támadásépítési fázis engedélyezett a támadó csapat számára

D) Az előfigyelmeztető karjelzés felmutatása után

Az előfigyelmeztető karjelzés felmutatása után a játékvezetők adjanak kellő időt a támadó csapatnak, hogy megváltoztathassák támadásukat. Figyelembe kell venniük az eltérő képességbeli különbségeket a különböző korcsoportokban és osztályokban. A figyelmeztetett csapat számára engedélyezni kell a gólszerzés előkészítésének lehetőségét. Ha a támadócsapat ennek ellenére sem tesz felismerhető kísérletet a kapura lövésre (döntési szempontokat illetően ld. D/1. és D/2.), akkor legkésőbb, amennyiben **4** labdaátadáson belül nem történik kapura lövés a két játékvezető egyike passzív játékot ítél (7:11-12).

A következő akciók nem tekintendők labdaátadásnak:

- Ha egy labdaátadási kísérlet nem kontrollálható a védő szabálytalansága miatt.
- Ha egy labdaátadási kísérletet a védő az alapvonalon vagy az oldalvonalon túlra juttatja.
- Kapura lövési kísérlet, melyet blokkol az ellenfél.

Döntéshozatali (ítélkezési) szempontok az előfigyelmeztető karjelzés felmutatása után:

D/1. Támadó csapat:

- nincs egyértelmű tempónövekedés;
- nincs gólszerzési szándék;
- egy-egy elleni játéknál nem szerez térbeli előnyt;
- késleltetés a labdával való játék közben (pl.: a labdaátadás útjának korlátozása a védekező csapat által)

D/2. Védekező csapat:

- a védekező csapat megpróbál szabályos eszközökkel tempónövelést, illetve gólszerzési szándékot megakadályozni;
- ha a védekező csapat a 8:3 szerinti szabálytalanságok elkövetésével próbálja meg a labdaátadásokat megszakítani, következetesen progresszív büntetést kell alkalmazni

D/3. Megjegyzések a maximum labdaátadásokat illetően:

D/3a A 4. labdaátadás végrehajtását megelőzően:

- *Ha a passzív játékra való előfigyelmeztetést követően a játékvezetők a támadó csapat javára szabaddobást vagy bedobást ítélnék, a labdaátadások számolása nem szakad meg;*
- *Hasonlóan, ha egy labdaátadást vagy egy kapura lövést blokkol a védő és a labda a támadó csapathoz kerül (éppen úgy, mint egy kapuskidobás), a labdaátadások számolása nem szakad meg.*

D/3b. A 4. labdaátadás végrehajtását követően:

- *Ha szabaddobást, bedobást (vagy kidobást) ítélnék a támadó csapat javára a 4. labdaátadást követően, a csapat számára még van lehetőség egy labdaátadással kombinált dobásra a támadás befejezésének érdekében;*
- *Ugyanezt kell alkalmazni, ha a 4. labdaátadást követően végrehajtott dobást blokkolja a védő csapat és a labda visszakerül a támadó csapathoz vagy az oldalvonalon, alapvonalon kívülre kerül. Ebben az esetben a támadó csapatnak egy további labdaátadással van lehetősége befejezni támadását.*

7:12

Ha a passzív játékra utaló tendencia felismerhető, a játékvezetőnek előfigyelmeztető karjelzést (17. karjelzés) kell alkalmazni. Ez a labdát birtokló csapatnak alkalmat ad arra, hogy támadásvezetését megváltoztassa és így a labda elvételét elkerülje. Amennyiben az előfigyelmeztető jelzés után sem változik a támadás intenzitása, a játékvezetők bármikor ítélnék szabaddobást passzív játék miatt. Ha nem lő kapura a támadó csapat maximum 4 labdaátadást követően sem, ezen csapat ellen szabaddobást kell ítélni. (13:1 a, eljárást és kivételeket ld. 4. Magyarázat a játékszabályokhoz „D” pont „Passzív játék”).

A labdaátadások számának megítélése a játékvezetők megfigyelése alapján hozott ténydöntés a 17:11 szabálypont alapján.

Rendkívüli helyzetekben a játékvezető előzetes figyelmeztető jelzés nélkül is ítélnék szabaddobást a labdát birtokló csapat ellen (pl. a tiszta gólhelyzet szándékos kihagyása).

8. szabály: Szabálytalanságok, sportszerűtlen magatartás

Megengedett cselekedetek

8:1

Megengedett:

- a) nyitott kézzel a labdát kijátszani az ellenfél kezéből;
- b) hajlított karokkal, az ellenféllel testi kapcsolatot felvenni, őt ilyen módon ellenőrizni és kísérni;
- c) pozícióért való küzdelemben törzsszel az ellenfelet elzárni.

Magyarázat:

Az elzárásról akkor beszélhetünk, ha a játékos meg akarja akadályozni, hogy az ellenfél szabad, nyitott helyre mozogjon. Az elzárás kialakítását, annak fenntartását, az elzárásból való kiszabadulást alapvetően az ellenfélre nézve (ld. azonban 8:2 b) passzívan kell végrehajtani.

Szabálytalanságok, amelyek alapesetben nem vezetnek személyes büntetéshez (ld. azonban a döntést befolyásoló tényezőket a 8:3 a-d pontban).

Nem megengedett cselekedetek

8:2

Nem megengedett:

- a) az ellenfél birtokában levő labdát kiszakítani vagy kiütni;
- b) az ellenfelet karral, kézzel, lábbal elzárni vagy bármilyen testrészsel eltaszítani; amely magában foglalja akár alaphelyzetben, akár mozgásban elkövetve a veszélyes könyök használatot is;
- c) az ellenfelet (testét vagy sportöltözékét) megragadni még akkor sem, ha az szabadon tudja folytatni a játékot;
- d) az ellenfélnek rohanni vagy nekiugrani.

Szabálytalanságok, amelyek személyes büntetést vonnak maguk után a 8:3-6 szabályok értelmében

8:3

Azokért a vétségekért, amelyek főleg vagy kizárólag az ellenfél testére irányulnak személyes/progresszív büntetést kell alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy a szabaddobást vagy a 7 m-es dobást személyes büntetéssel kell kiegészíteni, kezdve a figyelmeztetéssel (16:1), majd időleges kiállítással (16:3 b) és végül a kizárással (16:6 d).

Súlyos szabálytalanságok elkövetése esetén három további büntetési szint alkalmazható:

- Szabálytalanságok, amelyeket azonnali időleges kiállításal kell büntetni (8:4);
- Szabálytalanságok, amelyeket azonnali kizárással kell büntetni (8:5);
- Szabálytalanságok, amelyeket azonnali kizárással kell büntetni, kiegészítve írásos jelentéssel (8:6).

Döntéshozatali (ítélkezési) szempontok:

Az alábbi szempontokat, illetve azok kombinációit kell figyelembe venni a személyes büntetéseket igénylő ítéletek meghozatalakor:

- a) a szabálytalankodó játékos **pozíciója** (szemből, oldalról, vagy hátulról érkező támadás);
- b) a szabálytalan akció **mely testrészre** irányul (törzs, lövőkar, lábak, fej/torok/nyak);
- c) a szabálytalan akció **lendülete, ereje** (a testi kapcsolat intenzitása, és/vagy a szabálytalanság az ellenfél mozgása közben történt-e);
- d) a szabálytalanság **hatása**:
 - befolyása a testre és labda feletti kontrollra
 - a mozgásképeség csökkentése vagy megakadályozása
 - a folyamatos játék megakadályozása

A szabálytalanságok megítélése különös játékszituációkban nagyon fontos (pl. lövés közben, szabad résekbe való befutásnál, nagy sebességű akcióknál).

Szabálytalanságok, amelyek azonnali időleges kiállítást vonnak maguk után

8:4

Bizonyos vétség esetén azonnal időleges kiállítást kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy a játékos előzőleg kapott-e figyelmeztetést.

Ez különösen érvényes olyan szabálytalanságokra, ahol a vétkes játékos figyelmen kívül hagyja az ellenfélre ható veszélyeket (*ld. még 8:5 és 8:6*).

A 8:3 szerinti döntési szempontokat figyelembe véve az alábbi szabálytalanságokról lehet szó:

- a) nagy intenzitással elkövetett szabálytalanságok vagy a nagy sebességgel futó játékos elleni szabálytalanságok;
- b) az ellenfél hosszú ideig történő megtartása/fogása vagy lerántása;
- c) fejre, torokra vagy nyakra irányuló vétségek;
- d) kemény ütés a törzsre vagy lövőkarra;
- e) az ellenfél megtámadásának megkísérlése, aki emiatt elveszíti a teste feletti ellenőrzést (pl. ugró ellenfél lábának/lábfejének megfogási kísérlete; *ld. azonban 8:5 a*);
- f) nagy sebességgel az ellenfélbe való rohanás vagy ugrás.

Szabálytalanságok, amelyek kizárást vonnak maguk után

8:5

Azt a játékost, aki az ellenfelet egészségre veszélyesen megtámadja, kizárással kell büntetni (16:6 a). Az ellenfél egészségének veszélyeztetése következhet a szabálytalanság intenzitásából vagy abból a tényből, hogy a játékos képtelen felkészülni az ellene irányuló szabálytalanságra, és így megvédeni sem tudja magát (ld. 8:5. pont Magyarázatot).

A 8:3 és 8:4 szempontokat kiegészítve, a következő döntési szempontok is érvényesek:

- a) futás, ugrás, illetve lövő akció közben a test feletti ellenőrzés elvesztése;
- b) az ellenfél testére irányuló különösen agresszív akció, kiemelten arcra, torokra vagy nyakra (a testi kontaktus intenzitása);
- c) a vétkes játékos gondatlan magatartása a szabálytalanság elkövetésekor.

Magyarázat:

Kis vétségek csekély testi kapcsolattal is lehetnek nagyon veszélyesek és alkalmasint súlyos sérülésekhez vezethetnek, különösen, ha a szabálytalanság a játékost ugrás vagy futás közben a levegőben éri, amikor védtelen. A játékos veszélyeztetése és nem a testi érintkezés mértéke számít annak megítélésében, hogy a vétségért kizárást kell-e alkalmazni.

Ez érvényes akkor is, amikor a kapus elhagyja a kapuelőteret az ellenfélnek szánt labda megszerzésének szándékával. Ekkor a kapus felelőssége azt biztosítani, hogy a szituációból ne származzon az ellenfél egészségére veszélyes akció.

A kapust ki kell zárni, ha:

- a) megszerzi a labdát, de mozgása ütközést eredményez az ellenféllel;
- b) nem sikerül elérnie vagy megszerezni a labdát, de ütközést okoz az ellenféllel.

Ezekben az esetekben, ha játékvezetők arról is meggyőződtek, hogy a kapus szabálytalansága nélkül az ellenfél elérte volna a labdát, még 7 méteres dobást is kell ítélni.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Kapus kizárása (8:5 magyarázat)

A kapust ki kell zárni, ha a kapuelőteret elhagyva vagy hasonló helyzetből a kapuelőtéren kívül az ellenféllel frontális ütközést okoz.

Nem kell kizárást alkalmazni, ha:

- a. a kapus az ellenféllel azonos irányba fut, pl. miután a cserehelyről visszatér a játéktérre
- b. a támadó a labda után fut, és a labda a támadó és a kapus között van.

Ezekben a szituációkban a játékvezetők ítéletei megfigyelésük alapján hozott ténydöntések.

MKSZ JAB állásfoglalás:

Amikor a támadó a labda után futva meg sem próbálja a kapussal történő ütközést elkerülni, mintegy kiprovokálja azt, nem szabad kizárást alkalmazni.

MKSZ JAB állásfoglalása:

Ha a kapus elhagyja a kapuelőteret az ellenfélnek szánt labda megszerzésének szándékával, az ő felelőssége azt biztosítani, hogy ne származzon az ellenfél egészségére veszélyes akció /8:5/.

- *ha frontálisan ütköznek: kizárás (8:5 a, b);*
- *ha az ellenfél elérte volna a labdát: +7 m-es;*
- *különösen gondatlan, veszélyes akció a kapus részéről: + írásos jelentés (8:6);*
- *ütemkülönbségnél (a kapus már mezőnyjátékosnak számít) ha átkarolja, vagy megtartja a kapus a támadót: időleges kiállítás + gólhelyzetben 7m-es (8:2 c);*
- *ha a támadó „eljátssza”, vagy provokálja az ütközést: a támadó progresszív büntetése, kizárást nem szabad alkalmazni; (8:7 d).*
- *ha a kapuelőteret elhagyó kapus az ellenfélnek szánt labda megszerzésének kísérlete közben az ellenféllel egy irányba fut, ha nem történik egyéb, az ellenfél egészségét veszélyeztető cselekmény, nem kell kizárást alkalmazni (Például a kapus a cserehelyről visszatér a játéktérre).*

Kizárás különösen gondatlan, veszélyes, szándékos vagy rosszindulatú akciókért (amelyeket írásban is jelenteni kell)

8:6

Amennyiben a játékvezetők különösen gondatlan, különösen veszélyes, szándékos vagy rosszindulatú/alattomos akciónak ítélnék meg egy esetet, a mérkőzés után írásos jelentést kell készíteni azért, hogy a felelős hatóságoknak lehetőségük legyen további intézkedésekről döntést hozni.

A 8:5 pontnál található szempontokat kiegészítve a következő jellemzők és jellegzetességek szolgálhatnak döntési szempontként:

- a) különösen gondatlan vagy különösen veszélyes akció;**
- b) szándékos, vagy rosszindulatú/alattomos akció, ami teljesen játékidegen.**

Magyarázat:

Ha az utolsó 30 másodpercben követnek el a 8:5 vagy 8:6 szabálypontok alá tartozó szabálytalanságot, amelynek célja, hogy gólt előzzenek meg, akkor ezt a 8:10 d pont szerinti “durva, sportszerűtlen magatartás”-nak kell tekinteni és a szerint kell büntetni.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

A jelentés nélküli és írásos jelentéses kizárások szempontjai (8:5, 8:6)

A következő szempontok segítik a 8:5 és 8:6 közötti megkülönböztetést:

a) Mi határozza meg a „különösen gondatlanság”-ot?

- *tettlegességek és ehhez hasonló akciók*
- *könnyörtelen vagy felelőtlen akciók szabályos viselkedés teljes érzete nélkül*
- *nem visszafogott ütés*
- *rosszindulatú akciók*

b) Mi határozza meg a „különösen veszélyes”-t?

- *védetlen ellenfél elleni akciók*
- *különösen kockázatos és súlyos szabálytalanságok, amelyek az ellenfél egészségét veszélyeztetik*

c) Mi határozza meg az „előre megfontoltság”-ot?

- *szándékosan és tudatosan végrehajtott rosszindulatú akció*
- *szándékos akciók az ellenfél teste ellen csak azért, hogy megakadályozza az ellenfél tevékenységét*

d) Mi határozza meg a „rosszhiszemű akció”-t?

- *alattomos és takart tevékenység a felkészületlen ellenféllel szemben*
- e) *Mi határozza meg a „játékidegen esetek”-et?*
- *a labdát birtokló játékostól távol végrehajtott akciók*
- *a játék taktikájához semmilyen módon nem kapcsolódó akciók*

Sportszerűtlen viselkedés, amely 8:7-10 szabálypontok szerint személyes büntetést von maga után

Azok a testi és szóbeli kifejezőmódok, amelyek nem egyeztethetők össze a sportszerűség szellemével, sportszerűtlen magatartásnak minősülnek. Ez érvényes a játékosokra és a hivatalos személyekre a játéktéren és azon kívül is. A büntetés szempontjából négy szintje van a sportszerűtlen, súlyosan sportszerűtlen és a durva sportszerűtlen magatartásnak:

- progresszíven büntetendő esetek (8:7);
- azonnal időleges kiállítással büntetendő esetek (8:8);
- kizárással büntetendő esetek (8:9);
- kizárással és írásos jelentéssel büntetendő esetek (8:10 a,b)

Sportszerűtlen viselkedés, amely progresszív büntetést von maga után

8:7

Az alábbi a-f pontokban leírt esetek példák a sportszerűtlen viselkedésre, amelyeket progresszíven kell büntetni, kezdve a figyelmeztetéssel (16:1 b).

- a) a játékvezetői ítélet elleni tiltakozás vagy szóbeli és nem szóbeli akciók, amelyek speciális játékvezetői ítéletet akarnak elérni;
- b) az ellenfél vagy csapattárs bosszantása akár szóval, akár gesztusokkal vagy az ellenfélre való kiáltás a megzavarás érdekében;
- c) az ellenfél formális dobásai végrehajtásának késleltetése a 3 méteres távolság be nem tartásával vagy más módon;
- d) „színészkedés”, amellyel megpróbálják félrevezetni a játékvezetőket az ellenfél akcióira vonatkozóan vagy az akciók hatásainak felnagyítása/eltúlzása annak érdekében, hogy „time out”-ot vagy épp az ellenfélnek adandó meg nem érdemelt büntetést provokáljanak ki;
- e) a lövés vagy átadás szándékos lábfejjel vagy lábszárral való blokkolása; egyértelmű reflex-mozgás, pl. a lábak együttes mozgása, nem büntetendő (*ld. még 7:8*);
- f) a kapuelőtér rendszeres megsértése taktikai okokból.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Mezőnyjátékos kapuelőtérbe való belépése (8:7f)

A kapus nélkül játszó csapat a labda elvesztésekor a saját kapuelőterébe előnyyszerzés céljából belépő játékosát progresszíven kell büntetni.

Sportszerűtlen viselkedés, amely azonnali időleges kiállítást von maga után

8:8

Bizonyos sportszerűtlen esetek jellegüknél fogva komolyabbnak minősülnek és azonnali időleges kiállítást vonnak maguk után függetlenül attól, hogy előtte a játékos vagy a hivatalos személyek kaptak-e figyelmeztetést.

Példák az ilyen viselkedésre:

- a) a hangoskodást magába foglaló tiltakozás erőteljes gesztusokkal vagy a provokatív viselkedés;
- b) a labdás játékos a labdát nem teszi le vagy nem ejti le a földre, hogy az ellenfél azonnal hozzájuthasson, amikor a játékvezetők csapatától elvették a labdát;
- c) a cserehelyre jutott labda szabad hozzáféréseinek megakadályozása;
- d) **ha a játékos zavartalanul kapura lőhet és lövése fejen találja az ellenfél kapusát**

Megjegyzés:

A kapus fejen lövésének megítélési szempontjai:

- csak tiszta helyzetben büntethető a dobó játékos, amikor nincs védő a kapus és a lövő játékos között;
- a labda először a fejet kell, hogy eltalálja; nem szabad büntetni a dobó játékost abban az esetben, ha a labda először a kapus más testrészét találta el és azután a fejet;
- nem szabad büntetni, ha a kapus a labda irányába mozdítja a fejét;
- ha a kapus megpróbálja félrevezetni a játékvezetőket, hogy büntetést provokáljon ki (pl. akkor, amikor a labda a kapus vállát találta el, de a fejét fájlalja), a kapust a 8:7d szerint kell büntetni.

Súlyos sportszerűtlen magatartás, amely kizárást von maga után

8:9

Bizonyos sportszerűtlen viselkedési formák olyan súlyosnak minősülnek, hogy kizárásvonnak maguk után. Példák az ilyen viselkedésre:

- a) a labda látványos, tüntető eldobása vagy elütése egy játékvezetői ítéletet követően;
- b) a kapus tüntetőleg nem hajlandó a 7 méteres dobás védésére;
- c) a labda szándékos ellenfélre való dobása játékmegszakítás alatt, ha ez nagyon közelről és nagy erővel történt, ez sokkal inkább megítélendő a 8:6pontban említett "különösen gondatlan akció" szerint;
- d) a dobó játékos 7 méteres dobásnál eltalálja a kapus fejét, miközben a kapus **nem a labda irányába mozdítja a fejét;**
- e) a dobó játékos szabaddobásnál eltalálja a védő fejét, miközben a védő **nem a labda irányába mozdítja a fejét;**
- f) az elszenvedett szabálytalanság viszonzása.

Magyarázat:

7 méteres dobásnál és szabaddobásnál a dobó játékos felelőssége az, hogy ne veszélyeztesse a kapus vagy a védő testi épségét.

Kizárás, amely különösen durva, sportszerűtlen magatartás miatt következett be (amelyeket írásban is jelenteni kell)

8:10

Amennyiben játékvezetők különösen sportszerűtlennek ítélnék meg egy viselkedést, a büntetést a következő rendelkezések alapján kell megítélni.

Az alábbi sportszerűtlenségek (a,b) szolgálnak példaként, amikor a játékvezetőknek írásos jelentést is kell készíteniük a mérkőzés után, hogy a felelős hatóságoknak lehetőségük legyen további intézkedésekről döntést hozni:

- a) bármely személy (játékvezető, időmérő, titkár, küldött, hivatalos személy, játékos, néző stb.) sértegetése vagy fenyegetése szóbeli vagy nem szóbeli módon (pl. arckifejezéssel, gesztusokkal, testbeszéddel vagy testi kontaktussal);
- b) (I) hivatalos személy játékba avatkozása a játéktéren vagy a cserehelyen, vagy
(II) egy játékos által tiszta gólhelyzet megakadályozása akár szabálytalan játéktérre lépéssel (4:6), akár a cserehelyről;

Az alábbi szabálytalanságok, sportszerűtlenségek (c, d) esetén 7m-es dobást kell ítélni az ellenfél javára:

- c) ha **játékmegszakítás alatt** a mérkőzés utolsó 30 másodpercében egy játékos vagy egy hivatalos személy az ellenfél dobását késlelteti, vagy megakadályozza annak érdekében, hogy az ellenfél kapura lövést tudjon végrehajtani, vagy tiszta gólhelyzetet kialakítani; a vétkes játékost vagy hivatalos személyt ki kell zárni és 7m-es dobást kell ítélni az ellenfél javára. Ezt bármilyen közbeavatkozásra (pl. csak kisfokú testi akció, egy dobás végrehajtásába való beavatkozás úgy, mint labdaátadás elfogása, a labdaátvételbe való beavatkozás, a labda el nem engedése) alkalmazni kell;
- d) ha **játékban lévő labda** esetén a mérkőzés utolsó 30 másodpercében az ellenfél
 - **játékosa** a 8:5 vagy a 8:6 alá tartozó szabálytalanságot, illetve a 8:10 a vagy 8:10 b(II) pont alá tartozó sportszerűtlenséget követ el;
 - **hivatalos személye** a 8:10a vagy 8:10b(I) pont alá tartozó sportszerűtlenséget követ el, és ezzel kapura lövést vagy tiszta gólhelyzet kialakítását akadályozza meg; a vétkes játékost vagy hivatalos személyt a vonatkozó szabályok értelmében kizárással kell büntetni, valamint a labdát birtokló csapat számára 7m-es dobást kell ítélni.Amennyiben a vétlen játékos vagy csapat a játékmegszakítás előtt gólt ér el, nem kell 7m-es dobást ítélni.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

8:5, 8:6, 8:9, 8:10 szabályok: Többletjátékos vagy hivatalos személy közbeavatkozása

Azokban az esetekben, amikor a védekező csapatból többletjátékos vagy hivatalos személy avatkozik játékba, a következő szempontokat kell mérlegelni a büntetéseket és a játékfolytatást illetően:

Az alábbi esetek lehetségesek:

- játékos vagy hivatalos személy az elkövető
- tiszta gólhelyzetet megakadályozásáról van-e szó

A fenti szempontoknak megfelelően az alábbi esetek fordulhatnak elő:

a) Tiszta gólhelyzetben csere végrehajtása nélkül többletjátékosként a játéktérre lép a játékos.

Helyes szabályalkalmazás: 7 méteres, kizárás írásos jelentéssel

b) Szabálytalan csere: az időmérő/szövetségi képviselő tiszta gólhelyzetben sípol.

Helyes szabályalkalmazás: 7 méteres, 2 perces kiállítás

c) Tiszta gólhelyzetben egy hivatalos személy lép a játéktérre, helyes szabályalkalmazás: 7 méteres, kizárás írásos jelentéssel

d) Hivatalos személy a játéktérre lép, de nincs tiszta gólhelyzet, helyes szabályalkalmazás: szabaddobás, progresszív büntetés

IHF- Irányelvek és értelmezések:

8:9, 8:10a szabályok: Köpés.

A köpés a tettelegességhez hasonló akció, amit a 8:10a szerint kell büntetni (kizárás írásos jelentéssel). A sikeres köpés (8:10 szerinti büntetéssel) és a sikertelen köpés (8:9 szerinti büntetéssel) megkülönböztetése, amely korábban lett bevezetve, továbbra is változatlanul megmarad.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Utolsó 30 másodperc (8:10c, 8:10d)

„A mérkőzés utolsó 30 másodperce” jelentheti a rendes játékidő végét (a 2. félidő végét), de ugyanúgy mindkét meghosszabbítás 2. félidejének végét is. Az utolsó 30 másodperc a (hivatalos) óra 59:30 (vagy 69:30, 79:30, illetőleg 0:30 óraállásánál kezdődik).

IHF- Irányelvek és értelmezések:

A 3m-es távolság be nem tartása (8:10c)

A 3m-es távolság be nem tartása akkor vezet kizáráshoz és 7m-es dobáshoz, ha a dobást a mérkőzés utolsó 30 másodpercében nem tudják végrehajtani.

Ez a szabály alkalmazandó az utolsó 30 másodpercben vagy a zárójelzéssel egyidőben elkövetett szabálytalanságok esetében is (2:4 első bekezdés). A játékvezetők döntései megfigyeléseik alapján hozott ténydöntések (17:11).

Amennyiben a mérkőzés utolsó 30 másodpercében egy játékos vagy hivatalos személy megakadályozza vagy késlelteti bármilyen módon a labda játékba hozatalát, olyankor is ha nincs közvetlen összefüggésben egy dobás előkészítésével vagy végrehajtásával (pl. szabálytalan csere, sportszerűtlen viselkedés a cserehelyen), kizárás és 7m-es dobás az ítélet a 8:10c szerint.

Ha a dobást végrehajtják, de azt például egy túl közel álló játékos blokkolja és aktívan megghiúsítja vagy zavarja a dobó játékost a dobás végrehajtásában, szintén a 8:10c pont szerint kell eljárni.

Ha a játékos 3 méternél közelebb áll a dobóhoz, de aktívan nem zavarja a dobás végrehajtását, nem kell büntetést alkalmazni. Ha a 3 méternél közelebb álló játékos blokkolja a lövést vagy elfogja a dobó átadását, szintén a 8:10c pont szerint kell eljárni.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

További intézkedések kizárás és írásos jelentés után (8:6, 8:10a,b)

A legszigorúbb büntetés szempontjai a 8:6 (szabálytalanságok) és 8:10 (sportszerűtlen magatartás) szabályokban kerültek meghatározásra (ld. még 8.3 második bekezdését). Mivel a 8:6 és 8:10 szerinti büntetések következményeiként nem különböznek a 8:5 és 8:9 szerintiektől (kizárások írásos jelentés nélkül), az IHF a következő kiegészítő rendelkezéssel egészítette ki mindkét szabályt:

„Írásos jelentést kell készíteni a mérkőzés után, hogy a felelős hatóságok képesek legyenek dönteni a szükséges további intézkedésekről.”

Ez a kiegészítő rendelkezés ad alapot arra, hogy a felelős hatóság döntést hozzon a szándékozott további intézkedésekről. Semmiképp nem értelmezhető ez a „legyenek” úgy, hogy a felelős hatóságok mérlegelésétől függ a további intézkedésekről való döntés. Ez a játékvezetők ténydöntésének módosítását jelentené.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Kizárás az utolsó 30 másodpercben (8:10d)

Csak azok az utolsó 30 másodpercben védők által elkövetett szabálytalanságokat követő 8:5 és 8:6 szerinti kizárások járnak írással és 7m-es dobással is, amelyekre igaz a 8:6 Magyarázata. A 8:5 szerint védők által elkövetett szabálytalanságok az utolsó 30 másodpercben kizárással (írással nélkül) és 7m-es dobással járnak.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Előnyyszerzés az utolsó 30 másodpercben (8:10d utolsó bekezdése)

A játékvezetők csak akkor szakítják meg a játékot és ítélnak 7m-es dobást, ha a labdát elfogó (a szabálytalanságot elszenvedő) játékos nem lő gólt vagy nem passzolja tovább a labdát.

A 8:10d a játékidőben vagy a zárójelzéssel egyidejű szabálytalanságok esetére alkalmazható (2:4 első bekezdés). A játékvezetők döntései megfigyeléseik alapján hozott ténydöntések (17:11).

A 8:5 Megjegyzése szerinti kapus kizárás (kapus elhagyja a kapuelőteret) akkor vezet 7m-es dobáshoz az utolsó 30 másodpercben, ha a 8:5 utolsó bekezdésében leírtak megvalósulnak vagy 8:6 szerinti szabálytalanságot követnek el.

MKSZ JAB állásfoglalása: (8:10d)

Ha a mérkőzés utolsó 30 másodpercében a védekező csapat játékosai vagy hivatalos személyei 8:5, 8:6, 8:10 a-b szabály hatálya alá tartozó, azonnali kizárással büntetendő szabálytalanságot követnek el, a labdát birtokló csapat számára 7m-es dobást kell ítélni, tekintet nélkül arra, hogy volt-e gólszerzési lehetőség a szabálytalanság adott pillanatában.

9. szabály: A gól

9:1

Gólt érnek el, ha a labda teljes terjedelmében túljutott a gólvonalon (4. ábra), amennyiben a dobás előtt vagy alatt sem a dobó, sem a játékosársai, sem a csapat hivatalos személyei nem követtek el szabálytalanságot. A kapujátékvezető két rövid sípjellel és a 12. karjelzéssel megerősíti a gól érvényességét.

Ha a labda a kapuba jut, jöllehet a védekező csapat játékosa szabálytalanságot követett el, gólt kell ítélni.

Ha a játékvezető, időmérő/titkár vagy a szövetségi képviselő a játékot megszakította, mielőtt a labda túljutott a gólvonalon, nem szabad gólt ítélni.

Ha a játékos a labdát saját kapujába játssza, az ellenfél javára kell gólt ítélni, kivéve, amikor a kapus kidobást hajt végre (12:2).

Magyarázat:

Ha labda kapuba jutását a játékban nem illetékes tárgy vagy személy megakadályozza, gólt kell ítélni, ha a játékvezetők meggyőződnek arról, hogy a labda beavatkozás nélkül gólba jutott volna.

9:2

Ha a játékvezető gólt ítélt és a kezdődobáshoz sípjelet adott, a gólt már nem szabad visszavonni (lásd azonban 2:9 Magyarázat).

Ha a gól és a kezdődobás között elhangzik a zárójelzés, akkor ezt a gólt a játékvezetőknek kezdődobás nélkül is világosan el kell ismerni.

IHF Irányelvek és értelmezések:

VR (Videó Rendszer) használata (9:2)

Amikor VR használata szükséges a gól/nem gól eldöntésére, a gól visszavonásának lehetősége megváltozott. A gólt a kezdődobás elvégzése utáni labdabirtoklás-váltásig vissza lehet vonni, annak ellenére, hogy 9:2 szerint a gól megítélése után csak a kezdődobásra adott sípjelig lehetséges a gól visszavonása.

MKSZ JAB magyarázat:

A kezdődobást elvégző csapat labda elvesztéséig a gól/nem gól eldöntésére igénybe vehető a VR.

- Ha a gólt nem vonják vissza, a játékmegszakításkori helyzetnek megfelelően a labdát birtokló csapat végezhet el bedobást/szabaddobást/7m-es dobást;*
- Ha a gólt visszavonják kidobással folytatódik a játék.*

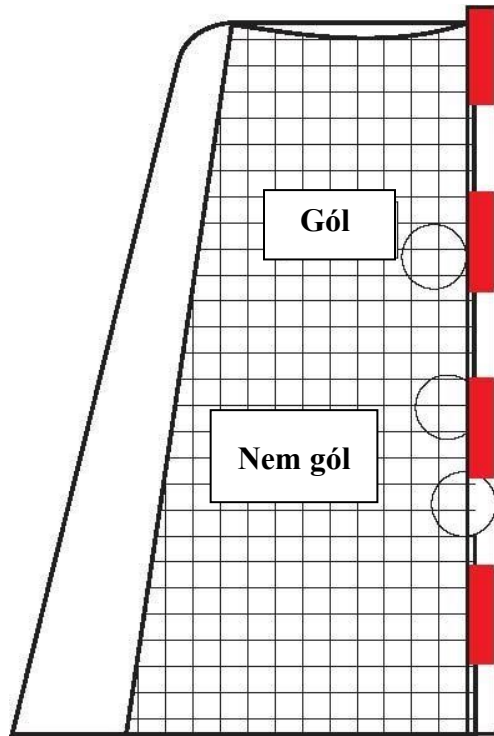
Magyarázat:

A játékvezetők által elismert gólt azonnal fel kell írni az eredményjelző táblára.

9:3

Az a csapat győz, amelyik több gólt ér el. Ha mindkét csapat azonos számú gólt ér el vagy nem dobtak gólt, a játék döntetlen (2:2).

4.ábra:

10. szabály: A kezdődobás

10:1

A mérkőzés kezdetekor az a csapat végzi el a kezdődobást, amelyik a sorsoláskor a labdát választotta, a másik csapat jogosult térfelet választani. Amennyiben a sorsolásnál térfelet választottak, a másik csapat végzi el a kezdődobást.

A második félidő megkezdése előtt a csapatok térfelet cserélnek és a kezdődobást az a csapat hajtja végre, amelyik a mérkőzés kezdetekor nem a kezdődobást választotta.

Meghosszabbításoknál a kezdődobásért, illetve a térfélért ismét sorsolni kell – az előbbieik szerint.

10:2

Minden gól után az a csapat végez el kezdődobást, amelyik a gólt kapta (lásd azonban 9:2 második bekezdését).

10:3

A kezdődobás elvégzésének lehetőségei:

a) Kezdődobás a középvonalról (a kezdődobás köre nincs felfestve)

A kezdődobást a sípjel után 3 mp-en belül (13:1a, 15:7 harmadik bekezdés), a mezőny közepén – 1,5 m-es oldalirányú tűrés megengedett – kell végrehajtani, tetszés szerinti irányban.

A dobó játékosnak legalább az egyik lábával érintenie kell a középvonalat, a másik lábával azt nem lépheti át (15:6), és a végrehajtás helyét nem hagyhatja el, amíg a labdát nem továbbította (13:1 a, 15:7 harmadik bekezdése és 5. sz. Magyarázat).

A dobó játékos csapattársai a középvonalat a játékvezető kezdődobásra adott sípjelének elhangzásáig nem léphetik át (15:6).

b) Kezdődobás végrehajtása a kezdődobás köréből

- A kezdődobás a kezdődobás köréből legfeljebb 3 mp-cel a játékvezető sípjele után, a játéktér bármilyen irányába végrehajtható (13:1a, 15:7 harmadik bekezdés);
- A játékvezető akkor adhatja meg a kezdődobásra a sípjelet, amikor a labda és a dobó játékosnak legalább az egyik lába a kezdődobás körében van (ld. 15:6);
- A kezdődobást elvégző játékosnak a dobás elvégzésekor semmilyen testrésze nem lehet a kezdődobás körén kívül (13:1a, 15:7 3. bekezdés);
- A dobó játékos a kezdődobásra adott sípjel után mozoghat a kezdődobás körében, de a kezdődobásra adott sípjelet követően a labdát nem vezetheti (13:1a, 15:7 3. bekezdés);
- A kezdődobás végrehajtható futás közben, de felugrásból nem (13:1a, 15:7 harmadik bekezdés);
- A kezdődobást végrehajtottnak kell tekinteni, ha:
 - ha a labda elhagyta a dobó játékos kezét, majd teljes terjedelmével áthaladt a kezdődobás körének vonalán;
 - vagy az átadást követően a labdát a kezdődobás körében egy csapattárs megfogta vagy megérintette.
- A kezdődobást végző játékos csapattársai a dobásra adott sípjelet követően léphetik csak át a középvonalat, kivéve, ha a kezdődobás körében helyezkednek el (15:6).
- A védekező játékosoknak a kezdődobás körén kívül kell elhelyezkedniük és nem szabad a kezdődobás körén belül lévő labdát vagy a játékost megérinteni mindaddig, amíg a kezdődobást végre nem hajtották (15:4, 8:7c). A védekező játékosoknak megengedett közvetlenül a kezdődobás körén kívül elhelyezkedniük.

5. Magyarázat a kezdődobás végrehajtására (10:3)

A 10:3 alkalmazásával a játékvezetőknek legfőképp azt a tételt kell figyelembe venni, hogy a kezdődobást gyorsan hajtsák végre. Ezért ezúttal nem szabad túlságosan a pontosságra törekedni és alkalmat keresni a büntetésre, vagy a visszarendelésre.

A játékvezetőknek kerülniük kell a jegyzetelést vagy az olyan feladatok elvégzését, amelyek gátolhatják őket a kezdődobás korrekciójában. A mezőnyjátékvezető azonnal sípoljon, amikor a kezdődobást végrehajtó játékos felállása nem igényel helyesbítést. Méltányolható az, ha a dobó játékos társai már a sípjelkor átlépik a középvonalat. (Ez eltér az egyéb formai dobásokra érvényes általános rendelkezésektől).

Kezdődobás végrehajtása kezdődobás kör nélkül.

Habár a szabály előírja, hogy rá kell lépni a középvonalra és megengedi a dobó játékosnak a játéktér közepétől az 1,5 m-es szélességi eltérést, a játékvezetőknek az ettől való csekély eltéréssel nem kell foglalkozni. El kell kerülni, hogy az ellenfél számára hátrányos helyzet alakuljon ki abban a tekintetben, hogy hol és mikor hajtották végre a kezdődobást.

A legtöbb játéktéren nincs felfestve a középpont, sőt néhol előfordul, hogy reklámfeliratokat rajzolnak. Ilyen helyzetben nyilvánvalóan a dobó játékosnak és a játékvezetőknek kell megbecsülni a megfelelő pozíciót és azt az adott körülményekhez illően igénybe venni.

10:4

Minden félidő elején (és az esetleges meghosszabbításoknál) a támadócsapat játékosainak a saját térfélen, vagy/és a kezdődobás körében, a védekező csapat játékosainak a saját térfélen kell tartózkodnia.

A gól utáni kezdődobásnál az ellenfél játékosai azonban mindkét térfélen elhelyezkedhetnek.

Ha a kezdődobás köre nincs felfestve és ezért a kezdődobást a középvonalról végzik el (10:3 a.) az ellenfél játékosai 3 m-nél közelebb nem léphetnek a kezdődobást végző játékoshoz (15:4, 15:9, 8:7 c).

Ha a kezdődobást a kezdődobás köréből hajtják végre (10:3 b.), az ellenfél játékosainak teljes testükkel a körön kívül kell elhelyezkedniük (15:4, 15:9, 8:7 c).

11. szabály: A bedobás

11:1

Bedobással kell játékba hozni a labdát, ha az teljes terjedelmével áthaladt az oldalvonalon vagy utoljára a védekező csapat játékosát érintve, a saját alapvonalon túlra jutott.

Ha a labda a mennyezetet vagy a játéktér feletti tárgyat érintett, úgyszintén bedobás következik.

11:2

A bedobást sípjel nélkül (kivéve 15:5 b) az a csapat hajtja végre, amelynek játékosai nem érintették utoljára a labdát, mielőtt az túljutott az oldal- és alapvonalon, illetve megérintette a mennyezetet vagy egy játéktér feletti tárgyat.

11:3

A bedobást azon a helyen kell végrehajtani, ahol a labda elhagyta az oldalvonalat vagy az oldalvonal végétől a kapunak azon az oldalán, amelyiknél a labda az alapvonalon túljutott.

Ha a labda a mennyezet vagy a játéktér feletti tárgyat érintett, a bedobást az érintéshez legközelebb eső helyen kell végrehajtani.

11:4

A bedobást végző játékosnak egyik lábával a megfelelő helyen, az oldalvonalon kell állni és fenntartani a korrekt pozíciót, amíg kezét a labda nem hagyta el. A másik láb helyzete tetszőleges (13:1a, 15:6, 15:7 2. és 3. bekezdés).

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Bedobás végrehajtása (11:4)

A bedobás végrehajtása a játéktér irányába történik az oldalvonalon áthaladó közvetlen dobással.

11:5

A bedobás végrehajtásakor az ellenfél játékosai nem léphetnek 3 méternél közelebb a dobó játékoshoz (15:4, 15:9, 8:7 c).

A saját kapuelőtér vonalánál azonban minden esetben elhelyezkedhetnek, akkor is, ha a távolság 3 méternél kevesebb.

12. szabály: A kidobás

12:1

Kidobással kell játékba hozni a labdát, ha

- (I) az ellenfél játékosa a 6:2 a szerint a kapuelőtérbe lép;**
- (II) a kapus a labdát a kapuelőtérben magához vette vagy a labda mozdulatlanul fekszik a kapuelőtérben (6:4-5);**
- (III) az ellenfél játékosa a kapuelőtérben guruló vagy fekvő labdát megérinti (6:5 1. bekezdés);**
- (IV) ha a labda az alapvonalon túlra került, amennyiben azt utoljára a kapus vagy az ellenfél játékosa érintette.**

Ez azt jelenti, hogy ezekben az esetekben a labda nincs játékban és a mérkőzés kidobással folytatódik (13:3). Ez érvényes abban az esetben is, ha a kidobás megállapítása után vagy mielőtt azt végrehajtották volna, valaki hibát követett el.

12:2

A kidobást sípjel nélkül (lásd azonban 15:5 b) a kapuelőtérből a kapuelőtérvonalon keresztül kell végrehajtani.

Ha annak a csapatnak kell kidobást végrehajtania, amelyik kapus nélkül játszik, valamelyik mezőnyjátékost kapusra kell cserélni (4:4). A játékvezetők döntenek el, hogy a „time out” szükséges-e (2:8 második bekezdés, 2. sz. Magyarázat).

A kapuskidobást akkor kell végrehajtottnak tekinteni, ha a kapus által eldobott labda teljes terjedelmével áthaladt a kapuelőtérvonalon.

A másik csapat játékosai, jóllehet a kapuelőtérvonalnál tartózkodnak, a labdát csak akkor érinthetik, ha az teljes terjedelmével áthaladt a kapuelőtérvonalon (15:4, 15:9, 8:7 c).

13. szabály: A szabaddobás

A szabaddobás megítélése

13:1

A játékvezetők alapvetően a következők esetekben szakítják meg a játékot és ítélnek szabaddobást az ellenfél javára:

- a) a labdát birtokló csapat szabálytalanságot követ el, és emiatt nem tarthatja meg a labdát (4:2-3, 4:5-6, 4:9, 5:6-10, 6:5 1.bekezdés, 6:7 b, 7:2-4, 7:7-8, 7:10, 7:11-12, 8:2-10, 8:7f, 10:3, 11:4, 13:7, 14:4-7, 15:7 3. bekezdés, 15:8);
- b) az ellenfél szabálytalansága miatt a labdát birtokló csapat elveszíti a labdát (4:2-3, 4:5-6, 5:5, 6:2 b, 6:7 b, 7:8, és 8:2-10, 8:7f).

13:2

A játékvezetőknek biztosítaniuk kell a játék folyamatosságát azzal, hogy elhamarkodott szabaddobás ítélettel nem szakítják meg a játékot.

Ez azt jelenti, hogy a játékvezetők a 13:1 a) pontban felsoroltak esetén nem ítélnek szabaddobást, ha a védekező csapat közvetlenül a támadó csapat által elkövetett szabálytalanság után labdához jut.

Hasonlóképpen a 13:1 b) pont szabálytalanságai esetén csak akkor avatkoznak játékba, ha a támadó csapat az ellenfél szabálytalansága miatt elveszíti a labdát vagy nincs olyan helyzetben, hogy a támadást folytassa.

Ha szabálytalanság miatt személyes büntetést kell alkalmazni, a játékvezetők azonnal megszakíthatják a játékot, ha az a vétlen csapat számára nem jelent hátrányt. Egyébként a büntetés az akció befejezéséig elhalasztható.

A 13:2 nem érvényes a 4:2-3 vagy 4:5-6 szabályok elleni vétségek esetében, amelyeknél az időmérő/titkár, a szövetségi képviselő vagy a játékvezetők jelzésével a játékot azonnal meg kell szakítani.

13:3

Ha a 13:1 a-b pontokban felsorolt szabálytalanságok egyikét – amelyért egyébként szabaddobást kell ítélni – akkor követik el, amikor a labda nincs játékban, a mérkőzést a játékmegszakítás helyzetének megfelelő dobással kell folytatni (lásd még 8:10c a mérkőzés utolsó 30 másodpercére vonatkozó speciális előírásait).

13:4

Kiegészítve a 13:1 a-b pontokat, bizonyos esetekben, amikor a játék szabálytalanság nélkül szakad meg (a labda játékban volt), a mérkőzést szabaddobással kell folytatni:

- a) ha a megszakításkor a labdát az egyik csapat birtokolta, azt a továbbiakban is megtartja;
- b) ha a labdát egyik csapat sem birtokolta, az a csapat tartja azt meg, amelyiknél a megszakítást megelőzően volt.

13:5

A labdát birtokló csapat elleni szabaddobás ítéletnél, ha a labda ennek a csapatnak az egyik játékosánál van, azt azon a helyen, ahol éppen van, azonnal el kell engedni vagy a talajra tenni, hogy a labda megjátszható legyen (8:8 b).

A szabaddobás végrehajtása

13:6

A szabaddobást a játékvezető sípjele nélkül (lásd azonban: 15:5 b) elvileg azon a helyen kell végrehajtani, ahol a szabálytalanságot elkövették.

Kivételt az alábbiak képeznek:

A 13:4 a-b pontokban leírt helyzetekben a szabaddobást sípjel után ott kell végrehajtani, ahol a labda a megszakítás időpontjában volt.

Ha a játékvezető vagy a szövetségi képviselő (IHF vagy kontinentális/nemzeti szövetségek által delegált) a védekező csapat játékosának vagy hivatalos személyének szabálysértése miatt megszakítja a játékot és szóbeli figyelmeztetés, vagy személyes büntetés következik, a szabaddobást azon a helyen kell végrehajtani, ahol a labda a megszakításkor volt, amennyiben ez a hely a vétlen csapat számára kedvezőbb (4:2-3, vagy 4:5-6).

Ugyancsak a korábban már tisztázottak szerint passzív játék esetén (7:11) a szabaddobást azon a helyen kell végrehajtani, ahol a labda a játékmegszakításkor volt. A szabaddobást – bármely eddig felsorolt esetben – sohasem szabad a dobásra jogosult csapat kapuelőterében vagy az ellenfél szabaddobási vonalán belül végrehajtani. Amennyiben a helyes végrehajtási pozíció az előbb említett behatárolt területekre esik, a dobást azokon kívül a legközelebbi helyen kell végrehajtani.

Magyarázat:

Ha a szabaddobás korrekt pozíciója az ellenfél szabaddobási vonalánál van, akkor a szabaddobást elvileg pontosan ott kell végrehajtani. Minél távolabb van a szabaddobás pozíciója a védekező csapat szabaddobási vonalától, annál nagyobb lehet az eltérés a szabálytalanság helyétől. Ez az eltérés fokozatosan nőhet 3 méterig, amely a dobást végző csapat kapuelőterének közelébe eshet.

Ez a megengedett eltérés nem érvényes a 13:5 szabálypont megsértésekor, ha a szabálytalanság a 8:8b) szerint büntetendő. Ebben az esetben a dobást pontosan a megfelelő helyen kell végrehajtani.

13:7

A támadó csapat játékosai a szabaddobási vonalat nem érinthetik és nem léphetik át, amíg a labda dobó játékos kezét nem hagyta el; lásd még 2:5 szabály különleges korlátozásait is!.

Amennyiben a szabaddobás végrehajtása előtt a támadó csapat játékosai a kapuelőtervonal és a szabaddobási vonal között tartózkodnak, a hibás felállást – ha az a játékot befolyásolja –, a játékvezetőnek helyesbítenie kell (15:3, 15:6). Ezután sípjelre folytatódik a játék (15:5 b). Ugyanezt kell tenni akkor (15:7 második bekezdése), ha a dobás végrehajtására nem hangzott el sípjel, de a támadó csapat játékosai erre a területre belépnek, mielőtt a labda a dobó játékos kezét elhagyta volna.

Ha a támadó csapat játékosai a szabaddobáshoz adott sípjel után érintik vagy átlépik a szabaddobási vonalat, mielőtt a labda a dobó játékos kezét elhagyta volna, a védekező csapat javára kell szabaddobást ítélni (15:7 harmadik bekezdése, 13:1 a).

13:8

A szabaddobás végrehajtásakor az ellenfél játékosainak 3 méternél távolabb kell tartózkodniuk a dobó játékosától. A szabaddobási vonaltól végrehajtott szabaddobásnál a védekező csapat játékosai azonban elhelyezkedhetnek a kapuelőtérvonal előtt. A végrehajtáskor az ellenfél beavatkozását a 15:9 és 8:7 c. szerint kell elbírálni.

14. szabály: A 7 m-es dobás

A 7 m-es dobás megítélése

14:1

7 m-es dobást kell ítélni:

- a) az egész játéktéren a tiszta gólhelyzet szabálytalan megakadályozásáért az ellenfél játékosa vagy hivatalos személye által;
- b) tiszta gólhelyzetben elhangzott jogosulatlan sípjel esetén;
- c) a tiszta gólhelyzet megakadályozásáért a játékban illetéktelen személy beavatkozása által, pl. egy néző belép a játéktérre vagy sípjellel megállítja a játékost (kivéve 9:1 magyarázata);
Rendkívüli kényszer esetén – pl. áramkimaradás – szintén ezt a szabályt kell alkalmazni, ha a játék a tiszta gólhelyzet pillanatában szakadt meg;
- d) 8:10c vagy 8:10d szerinti szabálytalanság esetén (lásd azonban 8:10 utolsó bekezdését).

6. A „tiszta gólhelyzet” meghatározása

A 14:1-es szabálynak megfelelően tiszta gólhelyzet van, amikor:

- a) a játékos az ellenfél kapuelőtér vonalánál uralja a labda és a teste feletti helyzetet, s lehetősége van kapura dobni anélkül, hogy abban az ellenfél játékosa szabályos eszközökkel megakadályozza;

Ugyanez van érvényben, ha a játékos még nem szerezte meg a labdát, de olyan pozícióban van, hogy labdához juthat, és nincs olyan játékos, aki szabályos eszközökkel megállítaná;

- b) a játékos a labda és a teste feletti helyzetet uralva gyorsindítással kapura tör, futással (vagy labdavezetéssel), egyedül a kapussal szemben, s az ellenfélnek nincs olyan játékosa, aki előlről akadályozhatja;

A játékos az előzőekben leírt helyzetek egyikében van, de a labdát még nem birtokolja, azonban kész azt átvenni és az ellenfél kapusa egy ütközéssel megakadályozza a labda átvételét a 8:5 magyarázata szerint. Ebben a speciális esetben a védekező játékosok helyzete lényegtelen;

- c) A mérkőzés teljes játékidéjében, amikor a kapus elhagyta a kapuelőteret, és a támadójátékos a teste és a labda feletti kontrollal tisztán és akadálytalanul az üres kapuba dobhatja a labdát, a 7m-es dobás megítélésének feltétele, hogy a játékos birtokolja a labdát és tisztán kísérelje meg a dobást közvetlenül az üres kapura.

A tiszta gólhelyzet fenti meghatározása alkalmazandó, függetlenül a szabálytalanság típusától és attól, hogy a labda játékban van-e vagy sem, valamint minden végrehajtandó dobás esetén, ha a dobó játékos és társai korrekt helyen tartózkodnak.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

7m-es dobás ítélet üres kapunál (14:1, 6c magyarázat)

A tiszta gólhelyzet fogalmához tartozó esetek között a 6 sz. Magyarázat c) pontjában van meghatározva, amikor a támadójátékos tisztán és akadálytalanul az üres kapuba dobhatja a labdát. Ennek feltétele, hogy a játékos birtokolja a labdát és egyértelműen kísérelje meg a dobást közvetlenül az üres kapura. Ez a tiszta gólhelyzet meghatározása alkalmazandó, függetlenül a szabálytalanság típusától és attól, hogy a labda játékban van-e vagy sem, valamint minden végrehajtandó dobás esetén, ha a dobó játékos és társai korrekt helyen tartózkodnak.

14:2

Ha a támadó csapat játékosa a szabálytalanság ellenére (14:1 a) teljesen uralja a labda és a test feletti helyzetet, nem szabad 7 m-es dobást ítélni akkor sem, ha a játékos utána elvéti a gólhelyzetet.

Mindig, amikor alkalmasint 7 m-es dobás ítéltető, a játékvezető csak akkor avatkozzon közbe, ha világosan megállapítja, hogy az ítélet tényszerűen jogos és szükséges. Ha a támadójátékos az ellenfél szabálytalan beavatkozása ellenére gólt ér el, nincs ok a 7 m-es dobásra. Amennyiben világosan felismerhető, hogy a játékos a szabálytalanság miatt valóban elvesztette a labda vagy a teste feletti ellenőrzést, s ezáltal a tiszta gólhelyzet már nem áll fenn, abban az esetben 7 m-es dobást kell ítélni.

A 14:2 nem alkalmazható olyan 4:2-3 vagy 4:5-6 szabálypontok szerinti szabálytalanságokra, amikor az időmérőnek, a szövetségi képviselőnek vagy a játékvezetőknek azonnal meg kell szakítani a játékot.

14:3

A 7 m-es dobás megítélésekor „time out” adható, így felismerhető késleltetésekor (pl. a kapus vagy dobó játékos cseréje) szükséges lehet a játékidőt megszakítani.

2. sz. Magyarázat (utolsó bekezdés)

A 7 m-es dobásoknál a korábban alkalmazott kötelező játékidő-megszakításteltörölték. Azonban bizonyos esetekben szükséges lehet a fenti irányelveknek megfelelően a játékvezetők szubjektív megítélésen alapuló „time out”. Ilyen eset lehet, ha egy csapat egyértelműen késlelteti a 7m-es dobás végrehajtását, pl. a kapus vagy a dobó játékos cseréjével.

A 7 m-es dobás végrehajtása

14:4

A 7 m-es dobást a játékvezető sípjele után 3 mp-en belül, mint kapura lövést kell végrehajtani (13:1 a, 15:7 harmadik bekezdés).

14:5

A 7 m-es dobás végrehajtásakor a dobó játékos a 7 m-es dobás vonala mögött egy méterig helyezkedhet el (15:1, 15:6). A sípjel után a 7 m-es dobás vonalát nem érintheti vagy nem lépheti át, amíg a labda a kezét nem hagyta el (13:1 a, 15:7 harmadik bekezdése).

14:6

A 7 m-es dobás végrehajtása után a dobó játékos vagy társai csak akkor játszhatják meg ismét a labdát, miután az ellenfél játékosát vagy a kaput érintette (13:1 a, 15:7 harmadik bekezdése).

14:7

A 7 m-es dobás végrehajtásakor a dobó játékos társainak a szabaddobási vonalon kívül kell tartózkodniuk, amíg a labda a dobó kezét nem hagyta el (15:3, 15:6). Egyébként szabaddobást kell ítélni a 7 m-es dobást végrehajtó csapat ellen (13:1 a, 15:7 harmadik bekezdése).

14:8

A 7 m-es dobás végrehajtásakor az ellenfél csapata játékosainak a szabaddobási vonalon kívül és legalább 3 m-re kell tartózkodniuk a 7 m-es vonaltól, amíg a labda a dobó játékos kezét nem hagyta el. Egyébként a 7 m-es dobást meg kell ismételni, ha a labda nem jutott gólba – személyes büntetés azonban nem szükséges.

14:9

Ha a kapus átlépi a kapus-határvonalat (4 m-es vonal; 1:7, 5:11), mielőtt a labda a dobó játékos kezét elhagyta, a 7 m-es dobást meg kell ismételni, amennyiben nem esett gól – a kapus személyes büntetése azonban nem szükséges.

14:10

Amennyiben a támadójátékos labdával a kezében korrekt dobóhelyzetet foglalt el és kész a 7 m-es dobás végrehajtására, a kapuscseré már nem engedélyezhető. Ha a kapuscserét mégis megkísérlik, sportszerűtlen magatartásként kell büntetni (8:7 c, 16:1 b, 16:3 d).

15. szabály: Általános rendelkezések a dobások végrehajtásához (kezdődobás, bedobás, kidobás, szabaddobás, 7 m-es dobás)

A dobó játékos

15:1

A dobás végrehajtása előtt a dobó játékosnak a megfelelő helyzetet kell elfoglalnia. A labdának a dobó játékos kezében kell lenni (15:6).

A kidobás (12:2) és a kezdődobás körében végrehajtott kezdődobás (10:3b) kivételével a dobások végrehajtásakor az egyik láb valamely részének megszakítás nélkül a talajt kell érinteni, amíg a labda a dobó játékos kezét nem hagyta el. (ld. azonban 10:3b) A másik lábat szabad a talajról felemelni és ismét letenni (lásd 7:6-ot is). A dobónak ezt a helyzetet addig meg kell tartani, amíg a dobást végrehajtotta (15:7 második és harmadik bekezdés).

Megjegyzés:

Egy dobás végrehajtása előtt (kivéve a kidobás esetét) a dobó játékosnak álló pozícióban kell lennie, azaz a lábakon kívül más testrész nem érintheti a talajt.

15:2

A dobást akkor kell végrehajtottnak tekinteni, amikor a labda a játékos kezét elhagyta (lásd azonban 12:2, 10:3a második bekezdést és 10:3b).

A dobó játékos csak akkor érintheti ismét a labdát, miután az egy másik játékost vagy a kaput érintette (15:7- 8 és lásd a további korlátozásokat is a 14:6 szerint).

Valamennyi dobásból közvetlenül gól érhető el (kivéve a kidobást, amelyiknél öngól nem lehetséges).

A dobó játékos társai

15:3

Minden játékosnak az illető dobásnak megfelelő helyzetet kell elfoglalnia (15:6).

A 10:3a második bekezdésének rendelkezése kivételével a játékosoknak a korrekt pozícióban kell maradniuk mindaddig, amíg a labda a dobó játékos kezét nem hagyta el (ld. azonban 10:3b).

A dobás végrehajtásakor a dobó játékos nem adhatja át a labdát játékostársának, illetve a játékostárs nem érintheti a kezében levő labdát (15:7 második és harmadik bekezdése).

A védőjátékosok

15:4

A védőjátékosoknak korrekt elhelyezkedésben kell maradniuk mindaddig, amíg a labda a dobó játékos kezét nem hagyta el (ld. **azonban 10:3b, 12:2, 15:9**).

A védőjátékosok hibás felállását a kezdődobás, a bedobás vagy a szabaddobás végrehajtásakor nem kell helyesbíteni, ha a támadó csapat az azonnali végrehajtásnál nem szenved hátrányt. Hátrány esetén a felállást helyesbíteni kell.

Sípjel a játék folytatásához

15:5

A játékvezetőnek sípolnia kell:

a) mindig kezdődobásnál (10:3) vagy 7 m-es dobásnál (14:4);

b) a bedobás, a kidobás, és a szabaddobás eseteiben:

- a „time out” utáni játékfolytatáskor;
- játékfolytatáskor szabaddobás esetén a 13:4 szerint;
- a dobások végrehajtásának késleltetésekor;
- a játékosok elhelyezkedésének helyesbítése után;
- szóbeli intés vagy figyelmeztetés után.

Minden más esetben a játékvezetőnek kell eldönteni, hogy a játék folytatásához szükséges-e sípjelzés. A játékvezetőnek nem szükséges sípolni, amikor a játékosok a számukra megfelelő helyzetet foglalják el (15:1, 15:3, és 15:4, lásd azonban a 13:7 és a 15:4 második bekezdéseit).

Ha a játékvezető a hibás felállás ellenére sípjelet ad, úgy a hibás felállásban levő játékosok teljesen akcióképesek.

A dobásra adott sípjelet követően a dobó játékosnak a labdát 3 mp-en belül játékba kell hozni.

Következmények:

15:6

A dobó játékos vagy társainak a dobás végrehajtása előtti hibáit, pl. helytelen felállás vagy a játékostárs is érinti a labdát (15:1-3) helyesbíteni kell (lásd azonban a 13:7 második bekezdését).

15:7

A dobó játékos vagy társainak a dobás végrehajtása alatti hibáinak (15:1-3) következményei attól függenek, hogy a végrehajtáshoz elhangzott-e sípjel.

Ha a dobáshoz nem hangzott el sípjel, a hibákat alapvetően helyesbíteni kell, majd sípjelet adni a folytatáshoz. Az előnyszabályt azonban a 13:2 szerint alkalmazni kell. Ha a csapat közvetlenül a helytelen végrehajtás után elveszíti a labdát, a dobás érvényes és a játék folytatódhat.

Ha a dobáshoz sípjel hangzott el, a végrehajtás alatti vétségeket alapvetően büntetni kell, pl. a dobó játékos felugrik, 3 mp-nél tovább tartja kezében a labdát vagy még a labda megjátszása előtt elhagyja helyét. Azt is büntetni kell, ha a játékos a sípjel után, de mielőtt a labda a kezét elhagyta, szabálytalan helyzetet vesz fel **(kivéve a 10:3 második bekezdése)**. Ezekben az esetekben a vétség helyén a másik csapat szabaddobással (13:1 a) folytatja a mérkőzést (lásd azonban 2:6-ot is). A 13:2 szabálypontnak megfelelően előnyszabályt kell alkalmazni, ha a dobó játékos csapata elveszíti a labdát, mielőtt a játékvezető beavatkozhatott volna.

15:8

A sípjelet követő dobások végrehajtásakor elkövetett minden vétséget azonnalbüntetni kell. A 15:2 második bekezdése szerinti vétségekről van szó, mint pl. a dobó játékos ismét érinti a labdát, mielőtt az egy másik játékos vagy a kaput érintette, a labdát vezeti vagy a talajra teszi és ismét felveszi.

Ekkor szabaddobás következik az ellenfél javára, figyelembe véve az előnyszabály lehetőségét (13:1 a, lásd még a 15:7 harmadik bekezdését).

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Dobások végrehajtása (15)

A 15:7 harmadik bekezdése és a 15:8 szabálypont tartalmazza azokat a példákat, amelyeket elkövethetnek a dobások végrehajtásánál. Labdavezetés vagy a labda talajra való helyezése (és ismételt felvétele) szabálytalanság, ugyanúgy, mint a labda talajjal való érintkezése egy dobás végrehajtása közben (kivéve a kapus kidobása).

Eljárni ezekben az esetekben is a 15:7 és 15:8 szerint kell (helyesbítés, vagy büntetés).

15:9

Azt a védőjátékost, aki a dobás végrehajtását zavarja, pl. szabálytalan helyzetet foglal el vagy helytelenül elmozog – kivéve a 14:8, 14:9, a 15:4 második mondat és a 15:5 harmadik bekezdésének eseteit –, büntetni kell, akár dobás előtt, akár dobás közben teszi (mielőtt a labda a dobó játékos kezét elhagyta).

Ez attól függetlenül érvényes, hogy a dobáshoz elhangzott-e sípjel vagy nem (8:7 c, 16:1 b, 16:3 d).

Azt a dobást, amelyiket a másik csapat szabálytalansággal megzavart, alapvetően meg kell ismételni.

16. szabály: A büntetések

Figyelmeztetés

16:1

Figyelmeztetést kell adni:

- a) a progresszív büntetéssel járó szabálytalanságokért (8:3; de lásd azonban 16:3 b és 16:6 d);
- b) a progresszív büntetéssel járó sportszerűtlen magatartásért (8:7).

Magyarázat:

A játékvezetők egy játékost csak egyszer figyelmeztethetnek és a csapat ellen összesen csak három figyelmeztetést adhatnak, a következő büntetés legalább időleges kiállítás. Az időlegesen kiállított játékos a továbbiakban már nem figyelmeztethető. A csapat hivatalos személyeinek csak egy figyelmeztetés adható.

16:2

A figyelmeztetést a vétkes játékosnak vagy a hivatalos személynek és az időmérő/titkárnak a „sárga lap” magasba tartásával kell tudomására hozni (13. karjelzés).

Időleges kiállítás

16:3

Időleges kiállítást kell adni:

- a) szabálytalan cseréért, többletjátékos belépéséért, vagy ha egy játékos a cserehelyről a játékba avatkozik (4:5-6), de lásd azonban 8:10 b II.;
- b) a 8:3 szerinti szabálytalanságokért, amennyiben a játékos és/vagy csapata már megkapta az adható figyelmeztetéseket (16:1 magyarázata);
- c) a 8:4 szerinti szabálytalanságokért;
- d) játékos 8:7 szerinti sportszerűtlen magatartásért, amennyiben a játékos és/vagy csapata már megkapta az adható figyelmeztetéseket;
- e) hivatalos személy 8:7 szerinti sportszerűtlen magatartásért, amennyiben a csapat hivatalos személyei már voltak figyelmeztetve;
- f) játékos vagy hivatalos személy 8:8 szerinti sportszerűtlen magatartásáért (lásd még 4:6);
- g) játékos vagy hivatalos személy kizárásának következményeként (16:8 második bekezdése, lásd azonban 16:11 b);
- h) ha az időlegesen kiállított játékos még a játék folytatása előtt sportszerűtlen magatartást tanúsít (16:9 a).

Magyarázat:

A csapat hivatalos személyei összesen egynél többször nem kaphatnak időleges kiállítást. Ha egy hivatalos személy a 16:3 e alapján időleges kiállítást kapott, a cserehelyen maradhat és teljesítheti feladatait, a csapat játékosainak számát azonban a játéktéren kettő perc időtartamra csökkenteni kell.

16:4

A játékvezetőnek „time out” után világosan kell jelezni az időleges kiállítást a vétkes játékos vagy hivatalos személy, és az időmérő/titkár számára az előírt karjeléssel (egyik magasba nyújtott karja kinyújtott két ujjának felmutatásával 14. karjelzés).

16:5

Az időleges kiállítás mindig 2 perc. Ugyanannak a játékosnak a harmadik időleges kiállítását mindig kizárással kell egybekötni (16:6 d). Az időlegesen kiállított játékos a kiállítási idő alatt a játéktéren nem vehet részt a játékban és csapata a játéktéren nem egészülhet ki. A kiállítási idő a játék folytatására adott sípjelzéskezdőkor kezdődik. Ha a játékos kiállítási ideje az első félidő végéig nem telik le, azt a második félidő kezdetétől pótolni kell. Ugyanez érvényes a rendes játékidő, illetve a meghosszabbítások alatt. Amennyiben a meghosszabbítások után sem telt le az időlegesen kiállított játékos büntetési ideje, a játékos a 2:2 magyarázata szerint nem vehet részt a 7 m-es dobásokban.

Kizárás

16:6

Kizárást kell adni:

- a) a 8:5 és 8:6 szerinti szabálytalanságokért;
- b) játékos vagy hivatalos személy játéktéren vagy azon kívül elkövetett durva, sportszerűtlen (8:9) és kirívóan sportszerűtlen (8:10) magatartásáért;
- c) egy hivatalos személy 8:7 szerinti sportszerűtlen magatartásáért, miután a csapat valamelyik hivatalos személye előzőleg már kapott figyelmeztetést és időleges kiállítást is (16:1 b és (16:3 e);
- d) ugyanannak a játékosnak harmadik időleges kiállításáért (16:5);
- e) azokért a jelentős vagy ismétlődő sportszerűtlen magatartásokért, amelyeket a mérkőzés eredményét eldöntő 7 m-es dobások alatt (2:2 magyarázata és 16:10) követnek el.

16:7

A játékvezetőnek „time out” után a „piros lap” magasba tartásával világosan kell jelezni a kizárást a vétkes játékos vagy a hivatalos személy és az időmérő/titkár számára (13. karjelzés, lásd még 16:8).

16:8

A játékos vagy a hivatalos személy kizárása mindig a játékidő hátralevő részére szól, és azonnal el kell hagyniuk mind a játékteret, mind a cserehelyet. Távozásuk után a csapattal semmilyen formában nem tarthatnak kapcsolatot.

A játékos vagy a hivatalos személy játékidő alatti – a játéktéren vagy azon kívüli – kizárását, a csapat számára mindig időleges kiállítással kell egybekötni. Ez azt jelenti, hogy a csapat játékosainak számát a játéktéren egy fővel csökkenteni kell (16:3 f). A játéktéren való létszámcsökkentés azonban 4 percig tart abban az esetben, ha a játékost a 16:9 b-d szerinti szabálytalanságok elkövetése miatt zárták ki.

A kizárás csökkenti a csapat rendelkezésére álló játékosok vagy hivatalos személyek összlétszámát (kivéve 16:11 b). A kiállítási idő letelte után azonban a csapat játéktéren levő játékosainak száma kiegészíthető.

A 8:6 és 8:10a-b szabályok szerinti kizárásokat írásban jelenteni kell a rendező szerv felé további intézkedésre. Ilyen esetekben a csapatfelelőst és a versenybizottsági képviselőt (lásd. 7. Magyarázat "Beavatkozás az időmérő és a szövetségi képviselő által") a döntést követően azonnal tájékoztatni kell. Ebből a célból a játékvezetők tájékoztatásul a piros lapot követően felmutatják a kék lapot is.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Kizárt játékos/hivatalos személy (16:8)

A kizárt játékosnak és hivatalos személynek el kell hagyniuk azonnal a játékteret és a cserehelyet, valamint nem kerülhetnek kapcsolatba a továbbiakban saját csapatukkal.

Abban az esetben, ha a játékvezetők a kizárt játékost vagy hivatalos személyt illetően más további szabályszegést észlelnek a játék újraindítását követően, írásos jelentést kell erről készíteni.

Nem lehetséges mindemellett a mérkőzés alatt további büntetést adni a játék újraindítását követően a már korábban kizárt játékosnak vagy hivatalos személynek, ebből következően viselkedésük nem vezethet további játékosszám-csökkentéshez a játéktéren. Ez abban az esetben is érvényes, ha a kizárt játékos a játéktérre lép.

Több vétség ugyanabban a helyzetben

16:9

Amennyiben a játékos vagy a hivatalos személy egyidejűleg, vagy közvetlen folyamatban, mielőtt a játékvezető a mérkőzés folytatására sípjelzést adott volna több szabálytalanságot követ el, amelyek különböző büntetést igényelnek, alapvetően csak a legsúlyosabb büntetést kell kiróni.

Érvényesíteni kell azonban a következő különleges kivételeket, amelyeknél valamennyi esetben a csapat játékosainak létszámát a játéktéren 4 percre csökkenteni kell:

- a) Azt a játékost, aki időleges kiállítását kapott és a mérkőzés folytatása előtt sportszerűtlen magatartást tanúsít, újabb időleges kiállítással kell büntetni (16:3). Ha ez a kiegészítő időleges kiállítás a játékos számára a harmadik, akkor ki kell zárni;
- b) Ha a játékos, akit a játékvezetők kizártak (közvetlenül vagy a harmadik időleges kiállítás miatt) és a mérkőzés folytatása előtt sportszerűtlen magatartást tanúsít, a csapat további büntetést kap, ami azt jelenti, hogy a játéktéren 4 perc időtartamra eggyel csökkenteni kell játékosainak számát (16:8 második bekezdés);
- c) Azt a játékost, aki időleges kiállítását kapott és a mérkőzés folytatása előtt durva vagy kirívóan sportszerűtlen magatartást tanúsít, járulékosan kizárással kell büntetni (16:6 b). A két büntetés a csapat számára azt jelenti, hogy a játéktéren 4 perc időtartamra eggyel csökkenteni kell játékosainak számát (16:8 második bekezdés);
- d) Ha egy játékos kizárása után a súlyosan vagy különösen durva sportszerűtlen magatartásban is vétkes, akkor a játékost kizárás + írásos jelentéssel kell büntetni és csapata 4 percig emberhátrányban játszik (16:8 második bekezdés).

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Kizárás utáni különösen durva sportszerűtlen magatartás (16:9 d)

Ha egy játékos kizárása után a 8:10 a) szerinti különösen durva sportszerűtlen magatartásért vétkes, akkor a játékost kizárás + írásos jelentéssel kell büntetni és csapata 4 percig emberhátrányban játszik.

Szabálytalanságok a játékidő alatt

16:10

A 16:1, 16:3 és a 16:6 szabálypontok általánosan összefoglalják a játékidő alatt előforduló szabálytalanságokhoz kapcsolódó büntetéseket. E tekintetben a játékidőhöz tartoznak a szünetek, a játékidő-megszakítások, a csapatidőkérés és a meghosszabbítások. A végeredményről való döntés során (pl. döntés 7 m-es dobásokkal) a 16:6 szabály érvényes. A jelentős vagy ismétlődően elkövetett sportszerűtlen magatartás nemengedi meg a vétkes játékos további részvételét (lásd 2:2 magyarázata).

Szabálytalanságok a játékidőn kívül

16:11

A verseny színhelyén, a játékidőn kívül a játékos vagy a hivatalos személy által elkövetett sportszerűtlen magatartást, durva sportszerűtlen magatartást, kirívóan sportszerűtlen magatartást, valamint a különösen vakmerően elkövetett cselekedetek bármely formáját (lásd 8:6-10), a következők szerint kell büntetni:

A mérkőzés előtt:

- a) A 8:7-8 szerinti sportszerűtlen magatartásért figyelmeztetés
- b) A 8:6 és 8:10 a. szabályok szerinti cselekedetekért kizárás, amely után a csapat azonban 14 játékoskal és 4 hivatalos személlyel kezdheti a mérkőzést. A 16:8 második bekezdése szerint csak a játékidő alatti vétségekért alkalmazott kizárást követheti időleges kiállítás.

A mérkőzés előtti vétségekért a mérkőzés alatt bármikor kimondható a büntetés, ha a vétkes személy a mérkőzésen, mint résztvevő feltűnik, s az a véttség időpontjában nem volt lehetséges.

A mérkőzés után:

- c) írásos jelentés.

17. szabály: A játékvezetők

17:1

A mérkőzést két egyenjogú játékvezető vezeti. Működésüket egy időmérő és egy titkár segíti.

17:2

A játékvezetők felügyelete a játékosok és hivatalos személyek magatartása felett a sportlétesítménybe való megjelenéskor kezdődik és annak elhagyásáig tart.

17:3

A játékvezetők felelősek a játéktér, a kapuk és a labdák állapotának mérkőzés előtti ellenőrzéséért. Ők döntenek el, hogy melyik labdával játszanak (1 szab. és 3:1).

Ezenkívül a játékvezetők ellenőrzik, hogy a csapatok az előírás szerinti sportöltözékben vannak-e jelen, ellenőrzik a versenyjegyzőkönyvet, illetve a játékosok felszerelését.

A játékvezetők gondoskodnak arról, hogy a játékosok és a hivatalos személyek száma a cserehely határain belül megfelelő legyen. Megállapítják mindkét csapatfelelős jelenlétét és azonosságát. Minden pontatlanságot meg kell szüntetni (4:1-2 és 4:7-9).

17:4

A sorsolást (10:1) a mérkőzés megkezdése előtt a két játékvezető, mindkét részcsoport felelős, egy hivatalos személy vagy egy játékos (például: csapatkapitány) jelenlétében végzik el.

17:5

A mérkőzést elvileg ugyanannak a két játékvezetőnek kell levezetni.

A játékvezetők felelősek a mérkőzés játékszabályok szerinti lebonyolításáért, ezért minden szabálytalanságot büntetni kell (kivéve 13:2,14:2).

Ha a mérkőzés folyamán az egyik játékvezető kiválik, akkor a mérkőzést a másik játékvezető egyedül vezeti.

Megjegyzés:

A világ, kontinens és nemzetközi rendezvényeken a mindenkor érvényes szabályzat, ill. versenykiírás a mérvadó (17:5 1-3 bekezdés).

17:6

Ha a szabálytalanságnál mindkét játékvezető ugyanazon csapat ellen sít, de eltérően ítélik meg, akkor mindig a súlyosabb ítélet marad érvényben.

17:7

Ha egy szabálytalanságnál mindkét játékvezető sípol vagy a labda elhagyta a játékteret, de a játékvezetők ellentétesen jelzik a játék folytatásának irányát, rövid megbeszélés/egyeztetés után, a közösen kialakított döntés érvényes. Amennyiben nem sikerült eldönteni a játék folytatásának irányát, úgy a mezőnyjátékvezető véleménye a mérvadó.

A „time out” kötelező. A megbeszélést követően a játékot egyértelmű karjelzés után és sípjellel kell folytatni (2:8 d,15:5).

17:8

Mindkét játékvezető felelős a gólok számolásáért. Ezenkívül felelősek a figyelmeztetések, időleges kiállítások, kizárások feljegyzéséért.

17:9

A játékvezetők felelősek a játékidő ellenőrzéséért. Ha az időmérés helyességét illetően kétségek adódnának, a játékvezetők egyeztetett döntése érvényes (lásd 2:3).

Megjegyzés:

A világ, kontinens és a nemzetközi rendezvényeken a mindenkori szabályzat, ill. versenykiírása mérvadó (17:8, 17:9).

17:10

A játékvezetők felelősek a versenyjegyzőkönyv szabályszerű kitöltéséért. A 8:6 és 8:10 szerinti kizárásokat a versenyjegyzőkönyvben meg kell indokolni.

17:11

A játékvezetők vagy a szövetségi képviselők megfigyelése alapján hozott ítéletek és ténydöntések megtámadhatatlanok. Csak a szabályokkal ellentétes döntéseikkel szemben emelhető kifogás.

A mérkőzés alatt a mindenkori csapatfelelősök jogosultak a játékvezetőkhez fordulni.

17:12

A játékvezetőknek joguk van a mérkőzést megszakítani vagy félbeszakítani.

A félbeszakítás előtt azonban a játék folytatása érdekében mindent meg kell tenni.

IHF- Irányelvek és értelmezések:

Nézők viselkedése veszélyezteti játékosokat (17:12)

A 17:12 szerint kell eljárni akkor is, ha a nézők viselkedése veszélyezteti a játékosokat, pl. lézert használnak vagy tárgyakat dobálnak a játéktérre. Ilyen esetben az alábbi intézkedéseket kell hozni:

- *ha szükséges, a játékot azonnal félbe kell szakítani és azt nem folytatni;*
- *a nézőket felszólítani a játék zavarásának befejezésére;*
- *ha szükséges, a megfelelő sorokat kiüríteni és a játékot csak akkor folytatni, ha az érintett nézők elhagyták a csarnokot;*
- *további biztonsági intézkedéseket kérni a rendező csapattól;*
- *írásos jelentés.*

Ha labda nincs játékban amikor a nézők viselkedése veszélyezteti a játékosokat, a 13:3 szabályt kell alkalmazni.

Ha játék tiszta gólhelyzetben szakadt félbe, a 14:1c szabály szerint kell eljárni.

Minden más esetben a labdát birtokló csapat szabaddobásával folytatódik a játék arról a helyről, ahol a labda volt, amikor a játékmegszakítás történt.

17:13

A fekete sportöltözék a játékvezetők számára van fenntartva.

17:14

A játékvezetők és a szövetségi képviselő a belső kapcsolattartáshoz használhat elektronikus készüléket. A használat szabályait az illetékes szövetség határozza meg.

A videó rendszer (VR) magyarországi használatának szabályozása a könyv végén található.

18. szabály: Időmérő és a titkár

18:1

Alapvetően az időmérő felelős a játékidő, a játékidő-megszakítás és az időlegesen kiállított játékosok kiállítási idejének méréséért.

A titkár alapvetően felelős a csapatnévsorért, versenyjegyzőkönyvért, a később érkező játékosok belépéséért és a játékjogosultsággal nem rendelkező játékosok részvételéért.

Egyéb feladatokért, a cserehelyen tartózkodó játékosok és a hivatalos személyek létszámaért, a szabályos játékoscseréért, valamint a játéktéren történt játékosápolás után a támadások számolásáért közösen felelnek. Ezek a döntések az ő megfigyeléseik alapján hozott ténydöntések.

Alapvetően az időmérőnek (és – ha jelen van – az illetékes szövetség képviselőjének) kell szükség esetén a játékot megszakítania.

Lásd még a Magyarázat a játékszabályokhoz 7. pont „Beavatkozás az időmérő és a szövetségi képviselő által”.

7. Beavatkozás az időmérő és a szövetségi képviselő által (18:1)

Ha az időmérő vagy a szövetségi képviselő akkor avatkozik be, amikor a játék már megszakadt, akkor a játék a játékmegszakítás előtti játékhelyzetnek megfelelően folytatódik.

Ha az időmérő vagy a szövetségi képviselő megszakítja a játékot, amikor a labda még játékban van, akkor a következő szabályok vannak érvényben:

A. Szabálytalan csere vagy többletjátékos játéktérre lépése esetén (4:2-3, 5-6 szabály)

Az időmérőnek (szövetségi képviselőnek) a mérkőzést azonnal félbe kell szakítania, figyelmen kívül hagyva az előnyszabály lehetőségét a 13:2 és 14:3 szabályok szerint. Amennyiben a mérkőzés a védekező csapat szabálytalansága miatt szakad meg, akkor a 14:1 a. szabálynak megfelelően 7 m-eset kell ítélni tiszta gólhelyzet esetén. Minden más esetben szabaddobást.

A vétkes játékost a 16:3 a. szabálypont szerint kell büntetni. Abban az esetben, ha a 4:6-os szabály szerint, tiszta gólhelyzetben, szabálytalan játéktérre lépés történik, akkor a játékost a 16:6 b. szerint kell büntetni, összhangban a 8:10 b. szabállyal.

B. Megszakítás egyéb okból pl. sportszerűtlen magatartás a cserehelyen

a) Beavatkozás az időmérő által

Az időmérőnek várnia kell a mérkőzés következő játék megszakításáig, majd jelezni kell a játékvezetők felé.

Ha az időmérő megszakítja a játékot, mialatt a labda játékban volt, a mérkőzés szabaddobással folytatódik, melyet az a csapat végez el, amely a labdát a megszakítás előtt birtokolta.

Ha a védekező csapat szabálytalansága miatt történik a megszakítás, és egy tiszta gólhelyzet meghiúsul, akkor 7 m-es dobást kell ítélni a 14:1 b. szabálynak megfelelően.

(Ugyanez érvényes, ha az időmérő egy időkérés miatt szakította meg a játékot és a játékvezető hibás kiadásért elvetette az időkérés jogosságát. Amennyiben ekkor tiszta gólhelyzet volt, akkor 7 m-es dobást kell ítélni).

Az időmérőnek nincs joga büntetést kiszabni játékosokra és hivatalos személyekre. Ugyanez vonatkozik a játékvezetőkre is, ha nem ők észlelték a szabálytalanságot. Ilyen esetben „informális figyelmeztetést” adhatnak. Ha a szabálytalanság a 8:6 vagy a 8:10 játékszabályba tartozik, akkor írásban kell rögzíteniük.

b) Beavatkozás egy szövetségi képviselő által

Amennyiben az IHF, kontinentális szövetség vagy egy nemzeti szövetség a mérkőzésre szövetségi képviselőket jelölt ki, jogukban áll a játékvezetők figyelmét felhívni egy lehetséges szabályvétésre (kivéve a játékvezetői ténydöntéseket!) vagy a cserehely- szabályzat megsértésére.

A szövetségi képviselő azonnal megszakíthatja a mérkőzést. Ebben az esetben a vétkes csapat ellen megítélt szabaddobással folytatódik a játék.

Ha a mérkőzés a védekező csapat szabálytalansága miatt szakad meg és ezáltal egy tiszta gólhelyzet hiúsult meg, 7 m-es dobást kell ítélni a 14:1 a) szabály szerint.

A játékvezetőknek kötelességük a szövetségi képviselő utasításának megfelelően büntetni. A szabálytalanságokat a 8:6 és a 8:10 szabályok szerint írásban kell rögzíteni.

18:2

Amennyiben nem áll rendelkezésre nyilvános időmérő berendezés, az időmérő mindkét csapatfelelőst tájékoztatja a lejátszott vagy a még hátralévő játékidőről, különösen játékidő-megszakítás után.

Amennyiben a nyilvános időmérő berendezés nem rendelkezik automatikus jelzéssel, az időmérő felelős a félidő vagy a mérkőzés végén a zárójelzés megadásáért (lásd 2:3).

Amennyiben a nyilvános időmérő berendezés nem alkalmas arra, hogy az időleges kiállítások idejét jelezze (IHF eseményeken csapatonként minimum 3 fő) az időmérő a kiállított játékos mezszámát és visszatérésének idejét felírja egy tájékoztató lapra, melyet az időmérő/titkári asztalon felállít.

Játékvezetői karjelzések

Szabaddobáskor és bedobáskor a játékvezetőknek azonnal a dobás irányát kell jelezni (7. vagy 9. karjelzés).

Ezt követi a játékhelyzet kényszerítése esetén, a vétség szerint kötelező személyes büntetés jelzése (13-14 karjelzés).

Amennyiben hasznosnak tűnnek, - tájékoztató jelleggel - a szabaddobás és 7 m-es ítéletek a megfelelő jelzéssel indokolhatók (1-6. és 11. karjelzés).

(A 11. karjelzést csak akkor kell felmutatni, ha passzív játék miatt megítélt szabaddobást megelőzően nem alkalmazták a 17. karjelzést).

A 12., 15. és 16. karjelzések alkalmazása kötelező.

A 8., 10. és a 17. karjelzést akkor alkalmazzák, ha azokat a játékvezetők szükségesnek látják.

Karjelzések felsorolása	Oldal
Belépés a kapuelőtérbe	73
Szabálytalan labdavezetési	73
Lépés- és időszabály megsértése	74
Átkarolás, megragadás, lökés	74
Ütés	75
Támadószabálytalanság	75
A bedobás iránya	76
Kidobás	76
A szabaddobás iránya	77
A 3 m-es távolság betartása	77
Passzív játék	78
A gól elismerése	78
Figyelmeztetés (sárga), kizárás (piros), tájékoztatás írásos jelentésről (kék)	79
Időleges kiállítás (2 perc)	79
Játékidő-megszakítás	80
Engedély a játéktérre való belépéshez két jogosult részére „time out” alatt	80
Előfigyelmeztető jelzés a passzív játéokra	80

1.

Belépés a kapuelőtérbe

2.

Szabálytalan labdavezetés

3.

Lépés- és időszabály megsértése

4.

Átkarolás, megragadás, lökés

5.
Ütés

6.
Támadószabálytalanság

7.

A bedobás iránya

8.

Kidobás

9.

A szabaddobás iránya

10.

A 3 m-es távolság betartása

11.

Passzív játék

12.

A gól elismerése

13.

Figyelmeztetés (sárga), kizárás (piros),
tájékoztatás írásos jelentésről (kék)

14.

Időleges kiállítás (2 perc)

15.

Játékidő-megszakítás

16.

Engedély a játéktérre való belépésre
két jogosult részére, „time out” alatt

17.

Előfigyelmeztető jelzés a passzív játékra

Magyarázatok a játékszabályokhoz

Tartalomjegyzék

Oldal

1.	Időntúli szabaddobás (2:4-6)	83
2.	Játékidő-megszakítás (2:8)	84
3.	Csapatidőkérés (2:10)	85
4.	Passzív játék (7:11-12)	87
5.	Kezdődobás (10:3)	91
6.	A „tisztá gólhelyzet „meghatározása (14:1)	92
7.	Az időmérő és a szövetségi képviselő beavatkozásai (18:1)	93
8.	Sérült játékos (4:11)	94

1. Időntúli szabaddobás (2:4-6)

Sokszor a csapat nem érdekelt abban, hogy a játékidő letelte után is végrehajtandó szabaddobásból gólt érjen el. Részben azért, mert a mérkőzés eldőlt, részben pedig azért, mert a szabaddobás helye kedvezőtlen, mivel az túlságosan távol van az ellenfél kapujától. Igaz, a szabály előírja a szabaddobás végrehajtását, a játékvezető járjon el méltányosan és tekintse végrehajtottnak a szabaddobást, ha a játékos a megfelelő helyen a labdát a talajra ejti vagy átadja azt a játékvezetőnek.

Azokban az esetekben, amikor egyértelmű, hogy a csapat célja a gólszerzés, a játékvezetőknél egyensúlyt kell teremteni a kísérlet lehetővé tétele (még akkor is, ha ez egy kis lehetőség) és annak biztosítása között, hogy a szabaddobás előtt ne alakuljon ki „színházi jelenet”. Ez azt jelenti, hogy a játékvezető igyekezzen elérni a csapatok játékosainak korrekt elhelyezkedését és a szabaddobás gyors, rendezett körülmények közötti végrehajtását késlekedés nélkül. A játékosok cseréjére és elhelyezkedésére vonatkozó új korlátozást (2:5) a játékvezetőknél be kell tartatni (4:5 és 13:7).

A játékvezetőknél nagyon ébernek kell figyelni mindkét csapat részéről az elkövetett vétségeket. A védőjátékosok ismételt elkövetett szabálytalanságait nem szabad büntetlenül hagyni (15:4,15:9, 16:1 b, 16:3 d), ahogyan a támadójátékosokét sem.

A támadójátékosok is gyakran szabálytalankodnak a dobás elvégzésénél, például a támadójátékos a sípszó után átlépi a szabaddobási vonalat, mielőtt a labda elhagyta volna a kezét (13:7 3. bek.), vagy a játékos ellép vagy felugrik a dobásnál (15:1,15:2, 15:3).

Nagyon fontos, hogy szabálytalanul elért gól nem megengedhető.

2. Játékidő-megszakítás (2:8)

Eltekintve a 2:8 szabálypontban leírt konkrét esetektől, amelyeknél kötelező a „time out”, elvárás a játékvezetőktől, hogy ítélőképességük figyelembevételével más helyzetekben is indokoltan szakítsák meg a játékidőt.

Néhány tipikus példa, amelyeknél a „time out” nem kötelező, de normális körülmények között el kell rendelni:

- a) külső hatásoknál, pl.: a játékteret törölni kell, folyadék kerül a játéktérre
- b) egy játékos felismert sérülésénél
- b) egy csapat nyilvánvalóan húzza az időt, pl. halogatja valamelyik dobás végrehajtását vagy nem bocsájtja szabadon a labdát
- c) a labda a játéktérről távolra kerül, pl. a létesítmény tetőszerkezetén landol és így késedelmet szenved a játék folytatása bedobással
- d) a mezőnyjátékos cseréje kapusra, hogy a kidobást elvégezzék.

A mindenkor „time out” elrendelésekor figyelembe kell venni azt is, hogy a vétlen csapat ne szenvedjen jogosulatlan hátrányt. Pl., ha az egyik csapat röviddel a mérkőzés vége előtt egyértelműen vezet, akkor nem szükséges a törléshez elrendelni a játékidő-megszakítást.

Egy fontos kritérium arra a kérdésre: „time out”, vagy sem”, ha a játékmegszakítás várható időtartama bizonytalan. Sérülésnél ez sokszor nehezen felismerhető, ezért biztosabb lehet, ha azonnal „time out”-ot adunk. Fordított esetben a játékvezetők ne adjanak túl gyorsan „time out”-ot csak azért, mert a labda elhagyta a játékteret, mivel az gyakran azonnal vissza kerül, illetve a játékvezetők koncentráljanak arra, hogy a tartaléklabdát gyorsan játékba hozzák, és ezzel megakadályozzák a „time out”-ot.

A 7 m-es dobásoknál a korábban alkalmazott kötelező játékidő-megszakítást eltörölték. Azonban bizonyos esetekben szükséges lehet a fenti irányelveknek megfelelően a játékvezetők szubjektív megítélésén alapuló „time out”. Ilyen eset lehet, ha egy csapat egyértelműen késlelteti a 7m-es dobás végrehajtását, pl. a kapus vagy a dobó játékos cseréjével.

.

3. Csapatidőkézés (2:10)

Mindkét csapat félidőnként (kivéve a meghosszabbításokat) egy perc időtartamú csapatidőkézést kérhet. A csapat egyik hivatalos személye, aki a csapatidőkézést kéri, az erre a célra rendszeresített „zöld kártyát” a szövetségi képviselő asztalra a titkárnak adja.

A zöld lap ajánlott mérete 15x20 cm és mindkét oldalán egy nagy „T” betű áll.

Az a csapat kérhet csapatidőkézést, amelyik a labdával rendelkezik.

Amennyiben a csapat nem veszíti el a labdát, mielőtt az időmérő a jelzést megadhatta volna (ebben az esetben a zöld lapot vissza kell adni a csapatnak), úgy a csapat részére azonnal ki kell adni csapatidőkézést.

A csapatidőkézés kérésekor az időmérő sípjellel megszakítja a játékot, megállítja az órát, karjelzést ad (15. karjelzés) és nyújtott karral a csapatidőkézést kérő csapat cserehelyének irányába mutat. A zöld lapot a szövetségi képviselő asztalnak a csapatidőkézést kérő csapat felőli oldalán kell felállítani a csapatidőkézés időtartamáig.

A játékvezető megerősíti a csapatidőkézés tényét, az időmérő elindít egy külön órát a csapatidőkézés méréséhez. A titkár bejegyzi a csapatidőkézést a versenyjegyzőkönyvbe az azt kérő csapat rovatába és a megfelelő félidőhöz.

A csapatidőkézés alatt a játékosok és a hivatalos személyek a saját cserehelyük környezetében tartózkodhatnak, a játéktéren és azon kívül.

A játékvezetők a játéktér közepén helyezkednek el, és egyikük egy rövid időre a szövetségi képviselői asztalhoz mehet egyeztetés céljából.

A csapatidőkézésben elkövetett vétségeket úgy kell elbírálni, mintha azokat a játékidő alatt követték volna el (16:10). Annak nincs jelentősége, hogy a játékosok/hivatalos személyek a játéktéren vagy azon kívül tartózkodtak. Ennek megfelelően kaphatnak figyelmeztetést, időleges kiállítást vagy kizárást a 16:1-3 és 16:6-9 sportszerűtlen magatartásért (8:7-10), vagy a 8:6 b szabálypont alá tartozó vétségekért.

50 másodperc elteltékor az időmérő sípjellel figyelmeztet, hogy a mérkőzést 10 másodperc múlva folytatni kell. A csapatidőkézés időtartamának lejártakor a csapatok kötelesek a játék folytatására készen állni. A mérkőzés a csapatidőkézés megadásakor fennálló játékhelyzetnek megfelelő dobással vagy ha a labda játékban volt, a csapatidőkézést kérő csapat szabaddobásával folytatódik ott, ahol a labda a játékidő-megszakításakor volt.

Az időmérő a játékvezető sípjelekor elindítja az órát.

A csapat kérhet elektronikus csapatidőkéző rendszer (buzzer) megnyomásával is csapatidőkézést az időkéző „zöld lapok” helyett. A gomb össze van kötve a hivatalos időmérő berendezéssel, amikor azt megnyomják az idő azonnal megáll. A csapatidőkézőkérést mindenki számára hallható hangjelzés is jelzi (buzzer-dudaszó). Tovább részletek az Elektronikus Csapatidőkéző Rendszer Szabályzatban találhatók a könyv végén.

Megjegyzés:

Amennyiben az IHF, a kontinentális vagy nemzeti szövetségek eltérő szabályozást alkalmaznak a 2:10 alatti Megjegyzés értelmében, a csapatonként maximum 3 időkézés lehetséges a rendes játékidőben, kivéve a meghosszabbításokat. Félidőnként és csapatonként maximum 2 időkézés lehetséges a rendes játékidőben. Két időkézés között az ellenfélnek legalább egyszer birtokolnia kell a labdát. Három zöld lapnak, rajtuk 1,2,3 számmal, rendelkezésre kell állnia mindkét csapat számára.

Az 1-es, 2-es zöld lapokat kapják meg a csapatok az első félidőre, a másodikra a 2-es, 3-as zöld lapokat feltéve, hogy nem volt egynél több időkérsük az első félidőben. Ha az első félidőben 2 időkérs volt, akkor csak a 3-as zöld lapot kapják meg.

Az utolsó 5 percen belül csapatonként csak egy időkérs megengedett.

MKSZ JAB állásfoglalása:

A játékidő utolsó 5 perce az óra 55:00 vagy 05:00 jelzésekor kezdődik.

4. Magyarázat a passzív játékhoz (7:11)

A) Általános utalások

A passzív játék szabályozásnak az a célja, hogy megakadályozza a kevésbé attraktív, illetve a játékiramot szándékosan késleltető kézilabdázást. Elvárás, hogy a játékvezetők amérkőzés teljes ideje alatt egységesen ismerjék fel és bírálják el a passzív játékmodort.

A passzív játék minden játékfázisban megvalósulhat, például a labdafelhozatalnál, a támadásépítésnél, illetve a támadás befejezése során egyaránt.

Jellegzetes esetek a passzív játéknál:

- szoros eredmény, főleg a mérkőzés végén,
- számbeli hátrány (időlegesen kiállított játékos(ok),
- jelentős játéktudásbeli különbség a két csapat között, különösen, ha ez a védőjátékban mutatkozik meg.

A fent említett esetek önállóan ritkán fordulnak elő és a játékvezetőknek azokat a szabályokkal összefüggésben kell megítélni. Különösen az aktív védekező tevékenység hatását kell figyelembe venni.

B) Figyelmeztető karjelzés használata

Különösen a következő esetekben kell figyelmeztető karjelzést alkalmazni:

B/1. Lassú játékoscsere, illetve támadás előkészítés lassítása esetén

Tipikus ismertető jelek:

- kezdődobásnál várakozás a cserejátékosra
- a játékos késlelteti a szabaddobás végrehajtását (úgy tesz, mintha nem tudná, hol van a végrehajtás pontos helye), egy kezdődobásnál (a kapus lassan továbbítja a labdát, tudatosan rosszul játssza azt a középkezdéshez vagy lassan megy a labdával a kezdődobáshoz)
- a labda helyben való vezetése
- a labda visszajátsszása a középvonaltól a saját térfélre, annak ellenére, hogy az ellenfél nem gyakorol nyomást.

B/2. Késleltetett cserénél, miután a támadásépítés elkezdődött

Tipikus ismertető jelek:

- minden játékos elfoglalta a támadási pozícióját
- a csapat a támadás felépítési fázist egy előkészítő, sok átadásos játékkal kezdi
- csak ezután történik ezen csapaton belül a játékos csere

Magyarázat

Az a csapat, mely a saját térfeléről támadást indít, de azt az ellenfél térfelén nem tudja kapura lövéssel befejezni, ezt követően még végrehajthat játékoscserét.

B/3. Túlságosan hosszú lefolyású támadásépítésnél

Általánosságban a támadó csapat számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy a közvetlen, kapura irányuló támadás előtt átadásokat hajtson végre.

Tipikus ismertető jelek:

- a támadás nem közvetlenül kapura irányul;

Megjegyzés:

Gólszerzési szándék legfőképp akkor áll fenn, ha a labdát birtokló csapat olyan támadó taktikai elemeket alkalmaz és a védőkkel szemben térbeli előnyre vagy támadásépítés során látható tempónövelésre törekszik:

- gyakori labdaátvétel állóhelyzetben vagy hátrafelé mozgásban;
- labdavezetés álló helyzetben;
- az egy-egy elleni játéknál: a támadójátékos nem viszi végig támadó szándékát, a játékvezetői ítéletre vár vagy nem szakad el a védőtől (nem szerez térbeli előnyt);
- aktív védőjáték: az aktív védőjáték megakadályozza a támadójáték tempójának növelését az átadás vagy mozgás útjának korlátozásával;
- speciális szempont túlságosan hosszú támadásépítési fázis esetén: ha a támadó csapatnak nem sikerül a támadásépítési és befejezési szakasza között határozott tempónövelést elérni.

C) Előfigyelmeztető karjelzés használata

Az a játékvezető (mezőny vagy kapu), aki felismeri a passzív játékot, felemeli a karját (17. karjelzés), mutatja, hogy nem ismerhető fel a kapura lövési szándék. A másik játékvezetőnek is át kell venni a karjelzést.

Ha a labdát birtokló csapat nem tesz kísérletet arra, hogy gólhelyzetet alakítson ki vagy késlelteti a játékfolytatást, a figyelmeztető karjelzést kell alkalmazni.

A karjelzést addig kell fenntartani amíg:

- a támadás befejeződik;
- a karjelzés érvényét veszti (lásd az alábbi megjegyzéseknél).

A támadójáték a labda birtoklásával kezdődik és a gól megszerzésével vagy a labda elvesztésével ér véget.

A figyelmeztető karjelzést normál esetben a támadás végéig fenn kell tartani. Támadás közben azonban van két eset, amikor a „passzív játék” jelzésének fenntartása már nem indokolt és a karjelzést meg kell szüntetni.

- a labdát birtokló csapat kapura lő és a labda a kapuról vagy a kapusról közvetlenül visszapattan támadó csapathoz (vagy ennek a csapatnak bedobást eredményez)
 - ha a védekező csapat játékosa, hivatalos személye szabálytalanság vagy sportszerűtlen magatartás miatt progresszív büntetést kap. (16-os szabály)
- Mindkét esetben új támadásépítési fázis engedélyezett a támadó csapat számára.

D) Az előfigyelmeztető karjelzés felmutatása után

Az előfigyelmeztető karjelzés felmutatása után a játékvezetők adjanak kellő időt a támadó csapatnak, hogy megváltoztathassák támadásukat. Figyelembe kell venniük az eltérő képességbeli különbségeket a különböző korcsoportokban és osztályokban. A figyelmeztetett csapat számára engedélyezni kell a gólszerzés előkészítésének lehetőségét. Ha a támadócsapat ennek ellenére sem tesz felismerhető kísérletet a kapura lövésre (döntési szempontokat illetően ld. D/1. és D/2.), akkor, amennyiben **4.** labdaátadáson belül nem történik kapura lövés a két játékvezető egyike passzív játékot ítél. (7:11-12)

A következő akciók nem tekintendők labdaátadásnak:

- Ha egy labdaátadási kísérlet nem kontrollálható a védő szabálytalansága miatt.
- Ha egy labdaátadási kísérletet a védő az alapvonalon vagy az oldalvonalon túlra juttatja.
- Kapura lövés kísérlet, melyet blokkol az ellenfél.

Döntéshozatali (ítélkezési) szempontok az előfigyelmeztető karjelzés felmutatása után:

D/1. Támadó csapat:

- nincs egyértelmű tempónövekedés;
- nincs gólszerzési szándék;
- egy-egy elleni játéknál nem szerez térbeli előnyt;
- késleltetés a labdával való játék közben (pl.: a labdaátadás útjának korlátozása a védekező csapat által)

D/2. Védekező csapat:

- a védekező csapat megpróbál szabályos eszközökkel tempónövelést, illetve gólszerzési szándékot megakadályozni;
- ha a védekező csapat a 8:3 szerinti szabálytalanságok elkövetésével próbálja meg a labdaátadásokat megszakítani, következetesen progresszív büntetést kell alkalmazni

D/3. Megjegyzések a maximum labdaátadásokat illetően:

D/3a. A **4.** labdaátadás végrehajtását megelőzően:

- Ha a passzív játékra való előfigyelmeztetést követően a játékvezetők a támadó csapat javára szabaddobást vagy bedobást ítélnek, a labdaátadások számolása nem szakad meg.
- Hasonlóan, ha egy labdaátadást vagy egy kapura lövést blokkol a védő és a labda a támadó csapathoz kerül (éppen úgy, mint egy kapuskidobás), a labdaátadások számolása nem szakad meg.

D/3b. A **4.** labdaátadás végrehajtását követően:

- Ha szabaddobást, bedobást (vagy kidobást) ítélnek a támadó csapat javára a **4.** labdaátadást követően, a csapat számára még van lehetőség egy labdaátadással kombinált dobásra a támadás befejezésének érdekében.
- Ugyanezt kell alkalmazni, ha a **4.** labdaátadást követően végrehajtott dobást blokkolja a védő csapat és a labda visszakérül a támadó csapathoz vagy az oldalvonalon, alapvonalon kívülre kerül. Ebben az esetben a támadó csapatnak egy további labdaátadással van lehetősége befejezni támadását.

E) Melléklet

A tempócsökkenés ismérvei

- a támadás nem közvetlenül a kapu felé, hanem oldalra irányul;
- gyakori keresztirányú futómozgás a védőfal előtt anélkül, hogy nyomást gyakorolna a védelemre;
- nincs közvetlenül kapura irányuló támadás pl. az egy-egy elleni játék során vagy labda átadások a kapuelőtér vonal és a szabaddobási vonal közötti területen;
- két játékos közötti egymás utáni többszöri átadás egyértelmű kapura irányuló akció nélkül;
- a labdát már többször körbe játszották anélkül, hogy egyértelmű tempónövekedés vagy a gólszerzési szándék felismerhető lenne.

Az egy-egy elleni játék ismertetőjelei, amelyeknél nincs térbeli előnyszerzési szándék:

- egy-egy elleni játékban, ahol felismerhetően nincs áttörési tér (áttörési tér elzárása védekező játékosok által);
- egy-egy elleni játék, ahol a kapura irányuló áttörés célja nem ismerhető fel;
- egy-egy elleni játék, amely csak a szabaddobás elérésére irányul pl.: kierőszakolt védő szabálytalanság (átkarolás, megfogatás), egy-egy elleni játék megszakítása annak ellenére, hogy van áttörési lehetőség.

Aktív védőjáték ismertetőjelei a szabályokkal összhangban:

- megpróbál nem szabálytalankodni, azért, hogy elkerülje a játékmegszakítást;
- a támadójátékosok útjának, akár két játékos összezárásával történő megakadályozása;
- a védő kilépésével az átadás útjának korlátozása;
- mélységi védőakciók, amellyel a támadókat visszaszorítják a mezőnybe;
- átadások kikényszerítése a kaputól távoli, gólszerzésre kevésbé veszélyes területekre.

5. A kezdődobás (10:3)

Kezdődobás végrehajtása

A 10:3 alkalmazásával a játékvezetőknek legfőképp azt a tételt kell figyelembe venni, hogy a kezdődobást gyorsan hajtsák végre. Ezért ezúttal nem szabad túlságosan a pontosságra törekedni és alkalmat keresni a büntetésre, vagy a visszarendelésre.

A játékvezetőknek kerülniük kell a jegyzetelést vagy az olyan feladatok elvégzését, amelyek gátolhatják őket a kezdődobás korrekciójában. A mezőnyjátékvezető azonnal sípoljon, amikor a kezdődobást végrehajtó játékos felállása nem igényel helyesbítést. Méltányolható az, ha a dobó játékos társai már a sípjelkor átlépik a középvonalat. (Ez eltér az egyéb formai dobásokra érvényes általános rendelkezésektől).

Kezdődobás végrehajtása kezdődobás kör nélkül

Habár a szabály előírja, hogy rá kell lépni a középvonalra és megengedi a dobó játékosnak a játéktér közepétől az 1,5 m-es szélességi eltérést, a játékvezetőknek az ettől való csekély eltéréssel nem kell foglalkozni. El kell kerülni, hogy az ellenfél számára hátrányos helyzet alakuljon ki abban a tekintetben, hogy hol és mikor hajtották végre a kezdődobást.

A legtöbb játéktéren nincs felfestve a középpont, sőt néhol előfordul, hogy reklámfeliratokat rajzolnak. Ilyen helyzetben nyilvánvalóan a dobó játékosnak és a játékvezetőknek kell megbecsülni a megfelelő pozíciót és azt az adott körülményekhez illően igénybe venni.

6. A „tisztá gólhelyzet” meghatározása (14:1)

A 14:1-es szabálynak megfelelően tiszta gólhelyzet van, amikor

- a) A játékos az ellenfél kapuelőtér vonalánál uralja a labda és a teste feletti helyzetet, s lehetősége van kapura dobni anélkül, hogy abban az ellenfél játékosa szabályos eszközökkel megakadályozza.

Ugyanez van érvényben, ha a játékos még nem szerezte meg a labdát, de olyan pozícióban van, hogy labdához juthat, és nincs olyan játékos, aki szabályos eszközökkel megállítaná.

- b) A játékos a labda és a test feletti helyzetet uralva gyorsindítással kapura tör, futással (vagy labdavezetéssel), egyedül a kapussal szemben, s az ellenfélnek nincs olyan játékosa, aki előlről akadályozhatja.

A játékos az előzőekben leírt helyzetek egyikében van, de a labdát még nem birtokolja, azonban kész azt átvenni és az ellenfél kapusa egy ütközéssel megakadályozza a labda átvételét a 8:5 magyarázata szerint. Ebben a speciális esetben a védekező játékosok helyzete lényegtelen.

- c) A mérkőzés teljes játékidejében, amikor a kapus elhagyta a kapuelőteret és a támadójátékos a teste és a labda feletti kontrollal tisztán és akadálytalanul az üres kapuba dobhatja a labdát. A 7m-es dobás megítélésének feltétele, hogy a játékos birtokolja a labdát és tisztán kísérelje meg a dobást közvetlenül az üres kapura.

A tiszta gólhelyzet fenti meghatározása alkalmazandó, függetlenül a szabálytalanság típusától és attól, hogy a labda játékban van-e vagy sem, valamint minden végrehajtandó dobás esetén, ha a dobó játékos és társaik korrekt helyen tartózkodnak.

7. Beavatkozás az időmérő és a szövetségi képviselő által (18:1)

Ha az időmérő vagy a szövetségi képviselő akkor avatkozik be, amikor a játék már megszakadt, akkor a játék a játékmegszakítás előtti játékhelyzetnek megfelelően folytatódik.

Ha az időmérő vagy a szövetségi képviselő megszakítja a játékot, amikor a labda még játékban van, akkor a következő szabályok vannak érvényben:

A. Szabálytalan csere vagy többletjátékos játéktérre lépése esetén (szabály: 4:2-3, 5-6)

Az időmérőnek (szövetségi képviselőnek) a mérkőzést azonnal félbe kell szakítania, figyelmen kívül hagyva az előnyszabály lehetőségét a 13:2 és 14:3 szabályok szerint. Amennyiben a mérkőzés a védekező csapat szabálytalansága miatt szakad meg, akkor tiszta gólhelyzet esetén a 14:1 a. szabálynak megfelelően 7 m-est kell ítélni. Minden más esetben szabaddobást.

A vétkes játékost a 16:3 a. szabály szerint kell büntetni. Abban az esetben, ha a 4:6-os szabály szerint, tiszta gólhelyzetben, szabálytalan játéktérre lépés történik, akkor a játékost a 16:6 b szerint kell büntetni, összhangban a 8:10 b szabállyal.

B. Megszakítás egyéb okból pl. sportszerűtlen magatartás a cserehelyen

a. Beavatkozás az időmérő által

Az időmérőnek várnia kell a mérkőzés következő játék megszakításáig, majd jelezni kell a játékvezetők felé.

Ha az időmérő megszakítja a játékot, mialatt a labda játékban volt, a mérkőzés szabaddobással folytatódik, melyet az a csapat végez el, amely a labdát a megszakítás előtt birtokolta.

Ha a védekező csapat szabálytalansága miatt történik a megszakítás, és egy tiszta gólhelyzet megghiúsul, akkor 7 m-es dobást kell ítélni a 14:1 b szabálypontnak megfelelően.

(Ugyanez érvényes, ha az időmérő egy időkéres miatt szakította meg a játékot és a játékvezető a hibás kiadásért elvetette az időkéres jogosságát. Amennyiben ekkor tiszta gólhelyzet volt, akkor 7 m-es dobást kell ítélni).

Az időmérőnek nincs joga büntetést kiszabni játékosokra és hivatalos személyekre. Ugyanez vonatkozik a játékvezetőkre is, ha nem ők észlelték a szabálytalanságot. Ilyen esetben „informális figyelmeztetést” adhatnak. Ha a szabálytalanság a 8:6 vagy a 8:10 játékszabályba tartozik, akkor írásban kell rögzíteniük.

b. Beavatkozás egy szövetségi képviselő által

Amennyiben az IHF, kontinentális szövetség vagy egy nemzeti szövetség a mérkőzésre szövetségi képviselőket jelölt ki, jogukban áll a játékvezetők figyelmét felhívni egy lehetséges szabályvétségre (kivéve a játékvezetői ténydöntéseket) vagy a cserehelyszabályzat megsértésére.

A szövetségi képviselő azonnal megszakíthatja a mérkőzést. Ebben az esetben a vétkes csapat ellen megítélt szabaddobással folytatódik a játék.

Ha a mérkőzés a védekező csapat szabálytalansága miatt szakad meg és ezáltal egy tiszta gólhelyzet hiúsult meg, 7 m-es dobást kell ítélni a 14:1 a. szabály szerint.

A játékvezetőknek kötelességük a szövetségi képviselő utasításának megfelelően büntetni. A szabálytalanságokat a 8:6 és a 8:10 szabályok szerint írásban kell rögzíteni.

8. Sérült játékos (4:11)

Ha egy játékos úgy tűnik, hogy megsérült, a következő intézkedéseket kell megtenni:

- a) Ha a játékvezetők teljesen bizonyosak abban, hogy a sérült játékosnak a játéktéren van szüksége ápolásra, azonnal alkalmazzák a 15-ös és 16-os jelzést. Ennek következtében a játékosra az ápolást követően a 4:11 második bekezdés alkalmazandó. Minden más esetben a játékvezetők kériék meg a játékost a játéktér elhagyására, hogy a játéktéren kívül kaphassa meg az ápolást. Ha ez nem lehetséges az érintett játékost illetően, akkor alkalmazzák a 15-ös és 16-os jelzést! 4:11 második bekezdés alkalmazandó. Ezen rendelkezésekkel szembeni szabálytalanságok sportszerűtlen viselkedés miatt büntetendők. Ha egy játékos, akinek 3 támadás erejéig el kell hagynia a játékteret, 2 perces büntetést kapott, a kiállítását követően visszatérhet a játéktérre függetlenül az addig megvalósult támadások számától. Ha a hivatalos személyek megtagadják a játékos szükséges ápolását, a csapatfelelős progresszíven büntetendő (4:2 harmadik bekezdés).
- b) Az időmérő és titkár vagy a szövetségi képviselő felelősek a támadások számolásáért. Ők tájékoztatják az érintett csapatot mihamarabb a játékos visszatérhet a játéktérre. Egy támadás labdabirtoklással kezdődik és góllal vagy a labda elvesztésével végződik. Amennyiben a sérült ápolására akkor kerül sor, amikor saját csapata birtokolja a labdát, akkor ez a támadás az elsőnek számolandó.
- c) A 4:11 második bekezdése a következő esetekben nem alkalmazandó:
 - a) ha szükséges ápolás egy olyan szabálytalanság következtében történt, amiért az ellenfél játékosát progresszíven büntetni kellett;
 - b) ha kapus fejét találja el a labda és az ápolás a játéktéren válik szükségessé.

A cserehelyszabályzat

1. A középvonaltól mindkét irányban a cserepadok külső végéig terjedő oldalvonalon kívüli terület a cserehely (1. ábra).

IHF és az EHF versenyek szabályzatai előírják, hogy a cserepadoknak a középvonaltól 3,5 méterre kell kezdődni. Kíváncos, hogy ez a rendelkezés minden egyéb mérkőzésen (nemzetközi és hazai) is érvényesüljön.

A cserepadok külső végéig semmiféle tárgy nem lehet az oldalvonal közelében (legalább 8 m-re a középvonaltól).

2. A cserehelyeken csak azok a játékosok és hivatalos személyek tartózkodhatnak, akiket a versenyjegyzőkönyvbe bejegyezték (4:1-2 szabályzat).

Amennyiben tolmácsra van szükség, akkor ő a cserepad mögött foglalhat helyet.

3. A csapat hivatalos személyeinek a cserehelyen teljes sport- vagy civil ruházatot kell viselniük. Bármilyen olyan ruházat, mely összekeverhető az ellenfél mezőnyjátékosainak ruházataival, nem megengedett.

4. Az időmérő és a titkár segíti a játékvezetőket a cserehelyek szabályszerű elfoglalásának ellenőrzésében a mérkőzés előtt és alatt.

Amennyiben a mérkőzés előtt a cserehellyel kapcsolatos játékszabály nem érvényesül, a mérkőzést nem szabad megkezdeni, amíg a mulasztás fennáll. Ha a mérkőzés alatt fordul elő a mulasztás, a következő játékmegszakításnál meg kell szakítani a játékidőt mindaddig, amíg a szabálytalanság fennáll.

5. A hivatalos személyek kötelessége a mérkőzés alatt is sportszerű szellemben a játékszabályok tiszteletben tartásával irányítani a csapatot. Alapvetően a cserepadon kell helyet foglalniuk.

A hivatalos személyeknek azonban **megengedett** a cserehelyen mozogni. A cserehely közvetlenül a padok előtti, illetve, ha lehetséges, a padok mögötti terület.

A cserehelyen belüli mozgás és tartózkodás az alábbi célokra lehetséges: taktikai eligazítás adása, egészségügyi ellátás. Alapvetően egyidőben, egyszerre csak egy hivatalos személy állhat és mozoghat ezen a területen. Ugyanakkor ezen személy helyezkedése vagy viselkedése nem akadályozhatja a játéktéren lévő játékosok akcióit. Az ez ellen szabálytalankodó hivatalos személyt progresszíven kell büntetni.

Természetesen a csapatfelelős számára megengedett, hogy elhagyja a cserehelyet, amikor a zöld kártya átadásával időt szeretne kérni. Azonban nem megengedett a csapatfelelősnek elhagyni a cserehelyet a zöld kártyával, és az időkérés pillanatáig a szövetségi képviselő asztal mellett várakozni.

Továbbá olyan esetekben is elhagyhatja a csapatfelelős a cserehelyet, ha az időmérővel vagy a titkárral kell tárgyalnia.

A cserehelyen tartózkodó játékosoknak is alapvetően a csapat cserepadján kell tartózkodniuk.

A játékosoknak megengedett:

- Labda nélküli bemelegítés a cserepad mögött, ha azt a helyi körülmények megengedik és nem zavaró hatású.

A hivatalos személyeknek és a játékosoknak nem megengedett:

- Provokáló, tiltakozó vagy bármilyen sportszerűtlen módon (beszéd, mimika, gesztikulálás) a játékvezetőket, szövetségi képviselőket, az időmérőt, a titkárt, a játékosokat, a hivatalos személyeket, illetve a nézőket akadályozni vagy sértegetni;
- A cserehely játékbefolyásolás céljából történő elhagyása.

A hivatalos személyeknek és játékosoknak a csapat cserehelyén kell tartózkodniuk. Amennyiben egy hivatalos személy elhagyja a cserehelyet, elveszti a csapat irányítása feletti jogát, így ahhoz, hogy azt visszanyerhesse, vissza kell térnie a cserehelyre.

Még általánosabban: a mérkőzés alatt a játékvezetők hatásköre alá tartoznak a játékosok és hivatalos személyek.

A személyi büntetések szabályai vannak érvényben, ha egy játékos vagy csapatfelelős elhagyja a játékteret, vagy a cserehelyet. Ezért a sportszerűtlen magatartást, durva sportszerűtlen magatartást és kirívóan sportszerűtlen magatartást ugyanolyan módon kell büntetni, mintha a játéktéren vagy a cserehelyen történt volna.

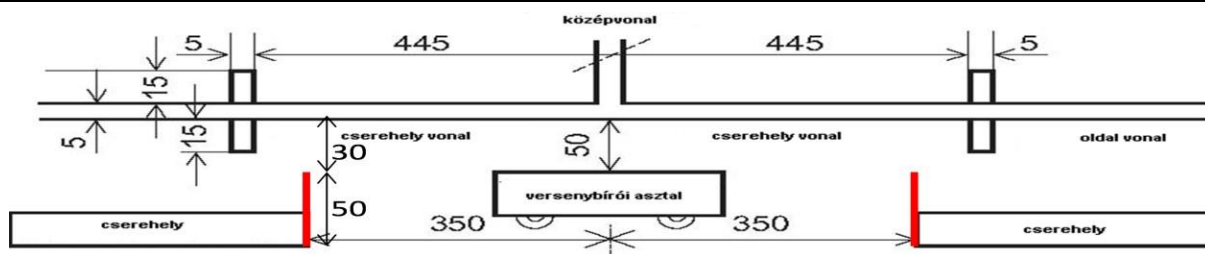
6. A cserehelyszabályzat előírásainak figyelmen kívül hagyásakor a játékvezetők vagy a szövetségi képviselők kötelesek a 4:2 harmadik bekezdés, a 16:1 b, 16:3 d-f vagy 16:6 b-d pontja szerint intézkedni (figyelmeztetés, időleges kiállítás vagy kizárás).

International
Handball
Federation

Irányelvek és értelmezések

A játéktér festése

Az edzőzőna határvonala csak tájékoztatási célú. A hossza 50 cm és a középvonaltól 350 cm-re kell meghúznia játéktéren kívül, az oldalvonaltól 30 cm-re kezdődően párhuzamosan a középvonallal.

A kapuk rögzítése (1:2)

A kapukat erősen rögzíteni kell a talajhoz vagy azok mögött a falhoz, vagy biztosítani kell őket feldőlés-mentesítő rendszerrel. Ez az új rendelkezés a balesetek megelőzésére került jóváhagyásra.

Kapus sérülése az időntúli szabaddobással kapcsolatban (2:5).

Ha a kapus megsérül az időntúli szabaddobás elvégzése előtt, a védekező csapat számára megengedett a kapus cseréje. Ez a kivétel nem alkalmazható a védekező csapat mezőnyjátékosaira.

Időntúli szabaddobás vagy 7m-es dobás (2:6, 8:10 c)

Az időntúli szabaddobás vagy 7m-es alatt a védő játékosok szabálytalansága vagy sportszerűtlen viselkedése esetén a 16:3, 16:6 vagy 16:9 szerint kell személyesen büntetni az érintett védőket. A dobást meg kell ismételni (15:9 harmadik bekezdés). Ilyen esetekben a 8:10 c. nem alkalmazható.

Időkére (2:10, 3. sz. Magyarázat)

A játékidő utolsó 5 perce az óra 55:00 vagy 05:00 jelzésekor kezdődik.

Tartalék labdák használata (3:3)

Az IHF, a Kontinentális Szövetségek és a Nemzeti Szövetségek megengedhetik olyan tartalék labdák használatát, amelyeket nem a szövetségi képviselői asztalnál helyeztek el. A tartaléklabdák használatáról a játékvezetők döntenek a 3:4 szerint.

Játékosok és hivatalos személyek cseréje (4:1 és 4:2)

Abban az esetben, ha egy csapat nem rendelkezik a maximális számú játékosal (4:1) vagy a maximális hivatalos személlyel (4:2), megengedett:

- egy, már a mérkőzés jegyzőkönyvében szereplő játékost utólagosan hivatalos személyként nevesíteni/szerepeltetni
- egy, már a mérkőzés jegyzőkönyvében szereplő hivatalos személyt utólagosan játékosként nevesíteni/szerepeltetni

A játékosok és a hivatalos személyek maximális létszámát túllépni nem lehet.

A játékos és/vagy hivatalos személy eredeti funkcióját a mérkőzés jegyzőkönyvében törölni kell. Nem megengedett a helyettesítés a törölt játékos vagy hivatalos személy eredeti funkciójában. Továbbá az sem megengedett, hogy a jegyzőkönyvben maximális játékos

és/vagy hivatalos személlyel rendelkező csapatnál a játékost vagy hivatalos személyt töröljék annak érdekében, hogy a jegyzőkönyvben nem szereplő további játékosokat és/vagy hivatalos személyeket cserélni/helyettesíteni tudjanak a csapatok. Nem megengedett egy személy szerepeltetése játékosként és hivatalos személyként is. (Pl.: játékosedző)

Az IHF, a kontinentális és a nemzeti szövetségek saját felelősségi hatáskörükben eltérő szabályozást alkalmazhatnak.

A játékosok és a hivatalos személyek funkcióváltás előtti személyes büntetéseit (figyelmeztetés, kiállítás) figyelembe kell venni a további adható büntetéseknél.

A játékoscsere (4:4)

A játékosoknak minden esetben a saját cserehelyvonalukon keresztül kell be- és kilépniük. Kivétel játékidő-megszakítás alatt a sérült játékos játéktér elhagyása.

A nyilvánvalóan a cserehelyen vagy az öltözőben kezelésre szoruló játékosoktól nem kell megkövetelni, hogy cserehely-vonalukon keresztül hagyják el a játékteret. Ezenkívül a játékmegszakítás minimalizálása érdekében a játékvezetők engedjék meg, hogy a sérült játékos helyére becserélendő játékos a játéktérre léphessen még mielőtt a sérült elhagyja azt.

Többletjátékos (4:6 első bekezdés)

A csere nélkül többletjátékosként játéktérre lépő játékost 2 percre ki kell állítani.

Ha nem állapítható meg, hogy ki volt a vétkes játékos, a következők szerint kell eljárni:

- A szövetségi képviselő vagy a játékvezetők a csapatfelelőstől kéri a vétkes játékos megnevezését;
- A megnevezett játékos személyes büntetésként 2 perces kiállítást kap;
- Ha csapatfelelős megtagadja a vétkes játékos megnevezését, a szövetségi képviselőnek vagy a játékvezetőknek kell nevesíteni a játékost, aki személyes büntetésként 2 perces kiállítást kap.

Megjegyzés:

Csak a játékmegszakításkor játéktéren tartózkodó játékosok közül lehet "vétkes játékost" megnevezni. Ha a "vétkes játékos" 3. időleges kiállítását kapja, a 16:6d szerint ki kell zárni a játékost.

Játékos játéktérre lépése hibás mezszínen vagy mezszámán (4:7 és 4:8)

A 4:7 és 4:8 szabály megszegése nem vezet a labda elvesztéséhez. Ez csak azzal jár, hogy a játékot meg kell szakítani, hogy a szabálytalanságot megszüntessék és aztán annak a csapatnak a dobásával folytatódjon a játék, amelyik a labdát birtokolta.

Technikai eszköz használata a cserehelyen (4:7-4:9)

Az IHF, a Kontinentális Szövetségek és a Nemzeti Szövetségek megengedhetik technikai eszköz használatát a cserehelyen. Az eszköz fair módon használható és olyan eszköz nem lehet, amely a kizárt hivatalos személlyel vagy játékosal való kommunikációra használható.

Tiltott tárgyak, sisakok, maszkok és térdvédők (4:9)

Mindenfajta fej és arcvédő (beleértve azokat is, amelyek csak részlegesen takarják az arcot) használata tilos.

Ami a térdvédőket illeti: a fém részekből készültet nem megengedett viselni, míg a műanyag eszközök teljesen kibéleltnek kell, hogy legyenek.

A bokavédők kemény (fém vagy műanyag) részeit be kell fedni.

Csak olyan könyökvédők megengedettek, amelyek puha anyagból készültek.

Az egyéb, nem megengedett eszközök használata esetén ugyanúgy kell eljárni, mint az arcvédőnél leírtaknál.

A szövetségek és játékvezetők nem adhatnak kivételt ezen szabályok alól. Amennyiben egy csapatfelelős kétely esetén a szövetségi képviselőhöz vagy a játékvezetőkhöz fordul, ők a 4:9 és az "Írányelvek" szerint fognak dönteni. Ebben az összefüggésben a legfontosabb döntési elvek: "nem veszélyes", "jogtalan előnyt" nem biztosító.

Ez a döntés az IHF Orvosi Bizottságának koordinálásban született.

További tanácsokat (javasolt intézkedések játékvezetők és szövetségi képviselők számára) ld. az 1.sz. és 2. sz. mellékletekben.

Ragasztó/Vaksz (4:9)

Megengedett a ragasztó (vaksz) használata és annak elhelyezése/tárolása a cipőn, ha az nem veszélyezteti az ellenfél egészségét.

Tilos a ragasztó (vaksz) elhelyezése/ tárolása a karokon, kezeken, csuklón. Ez veszélyeztetheti az ellenfél egészségét azzal, hogy a szembe, arcra kerülhet. A 4:9 szerint ez a gyakorlat nem megengedhető.

A nemzeti szövetségek további korlátozásokat is alkalmazhatnak.

Segítségadás sérült játékosnak (4:11)

Ha ugyanabból a csapatból egyszerre több játékos sérül meg, a játékvezetők a megengedetten felül további személyek belépését engedélyezhetik a sérültek segítésére, **sérült játékosonként maximum 2 főnek**.

A játékvezetők és a szövetségi képviselő fokozott figyelemmel járjanak el a (sürgősségi személyzet (pl.: mentősök) esetleges játéktérre lépése esetén).

Sérült kapus (6:8)

A kapust eltalálja egy labda a játék során, cselekvőképtelen lesz. Ebben az esetben a kapus védelme az elsődleges. A játék újraindítását illetően különböző esetek lehetségesek:

a) A labda elhagyja az oldalon, az alapvonalat, vagy fekszik/gurul a kapuelőtéren belül. A szabály helyes alkalmazása: a játék azonnali megszakítása, bedobás vagy kidobás az előbbiekből függvényében, a játék újraindítása.

b) A játékvezetők megszakították a játékot még mielőtt a labda elhagyta volna az oldalon, vagy az alapvonalat, illetőleg a labda fekszik/gurulna a kapuelőtéren belül. A helyes eljárás: a játékhelyzetnek megfelelő dobással folytatódik a játék.

c) A labda a kapuelőtér felett a levegőben van.

A helyes eljárás: egy-két másodperc kivárás, míg az egyik csapat birtokolja a labdát, játékmegszakítás, a játék újraindítása a labdát birtokló csapat szabaddobásával.

d) A játékvezetők akkor sípolnak, amikor a labda még a levegőben van.

Helyes eljárás: a játék a labdát utoljára birtokló csapat szabaddobásával folytatódik.

e) A cselekvőképtelen kapusról a labda visszapattan a támadójátékoshoz.

Helyes eljárás: a játék azonnali megszakítása; a játék újraindítása a labdát birtokló csapat szabaddobásával.

Megjegyzés: ilyen esetekben 7 m-es dobás sohasem lehetséges. A játékvezetők tudatosan a kapus védelméért szakították meg a játékot. Ezért itt nem a 14:1b szerinti „illetéktelen sípjelről” van szó.

Lépés, labdavezetés kezdete (7:3)

A 7:3 c, d szabálypontok szerint nem minősül lépésnek a láb első talajérintése miután a labdát ugrás közben elfogta a játékos. Mindemellett „a labda átvétele” a labdaátadás fogadását jelenti. Labdavezetés során a labda ugrás közben való megfogása nem tartozik ezen szabály ugrás alatti „labda átvétele” témakörébe. Labdavezetés utáni lábletel kivétel nélkül az első lépésnek számít.

Labdaátadások számolása passzív játék előfigyelmeztető jelzés után (7:11)

Ld. oktatási támogatást a 3. sz. mellékletben!

Kapus kizárása (8:5 magyarázat)

A kapust ki kell zárni, ha a kapuelőteret elhagyva vagy hasonló helyzetből a kapuelőtéren kívül az ellenféllel frontális ütközést okoz.

Nem kell kizárást alkalmazni, ha:

- a. a kapus az ellenféllel azonos irányba fut, pl. miután a cserehelyről visszatér a játéktérre
- b. a támadó a labda után fut, és a labda a támadó és a kapus között van.

Ezekben a szituációkban a játékvezetők döntései megfigyelésük alapján hozott ténydöntések

Többletjátékos vagy hivatalos személy közbeavatkozása (8:5, 8:6, 8:9, 8:10b)

Azokban az esetekben, amikor a védekező csapatból többletjátékos vagy hivatalos személy avatkozik játékba, a következő szempontokat kell mérlegelni a büntetéseket és a játékfolytatást illetően:

- játékos vagy hivatalos személy az elkövető
- tiszta gólhelyzet megakadályozásáról van-e szó

Az alábbi esetek lehetségesek:

- a) Tiszta gólhelyzetben csere végrehajtása nélkül többletjátékosként a játéktérre lép a játékos
Helyes szabályalkalmazás: 7 méteres, kizárás írásos jelentéssel
- b) Szabálytalan csere: az időmérő/szövetségi képviselő tiszta gólhelyzetben sípol
Helyes szabályalkalmazás: 7 méteres, 2 perces kiállítás
- c) Tiszta gólhelyzetben egy hivatalos személy lép a játéktérre
Helyes szabályalkalmazás: 7 méteres, kizárás írásos jelentéssel
- d) Hivatalos személy a játéktérre lép, de nincs tiszta gólhelyzet
Helyes szabályalkalmazás: szabaddobás, progresszív büntetés

További intézkedések kizárás és írásos jelentés után (8:6, 8:10a,b)

A legszigorúbb büntetés szempontjai a 8:6 (szabálytalanságok) és 8:10 (sportszerűtlen magatartás) szabályokban kerültek meghatározásra; (ld. még 8.3 második bekezdését.) Mivel a 8:6 és 8:10 szerinti büntetések következményeiként nem különböznek a 8:5 és 8:9 szerintiektől (kizárások írásos jelentés nélkül), az IHF a következő kiegészítő rendelkezéssel egészítette ki mindkét szabályt:

„...írásos jelentést kell készíteni a mérkőzés után, hogy a felelős hatóságok képesek legyenek dönteni a szükséges további intézkedésekről.”

Ez a kiegészítő rendelkezés ad alapot arra, hogy a felelős hatóság döntést hozzon a szándékozott további intézkedésekről. Semmiképp nem értelmezhető ez a „...legyenek” úgy, hogy a felelős hatóságok mérlegelésétől függ a további intézkedésekről való döntés. Ez a játékvezetők ténydöntésének módosítását jelentené.

A jelentés nélküli és írásos jelentéses kizárások szempontjai (8:5, 8:6)

A következő szempontok segítik a 8:5 és 8:6 közötti megkülönböztetést:

- a) Mi határozza meg a „különös gondatlanság”-ot?
 - tettelegességek és ehhez hasonló akciók
 - könnyörtelen vagy felelőtlen akciók szabályos viselkedés teljes érzete nélkül
 - nem visszafogott ütés
 - rosszindulatú akciók

b) Mi határozza meg a „különösen veszélyes”-t?

- védtelen ellenfél elleni akciók
- különösen kockázatos és súlyos szabálytalanságok, amelyek az ellenfél egészségét veszélyeztetik

c) Mi határozza meg az „előre megfontoltság”-ot?

- szándékosan és tudatosan végrehajtott rosszindulatú akció
- szándékos akciók az ellenfél teste ellen csak azért, hogy megakadályozza az ellenfél támadását

d) Mi határozza meg a „rosszhiszemű akció”-t?

- alattomos és takart tevékenység a felkészületlen ellenféllel szemben

e) Mi határozza meg a „játékidegen esetek”-et?

- a labdát birtokló játékostól távol végrehajtott akciók
- a játék taktikájához semmilyen módon nem kapcsolódó akciók

Mezőnyjátékos kapuelőterbe való belépése (8:7f)

A kapus nélkül játszó csapat a labda elvesztésekor saját kapuelőterébe előnyszerzés céljából belépő játékosát progresszíven kell büntetni.

Köpés (8:9, 8:10a)

A köpés a tettegességhez hasonló akció, amit a 8:10a szerint kell büntetni (kizárás írásos jelentéssel). A sikeres köpés (8:10 szerinti büntetéssel) és a sikertelen köpés (8:9 szerinti büntetéssel) megkülönböztetése, amely korábban lett bevezetve, továbbra is változatlanul megmarad.

Utolsó 30 másodperc (8:10c, 8:10d)

„A mérkőzés utolsó 30 másodperce” jelentheti a rendes játékidő végét (a 2. félidő végét), de ugyanúgy mindkét meghosszabbítás 2. félidejének végét is. Az utolsó 30 másodperc a (hivatalos) óra 59:30 (vagy 69:30, 79:30, illetőleg 0:30 óraállásánál kezdődik).

A 3m-es távolság be nem tartása (8:10c)

A 3m-es távolság be nem tartása akkor vezet kizáráshoz és 7m-es dobáshoz, ha a dobást a mérkőzés utolsó 30 másodpercében nem tudják végrehajtani.

Ez a szabály alkalmazandó az utolsó 30 másodpercben vagy a zárójelzéssel egyidőben elkövetett szabálytalanságok esetében is (2:4 első bekezdés). A játékvezetők döntései megfigyeléseik alapján hozott ténydöntések (17:11).

Amennyiben a mérkőzés utolsó 30 másodpercében egy játékos vagy hivatalos személy megakadályozza vagy késlelteti bármilyen módon a labda játékba hozatalát, olyankor is ha nincs közvetlen összefüggésben egy dobás előkészítésével vagy végrehajtásával (pl. szabálytalan csere, sportszerűtlen viselkedés a cserehelyen), kizárás és 7m-es dobás az ítélet (pl. szabálytalan csere, sportszerűtlen viselkedés a cserehelyen), a 8:10c szerint kell eljárni.

Ha a dobást végrehajtják, de azt például egy túl közel álló játékos blokkolja és aktívan megghiúsítja vagy zavarja a dobó játékost a dobás végrehajtásában, szintén a 8:10c pont szerint kell eljárni.

Ha a játékos 3 méternél közelebb áll a dobóhoz, de aktívan nem zavarja a dobás végrehajtását, nem kell büntetést alkalmazni. Ha a 3 méternél közelebb álló játékos blokkolja a lövést vagy elfogja a dobó átadását, szintén a 8:10c pont szerint kell eljárni.

Kizárás az utolsó 30 másodpercben (8:10d)

Csak azok az utolsó 30 másodpercben védők által elkövetett szabálytalanságokat követő 8:5 és 8:6 szerinti kizárások járnak írással jelentéssel és 7m-es dobással is, amelyekre igaz a 8:6 Magyarázata. A 8:5 szerint védők által elkövetett szabálytalanságok az utolsó 30 másodpercben kizárással (írással jelentés nélkül) és 7m-es dobással járnak.

Előnyyszerzés az utolsó 30 másodpercben (8:10d utolsó bekezdése)

A játékvezetők csak akkor szakítják meg a játékot és ítélnek 7m-es dobást, ha labdát elfogó (és szabálytalanságot elszenvedő) játékos nem lő gólt vagy nem passzolja tovább a labdát.

A 8:10d a játékidőben vagy a zárójelzéssel egyidejű szabálytalanságok esetére alkalmazható (2:4 első bekezdés). A játékvezetők döntései megfigyeléseik alapján hozott ténydöntések (17:11).

A 8:5 Megjegyzése szerinti kapus kizárás (kapus elhagyja a kapuelőteret) akkor vezet 7m-es dobáshoz az utolsó 30 másodpercben, ha a 8:5 utolsó bekezdésében leírtak megvalósulnak vagy 8:6 szerinti szabálytalanságot követ el.

VR (Videó Rendszer) használata (9:2)

Amikor VR használata szükséges a gól/nem gól eldöntésére, a gól visszavonásának határideje megváltozott. A gólt a kezdődobás elvégzése utáni labdabirtoklás-váltásig vissza lehet vonni, annak ellenére, hogy 9:2 szerint a gól megítélése után csak a kezdődobásra adott sípjelig lehetséges a gól visszavonása.

Bedobás végrehajtása (11:4)

A bedobás végrehajtása a játéktér irányába történik az oldalvonalon áthaladó közvetlen dobással.

7m-es dobás ítélet üres kapunál (14:1, 6c magyarázat)

A tiszta gólhelyzet fogalmához tartozó esetek között a 6 sz. Magyarázat c) pontjában van meghatározva, amikor a támadójátékos tisztán és akadálytalanul az üres kapuba dobhatja a labdát. Ennek feltétele, hogy a játékos birtokolja a labdát és egyértelműen kísérelje meg a dobást közvetlenül az üres kapura. Ez a tiszta gólhelyzet meghatározása alkalmazandó, függetlenül a szabálytalanság típusától és attól, hogy a labda játékban van-e vagy sem, valamint minden végrehajtandó dobás esetén, ha a dobó játékos és társai korrekt helyen tartózkodnak.

Dobások végrehajtása (15)

A 15:7 harmadik bekezdése és a 15:8 szabálypont tartalmazza azokat a példákat, amelyeket elkövethetnek a dobások végrehajtásánál. Labdavezetés vagy a labda talajra való helyezése (és ismételt felvétele) egy szabálytalanság, ugyanúgy, mint a labda talajjal való érintkezése egy dobás végrehajtása közben (kivéve kapus kidobása).

Eljáрни ezekben az esetekben is a 15:7 és 15:8 szerint kell (helyesbítés, büntetés).

Kizárt játékos/hivatalos személy (16:8)

A kizárt játékosnak és a hivatalos személynek el kell hagyniuk azonnal a játékteret és a cserehelyet, valamint nem kerülhetnek kapcsolatba a továbbiakban saját csapatukkal.

Abban az esetben, ha a játékvezetők a kizárt játékost vagy hivatalos személyt illetően más további szabályszegést észlelnek a játék újraindítását követően, írással jelentéssel kell erről készíteni.

Nem lehetséges mindemellett a mérkőzés alatt további büntetést adni a játék újraindítását követően a már korábban kizárt játékosnak vagy hivatalos személynek, ebből következően viselkedésük nem vezethet további játékoszám-csökkentéshez a játéktéren. Ez abban az esetben is érvényes, ha a kizárt játékos a játéktérre lép.

Kizárás utáni különösen durva sportszerűtlen magatartás (16:9 d)

Ha egy játékos kizárása után a 8:10 a) szerinti különösen sportszerűtlen magatartásért vétkes, akkor a játékost kizárás + írásos jelentéssel kell büntetni és csapata 4 percig emberhátrányban játszik.

Nézők viselkedése veszélyezteteti játékosokat (17:12)

A 17:12 szerint kell eljárni akkor is, ha a nézők viselkedése veszélyezteteti a játékosokat, pl. lézert használnak vagy tárgyakat dobálnak a játéktérre. Ilyen esetben az alábbi intézkedéseket kell hozni:

- ha szükséges, a játékot azonnal félbe kell szakítani és azt nem folytatni;
- a nézőket felszólítani a játék zavarásának befejezésére;
- ha szükséges, a megfelelő sorokat kiüríteni és a játékot csak akkor folytatni, ha az érintett nézők elhagyták a csarnokot;
- további biztonsági intézkedéseket kérni a rendező csapattól;
- írásos jelentés.

Ha labda nincs játékban amikor a nézők viselkedése veszélyezteteti a játékosokat a 13:3 szabályt kell alkalmazni.

Ha játék tiszta gólhelyzetben szakadt félbe, a 14:1c szabály szerint kell eljárni.

Minden más esetben a labdát birtokló csapat szabaddobásával folytatódik a játék arról a helyről, ahol a labda volt, amikor a játékmegszakítás történt.

Mellékletek:

- 1) Javasolt intézkedések játékvezetők és szövetségi képviselők számára tiltott maszkokkal és más nem engedélyezett tárgyakkal kapcsolatban (4:9)
- 2) Engedélyezett és nem engedélyezett felszerelésekhez illusztráció (4:9)
- 3) Oktatási segédlet a „4 labdaátadáshoz”

1.sz. melléklet

További tanácsok tiltott maszkokkal és más nem engedélyezett tárgyakkal kapcsolatban (4:9)

Az IHF-PRC rendszeresen kap felkéréseket állásfoglalásokra vagy épp kivételek jóváhagyására különböző arcmaszkokat illetően annak ellenére, hogy a további megjegyzéseket tartalmazó „Irányelvek és értelmezések” határozottan tiltja bármilyen arcmaszk használatát.

A kérdezők részéről fő érvként – személyes értékítéletükre alapozva és azt általában fotókkal is alátámasztva – az kerül elő, hogy a megfelelő speciális maszk nem veszélyezteti a játékosok egészségét. Azonban az IHF Orvosi Bizottsága minden típusú és méretű maszk használatát tiltja ajánlásukban. Így nincs helye olyan értelmezésnek, amely azzal kapcsolatosak, hogy a maszk nem okoz veszélyt másokra.

Mindazonáltal időről-időre jelentések születnek olyan esetekről, amikor egyes klubok vagy játékosok – hivatkozva az állítólagos nem létező, másokat érintő veszélyre, ellenszegülnek az ilyen maszkok tiltásának, ezzel további döntési problémát okozva az érintett mérkőzés játékvezetőinek és szövetségi képviselőinek.

A fent említettek miatt az IHF-PRC a játékvezetőknek, időmérőknek és szövetségi képviselőknek a következő ajánlásokat adja ki ábrákkal együtt a 4:9 és 17:3 második bekezdésében, illetve az „Irányelvek és értelmezések” állásfoglalásaiban meghatározott rendelkezések kiegészítéseként.

Arcvédőt viselő játékos játszani szándékozik a mérkőzésen...

A játékvezetők által hozott intézkedések főleg attól függenek, hogy mikor fordul elő először, illetve ismétlődően az eset.

Az első esetben észlelt szabálytalanság esetén a vétkes játékos és csapatfelelős figyelmét fel kell hívni az arcvédő tilalmára. A vétkes játékosnak és csapatfelelősnek el kell mondani, hogy korrigálják a problémát, és csak akkor folytathatja a játékot, ha a szabálytalanságot megszüntették. Ha a játékos figyelmét először hívtuk fel erre, akkor nem szükséges személyes/progresszív büntetést adni.

Ha a játékos nem jár el megfelelően figyelemhívás ellenére sem, első ismétlődés esetén komoly sportszerűtlen magatartásként kell megítélni és a 8:8a szerint 2 perces időleges kiállítással kell büntetni (ld. még a lenti 1.2 pontban leírt speciális kivételt). Továbbá a játékost ismét fel kell szólítani a probléma javítására.

Második alkalommal észlelt kihágást súlyos sportszerűtlenségnek kell ítélni és a vétkes játékost ki kell zárni (írásos jelentés nélkül) a 8:9 szabálynak megfelelően.

Az IHF-PRC véleménye szerint az alábbi esetek fordulhatnak elő, melyek részben ugyan csak elméleti lehetőségek:

1.1 A mérkőzés előtti (a bemelegítés alatti) 4:9 szerinti szabálytalanság esetén, a 17:3 második bekezdésének megfelelően fel kell hívni a játékos és csapatfelelős figyelmét a tilalomra.

A játékosnak el kell mondani, hogy távolítsa el az arcvédőjét (4:9; "Írányelvek és értelmezések").

A játékost és a csapatfelelőst arról is tájékoztatni kell, hogy a 4:9 elleni ismételten előforduló szabálytalanságot sportszerűtlen viselkedésnek kell ítélni a 17:5 második bekezdése és a 8:7 bevezetése szerint és progresszíven kell büntetni a játékost a 8:8a vagy 8:9 szerint.

1.2 Abban az esetben, ha játék kezdésekor a játékos arcvédőt visel, a játék nem kezdhető el. A vétkes játékost a 16:11 második bekezdésének a) pontja szerint figyelmeztetni kell.

Az arcvédőben lévő játékosnak el kell hagynia a játékteret. Csak akkor játszhat, ha megszüntették a szabálytalanságot.

1.3 Abban az esetben, ha a játékos arcvédőben a mérkőzés folyamán játéktérre lép, a játékvezetőknek vagy időmérőnek/ szövetségi képviselőnek azonnal meg kell állítani a játékidőt, a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt. A 8:8a (provokatív viselkedés) miatt a vétkes játékost időleges kiállítással kell büntetni (16:3f). A vétkes játékosnak el kell hagynia a játékteret és meg kell szüntetni a szabálytalanságot. A játékos csak a 2 perces büntetése után vehet részt ismét a játékban és csak akkor, ha megszüntette a szabálytalanságot. A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha amérkőzés tiszta gólhelyzetben közben került megszakításra; 14:1a).

1.4 Ha a játékos második alkalommal lép a játéktérre arcvédőben a mérkőzés folyamán, a játékvezetőknek vagy időmérőnek/szövetségi képviselőnek azonnal meg kell állítani a játékidőt a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt.

A játékos ismételt szabálytalan viselkedését súlyos sportszerűtlenségnek kell ítélni a 8:9 szerint. A 16:6b szerint a játékost ki kell zárni. A 16:7 és 16:8 1-4 bekezdéseinek előírásaira szintén ügyelni kell. A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha amérkőzés tiszta gólhelyzetben került megszakításra; 14:1a).

2.1 Abban az esetben, ha a játékvezetők a mérkőzés előtt (a bemelegítésnél) nem észlelik a szabálytalanságot, a mérkőzés kezdetekor játéktéren lévő játékosnak a 4:9 szerint fel kell hívni a figyelmét a szabálytalanság megszüntetésére. A mérkőzés nem kezdhető meg, míg a vétkes játékos a játéktéren van.

A játékost és a csapatfelelőst arról is tájékoztatni kell, hogy amennyiben a 4:9 szerinti ismételten előforduló szabálytalanságot sportszerűtlen viselkedésnek kell ítélni a 17:5 második bekezdése és a 8:7 bevezetése szerint és progresszíven kell büntetni a játékost a 8:8a és 8:9 alapján.

Ezután a következhet a kezdődobás (10:1, első bekezdés).

2.2 Abban az esetben, ha a játékvezetők vagy időmérő/szövetségi képviselő által korábban nem észlelt arcvédős játékos a játéktérre lép, azonnal meg kell állítani a játékidőt a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt.

A 4:9 szerint fel kell hívni a játékos figyelmét a szabálytalanság megszüntetésére.

A játékost és a csapatfelelőst arról is tájékoztatni kell, hogy amennyiben a 4:9 szerint ismételten előforduló szabálytalanságot sportszerűtlen viselkedésnek kell ítélni a 17:5 második bekezdése és a 8:7f bevezetése szerint és progresszíven kell büntetni a játékost a 8:8a és 8:9 alapján.

A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha a mérkőzés tiszta gólhelyzetben került megszakításra; 14:1a).

2.3 Abban az esetben, ha fent említett figyelemfelhívás ellenére a játékos arcvédőben a játéktérre lép, a játékvezetőknek vagy időmérőnek/szövetségi képviselőnek azonnal meg kell állítani a játékidőt a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt.

A 8:8a (provokatív viselkedés) miatt a vétkes játékost időleges kiállítással kell büntetni (16:3 f).

A vétkes játékosnak el kell hagynia a játékteret és meg kell szüntetni a szabálytalanságot.

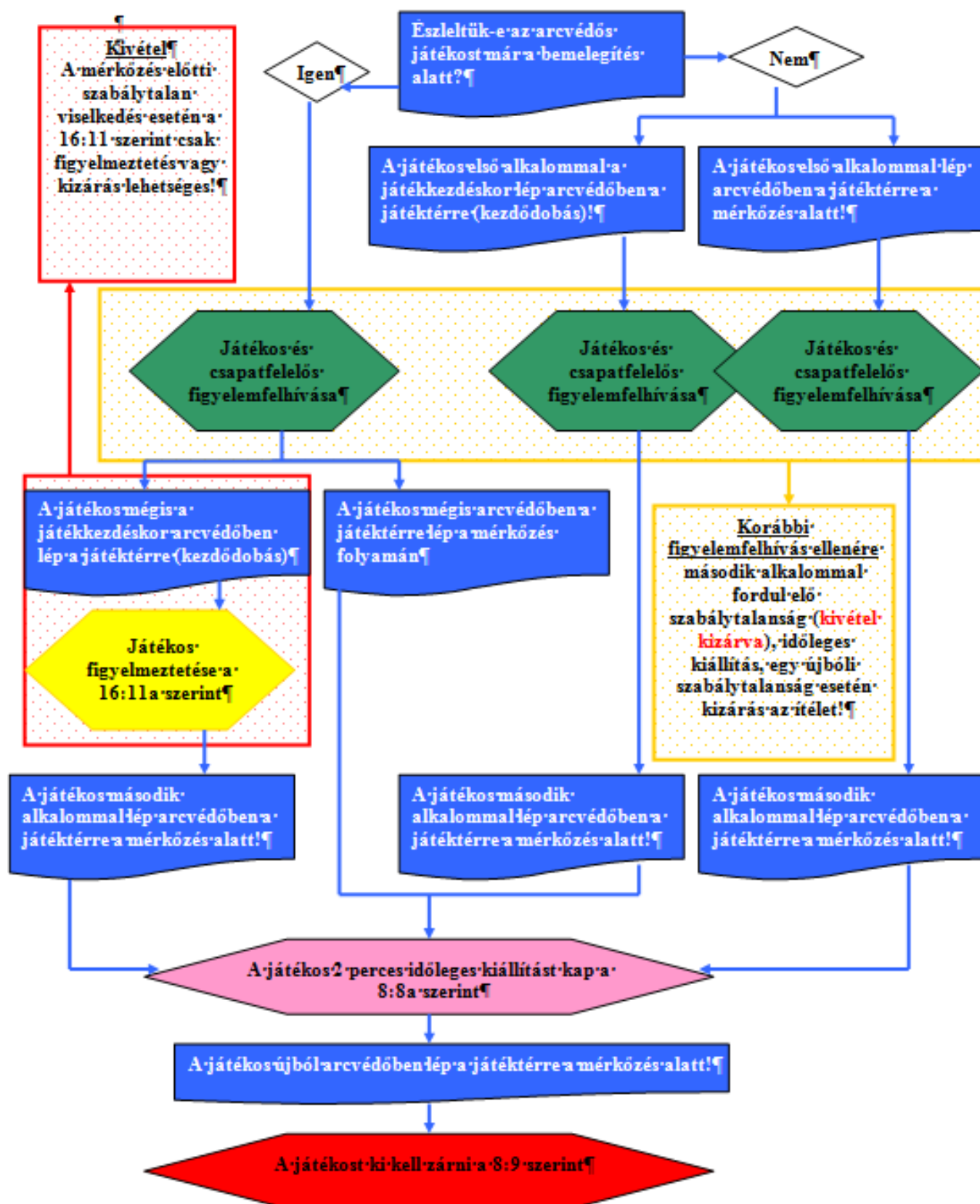
A játékos csak a 2 perces büntetésének lejártá után vehet részt ismét a játékban és csak akkor, ha megszüntette a szabálytalanságot.

A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha a mérkőzés tiszta gólhelyzetben került megszakításra; 14:1a).

2.4 Ha a játékos a figyelem felhívás (2:2) után második alkalommal lép a játéktérre arcvédőben a mérkőzés folyamán, a játékvezetőknek vagy időmérőnek/szövetségi képviselőnek azonnal meg kell állítani a játékidőt a többi játékos potenciális veszélyeztetése miatt. A játékos ismételt szabálytalan viselkedését súlyos sportszerűtlenségnek kell ítélni a 8:9 szerint. A 16:6b szerint a játékost ki kell zárni.

A 16:7 és 16:8 1-4 bekezdéseinek előírásaira szintén ügyelni kell.

A mérkőzést az ellenfél szabaddobásával kell folytatni a 13:1 szerint (7 m-es dobással, ha a mérkőzés tiszta gólhelyzetben került megszakításra; 14:1a).

*Ha más 4:9 szabálpontban meghatározott veszélyes tárgy ugyanazt a szabálytalanságot okozza, a javaslatok alapvetően ugyanúgy alkalmazhatóak.

2.sz. melléklet

Engedélyezett és nem engedélyezett felszerelésekhez illusztráció (4:9)

sisak/fejvédő	nem megengedett	bármilyen sisak/fejvédő
arcmaszk	nem megengedett	az arcot részlegesen takaró maszk sem
orrvédő	megengedett	ragasztószalag, puha anyag
fejpánt	megengedett	rugalmas anyag
fejkendő	megengedett	rugalmas anyag
csapatkapitányi karszalag	megengedett	felkaron, 5 cm széles, egyszínű
könyökvédő	megengedett	puha anyag, vékony, rövid
csuklóvédő	megengedett	puha anyag, vékony, rövid
ujjkötés	nem megengedett	
kesztyű	nem megengedett	
térdvédő	megengedett	puha anyag, nem fém
bokaszalagvédő	megengedett	kemény részek fedve
póló mezőnyjátékosnak, aki kapusként ténykedik	megengedett	ugyanolyan színben, mint a kapusmez

A következő szabályok kötelezők az IHF és a kontinentális szövetségek által rendezett versenyeken. (Ezek az ajánlások is minden szintű verseny mérkőzéseikhez.)

hosszú ujjú aláöltözet	megengedett	a mez főszínével egyező, vékony anyag
póló mezőnyjátékosnak, aki kapusként ténykedik	megengedett	ugyanolyan színben, mint a kapusmez; elől és hátul a mezszámnál kivágva és lefedve átlátszó anyaggal
rövidnadrág aláöltözet	megengedett	a sort színével egyező, vékony anyag
rövidnadrág alá hosszú aláöltözet	nem megengedett	
hosszú nadrág	nem megengedett	kivétel: kapus
zokni		ugyanolyan színű és hosszúságú
hivatalos személyek öltözéke		egységes sport- vagy civil ruházat; az ellenfél mezőnyjátékosainak mezétől eltérő színű

Példák:

Felszerelés (részleteket ld. a listában)	megengedett	nem megengedett
sisak/fejvédő		
arcmaszk/ orrvédő	 	
fejpánt		
fejkendő		
csapatkapitányi karszalag		
könyökvédő		

ujjkötés		
térdvédő		
bokaszalagvédő		
IHF és a kontinentális szövetségek által rendezett versenyeken		
hosszú ujjú aláöltözet		
póló mezőnyjátékosnak, aki kapusként ténykedik		
rövidnadrág aláöltözet		
zokni		

IHF Rules of the Game: Regulations on Protective Equipment and Accessories

1. Fej/arc védelem

Termék	Példák	Döntés	Korlátozások	Megjegyzés
Maszk		Nem megengedett		Maszk viselése nem megengedett
Sisak		Nem megengedett		Sisak viselése nem megengedett
Orr védelem		Megengedett	Kizárólag puha, egyszínű anyag és tape megengedett.	

2. Fejpántok

Példák	Döntés	Korlátozások	Megjegyzés
	Megengedett	Csak olyan fejpántok megengedettek, amelyek rugalmasak, vékonyak és keskenyek.	
	Nem megengedett		Azok a fejpántok, amelyek nem rugalmasak, nem vékonyak eléggé és/vagy túl szélesek nem megengedettek.

IHF Rules of the Game: Regulations on Protective Equipment and Accessories

3. Szemüveg és védőszemüveg

Példák	Döntés	Megjegyzés
   	Megengedett	Azok a szemüvegek és védőszemüvegek megengedettek, amelyeknek speciális sport pántja, tömör műanyag lencséje és szilikonból vagy egyéb rugalmas anyagból készült kerete van.
	Nem megengedett	Azok a szemüvegek és védőszemüvegek amelyeknek kemény kerete van nem megengedettek.

4. Fogvédők

Példák	Döntés	Megjegyzés
	Megengedett	Átlátszó és egyszínű fogvédők megengedettek.
  	Nem megengedett	Nem átlátszó és többszínű fogvédők nem megengedettek.

IHF Rules of the Game: Regulations on Protective Equipment and Accessories

5. Váll védelem és kompressziós karvédők

Termék	Példák	Döntés	Korlátozások
Vállpánt		Megengedett	Puha és vékony anyagból készült vállvédők bármilyen színben megengedettek.
Kompressziós karvédő		Megengedett	A mez meghatározó színével megegyező és/vagy ahhoz hasonló színű kompressziós karvédő használata megengedett.

IHF Rules of the Game: Regulations on Protective Equipment and Accessories

6. Könyök védelem

Termék	Példák	Döntés	Korlátozások	Megjegyzés
Könyökvédő	 	Megengedett		Párnázott könyökvédők, amelyek puha és vékony anyagból készültek.
Könyökvédő (három párna és védő szivacs)		Megengedett		A három párnás és védőszivacsos könyökvédők megengedettek. A párnáknak domború kialakításúnak kell lenniük a könyök mozgását és a leérkezést segítő.
Neoprén könyökvédő (egy párna és védő szivacs)		Megengedett		A egy párnás és védőszivacsos neoprén könyökvédők megengedettek. A párnának domború kialakításúnak kell lennie a könyök mozgását és a leérkezést segítő.
Könyök protektor		Megengedett	A könyök protektor csak akkor megengedett, ha az összes kemény rész szivaccsal vagy hasonló anyaggal fedett (nem veszélyeztetni az ellenfelet).	Puha és vékony anyagból készült könyök protektorok bármilyen színben megengedettek.
Könyök protektor		Nem megengedett		Bármilyen fedetlen kemény anyagot tartalmazó könyökvédő használata tilos.

IHF Rules of the Game: Regulations on Protective Equipment and Accessories

7. Térd védelem

Termék	Példák	Döntés	Korlátozások	Megjegyzés
Térdvédő		Megengedett	A térdvédő csak akkor megengedett, ha az összes kemény rész szivaccsal vagy hasonló anyaggal fedett (nem veszélyezteti az ellenfelet).	Puha és vékony anyagból készült térdvédők bármilyen színben megengedettek.
Térdvédő (egy párna és védőszivacs)		Megengedett		A egy párnás és védőszivacsos térdvédők megengedettek bármilyen színben.
Neoprén térdvédő (egy párna és védő szivacs)		Megengedett		A egy párnás és védőszivacsos neoprén térdvédők megengedettek. A párnának domború kialakításúnak kell lennie a könyök mozgását és a leérkezést segitendő.
Térdvédő		Nem megengedett		Bármilyen fedetlen kemény anyagot tartalmazó térdvédő használata tilos.

IHF Rules of the Game: Regulations on Protective Equipment and Accessories

8. Kompressziós zokni

Példák	Döntés	Megjegyzés
	Megengedett	A zokni színével megegyező színű kompressziós zokni viselése megengedett.
	Nem megengedett	A zokni színétől eltérő színű kompressziós zokni viselése nem megengedett.

sisak/fejvédő	nem megengedett	bármilyen sisak/fejvédő
arcmaszk	nem megengedett	az arcot részlegesen takaró maszk sem
orrvédő	megengedett	ragasztószalag, puha anyag
fejpánt	megengedett	rugalmas anyag
fejkendő	megengedett	rugalmas anyag
csapatkapitányi karszalag	megengedett	felkaron, 5 cm széles, egyszínű
könyökvédő	megengedett	puha anyag, vékony, rövid
csuklóvédő	megengedett	puha anyag, vékony, rövid
ujjkötés	nem megengedett	
kesztyű	nem megengedett	
térdvédő	megengedett	puha anyag, nem fém
bokaszalagvédő	megengedett	kemény részek fedve
póló mezőnyjátékosnak, aki kapusként ténykedik	megengedett	ugyanolyan színben, mint a kapusmez

hosszú ujjú aláöltözet	megengedett	a mez főszínével egyező, vékony anyag
póló mezőnyjátékosnak, aki kapusként ténykedik	megengedett	ugyanolyan színben, mint a kapusmez; elől és hátul a mezszámnál kivágva és lefedve átlátszó anyaggal
rövidnadrág aláöltözet	megengedett	a sort színével egyező, vékony anyag
rövidnadrág alá hosszú aláöltözet	nem megengedett	
hosszú nadrág	nem megengedett	kivétel: kapus
zokni		ugyanolyan színű és hosszúságú
hivatalos személyek öltözéke		egységes sport- vagy civil ruházat; az ellenfél mezőnyjátékosainak mezétől eltérő színű

3.sz. melléklet

Oktatási segédlet a „passzív játékhoz”

Oktatási segédlet a passzív játékhoz kapcsolódó szabályváltozásokhoz Milyen akció minősül labdaátadásnak (passznak)? (A 4. labdaátadás <u>előtti</u> esetek!)					
	Támadó 1. akciója	Védő akciója	Támadó 2. akciója	Játékfolytatás	Döntés
1.	passz társnak	nincs labdaérintés	labda kontroll alatt	játék tovább	számolandó passz
2.	passz társnak	labdaérintés	labda kontroll alatt	játék tovább	számolandó passz
3.	passz társnak	labdaérintés/ blokkolás, labda vissza támadó 1.-hez	nincs labdaérintés	játék tovább	számolandó passz
4.	passz társnak	labda róla ki oldal- vagy alapvonalon túlra	nincs labdaérintés	bedobás a támadónak	nem számolandó passz
5.	passz társnak	szabálytalanság támadó 1. ellen a passz közben	nem tudja labdát kontroll alá venni	szabaddobás támadónak	nem számolandó passz
6.	passz társnak	szabálytalanság támadó 2. ellen	nem tudja labdát kontroll alá venni	szabaddobás támadónak	nem számolandó passz
7.	kapura lövés	kapus véd / kapufa	támadó labda kontroll alatt	játék tovább	passzív előjelzés vége
8.	kapura lövés	kapus véd / kapufa	labda oldalvonalon keresztül ki	bedobás a támadónak	passzív előjelzés vége
9.	kapura lövés	nincs akció	nincs akció	gól, kezdődobás	támadás vége
10.	kapura lövés	kapus megfogja a labdát	nincs akció	kidobás	labda elvesztés, támadás vége
11.	kapura lövés	kapus véd / kapufa	kapus csapátársa fogja meg a labdát	játék tovább	labda elvesztés, támadás vége
12.	kapura lövés	védő oldal- vagy alapvonalon kívülre blokkolja a labdát	nincs akció	bedobás támadónak	nem számolandó passz
13.	kapura lövés	védő blokkolja labdát	labda kontroll alatt	játék tovább	számolandó passz
14.	kapura lövés	védő blokkolja labdát	támadó 1.-hez kerül a labda	játék tovább	számolandó passz
15.	kapura lövés	nincs akció	labda kontroll alatt	játék tovább	számolandó passz

Oktatási segédlet a passzív játékhöz kapcsolódó szabályváltozásokhoz A 4. labdaátadás <u>utáni</u> esetek!					
	Támadó 1. akciója 4. passz után	Védő akciója	Támadó 2. akciója	Játékfolytatás	Döntés
1.	kapura lövés	nincs akció	labda kontroll alatt	szabaddobás a védőknek	passzív játék
2.	kapura lövés	védő labdaérintése	labda kontroll alatt	játék folytatódik	a további passz megengedett
3.	kapura lövés	védő blokkolja a labdát	támadó labdaszerzése	játék folytatódik	a további passz megengedett
4.	kapura lövés	védő blokkolja a labdát	támadó 1. labdaszerzése	játék folytatódik	a további passz megengedett
5.	kapura lövés	védő oldal- vagy alapvonalon kívülre blokkolja a labdát	nincs akció	bedobás a támadóknak	a további passz megengedett
6.	kapura lövés	szabálytalanság támadó 1. ellen	nincs labdaérintés	szabaddobás támadónak	a további passz megengedett
7.	kapura lövés	kapus véd / kapufa	támadó labda kontroll alatt	játék tovább	passzív előjelzés vége
8.	kapura lövés	kapus véd / kapufa	labda oldálvonalon keresztül ki	bedobás a támadónak	passzív előjelzés vége
9.	kapura lövés	nincs akció	nincs akció	gól, kezdődobás	támadás vége
10.	kapura lövés	kapus megfogja a labdát	nincs akció	kidobás	labda-elvesztés, támadás vége
11.	kapura lövés	kapus véd / kapufa	védő labdaszerzése	játék tovább	labda-elvesztés, támadás vége

A játéktérre és a kapukra vonatkozó előírások

- a) A játéktér (1. ábra) egy 40 m hosszú és 20 m széles téglalap alakú terület. A két átló hosszának mérésével kell leellenőrizni. Az egyik sarok külső vonalától a szemközti sarok külső vonaláig 44,72 m hosszúnak kell lenni. Az átlók hossza a játéktér feléig 28,28 méter a sarkok külső vonalától mérve a középvonal közepéig.

A játéktér vonalak felrajzolásával határozzák meg. A gólvonalak szélessége (a kapufák között) 8 cm, mint a kapufáké, minden egyéb vonal 5 cm széles. Két szomszédos terület közötti vonalak helyettesíthetők a két terület talajának különböző színű felfestésével.

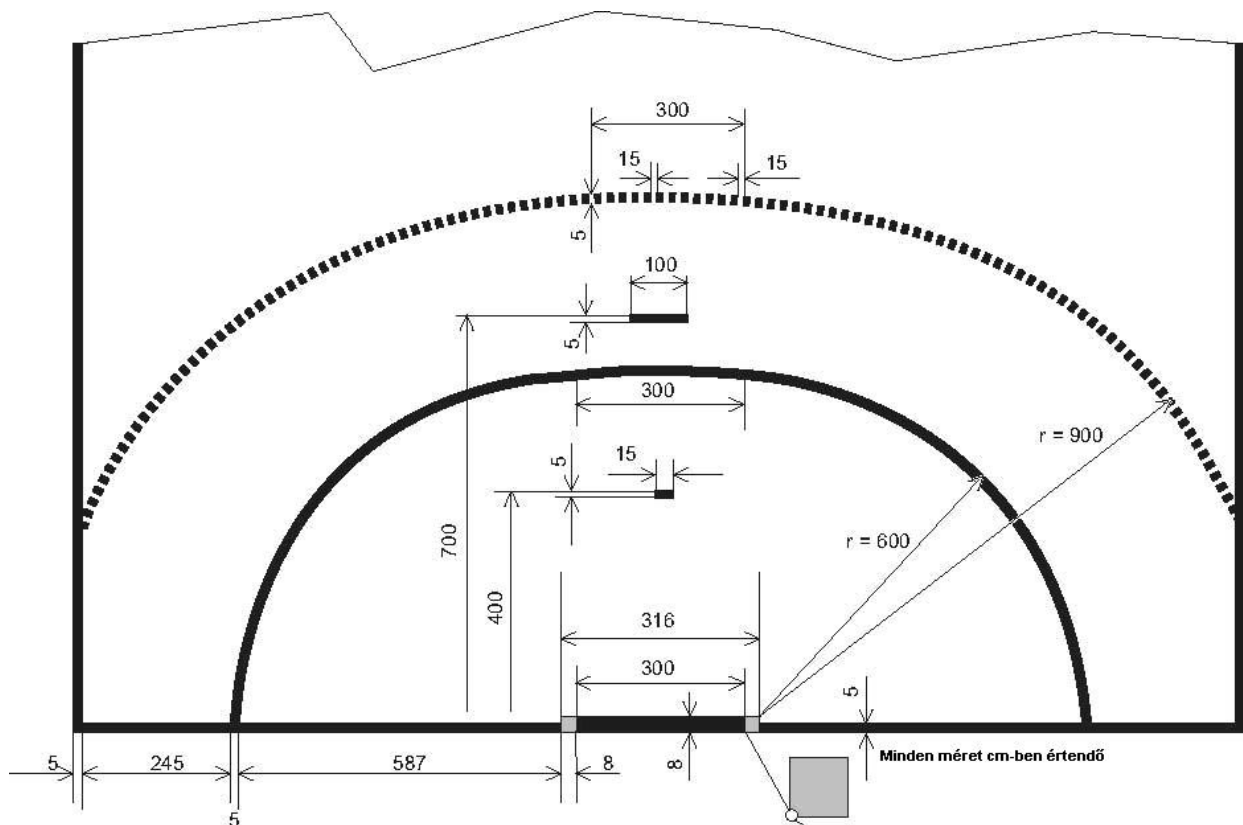
- b) A kapuk előtt található kapuelőtér 3x6 m-es téglalapból és két összekapcsolódó, 6 m sugarú negyedkörből áll. A kapuelőteret határoló kapuelőtérvonalat az alábbiak szerint kell megrajzolni. A kapu előtt, a gólvonallal párhuzamosan, attól 6 méterre (a gólvonal hátsó élétől a kapuelőtér elülső széléig) egy 3 m-es, a gólvonallal párhuzamos, egyenes vonalat húzunk. Ezt a 3 méteres vonalat kétoldalt a kapufák belső és hátsó élétől mért 6 méter sugarú negyedkör köti össze. Az alapvonalat érintő ívek közötti külső távolság 15 m (5. ábra).
- c) A szabaddobási vonalat (9 méteres vonal) a kapuelőtér vonallal párhuzamosan, attól 3 méter távolságra, szaggatottan kell meghúzni. A vonalrészek és a közöttük levő távolság egyaránt 15 cm (5 ábra).
- d) A 7 méteres dobás vonala egy 1 méter hosszú egyenes vonal a kapu előtt, párhuzamos a gólvonallal, annak hátsó szélétől a 7 méteres dobás vonalának elülső széléig érő távolság (5. ábra).
- e) A kapus-határvonal (4 m-es vonal) 15 cm hosszú jelzés a kapu előtt. Párhuzamos a gólvonallal, annak hátsó szélétől a kapus határvonalának elülső széléig érő távolság (5 ábra).
- f) Szükséges biztonsági zónát az oldalvonalaktól legalább 1, az alapvonalaktól 2 m-re létrehozni.
- g) Mindkét alapvonal közepén áll egy kapu (2. ábra). A kapukat biztonságosan kell rögzíteni a talajhoz vagy hátulról a falhoz. Belméretük: 2 m magas és 3 m széles. A kapu téglalap alakú, ami azt jelenti, hogy a belső átlóknak 360,5 cm-nek kell lenniük (max. 361 cm – min. 360 cm, egy és ugyanazon kapuban maximum 0,5 cm eltérés lehet). A kapufák hátsó vonalai egyvonalban vannak a gólvonal hátsó szélével, ami azt jelenti, hogy a kapufák elülső részei az alapvonaltól számítva 3 cm-rel a játéktér irányában helyezkednek el. A kapufák és a keresztléc ugyanabból az anyagból kell legyen (pl.: fa, könnyű fém vagy szintetikus anyag) négyzetkeresztmetszetűek, szélességük és vastagságuk 8 cm, szélei pedig lekerekítettek, amelyek rádiusza 4+-1 mm. A kapufa és a keresztléc mezőnyből látható három oldalát a háttértől lényegesen eltérő, két különböző színnel kell befesteni, ugyanazon játéktéren a két kapufának azonos színűnek kell lennie. A kapufa színeinek váltakozása a keresztlécek találkozásánál minden irányban 28 cm, egyéb helyen 20 cm. A kapukat hálóval kell ellátni, amelyet úgy kell felfüggeszteni, hogy a kapura dobott labda normális körülmények között a kapuban maradjon. Ha szükséges, a gólvonal mögött egy kiegészítő hálóval lehet a kaput felszerelni, melynek távolsága a gólvonaltól legalább 70 cm, de minimum 60 cm lehet.

- h) A háló mélysége felül, a gólvonaltól 0,9 méter, az alsó 1,1 méter, mindkét esetben a tűréshatár $\pm 0,1$ méter. A hálólukak maximum 10x10 cm-esek lehetnek. A hálót legalább 20 centiméterenként kell a kapuhoz rögzíteni. Annak érdekében, hogy a két háló közé ne kerülhessen labda, a két hálót össze lehet kötni.

A kapu mögött, körülbelül 1,5 méter távolságra az alapvonal közepétől, egy 9-14 méteres hosszúságú és a talajtól számítva 5 méter magas hálót szükséges kifeszíteni.

- i) Az egyik oldalvonal mellett, a cserehely közepén található a szövetségi képviselői asztal, ahol az időmérő/titkár foglal helyet. A szövetségi képviselői asztal maximum 4 méter hosszú lehet, valamint a mérkőzés akadálytalan követésének érdekében 30-40 cm-rel magasabban kell állnia a játéktér szintjétől.
- j) Minden mérésnek az ISO 2768-1:1989 szabvánnyal kell megegyeznie.
- k) A kézilabda kapuk EN 749-es hitelesítése a CEN által történik, összhangban az EN 202.10-1 szabállyal.

5. ábra: A kapuelőtér és környezete

Videó Ismételtes Szabályzat

A videó ismétlés lehetőséget biztosít a játékvezetőknek, hogy azonnal visszanézzenek egy szituációt a TV-képernyőn, amennyiben azt nem látták a játéktéren és úgy ítélik meg, hogy megnéznék még egyszer mielőtt döntést hoznak. Ez csak a mérkőzés kulcs-szituációira vonatkozhat, amikor a játékvezetők úgy döntenek, hogy a TV-n is megnézik az esetet a játéktéren látottakat kiegészítve.

Ezekben az esetekben lehet használni a VR-t

#	Eset	Leírás
1.	Gól vagy nem gól	Annak meghatározására, hogy a labda áthaladt (vagy sem) teljes terjedelmével a gólvonalon
2.		Annak meghatározására, hogy a játékidőben (vagy utána) haladt át a labda teljes terjedelmével a gólvonalon
3.	Labda nélküli súlyos és sportszerűtlen akciók	Labda nélküli esetek a játékvezetők látóterén kívül
4.	Kizárás (piros lap)	A játékvezetők számára a vétkes játékos megszámának pontos meghatározása
5.	Összetűzés a játéktéren	Összetűzés 2 (vagy több) játékos között (és a játékvezetőknek kételye támad, melyik játékos(oka)t kell megbüntetni)
6.	Szabálytalan csere	Amikor az időmérő/titkár/szövetségi képviselő nem tudja egyértelműen meghatározni azt
7.	Szimulálás (rájátszás)	Amikor a játékvezetőknek komoly kételyei vannak, hogy egy játékosnak kellene büntetést adni, vagy egy másik játékosnak, aki megpróbálta félrevezetni a játékvezetőt szimulálásával
8.	8. szabály	Ha a játékvezetőknek komoly kételyei vannak, hogy azonnali időleges kiállítás, vagy a 8:5, 8:6, 8:9 vagy 8:10 szerinti kizárást kell ítélni
9.	Játékot megváltoztató esetek a mérkőzés utolsó 30 mp-ben	Ha a játékvezetőknek komoly fenntartása van, hogy 7m-es ítéletet kell-e hozni vagy, a gólt elérő játékos technikai hibát követett el.
10.	Elektronikus csapatidőkéző rendszer (buzzer)	Az elektronikus időkéző rendszer meghibásodása esetén, a szövetségi képviselő vagy játékvezetők bizonytalansága esetén, ha nem tudják eldönteni melyik csapat birtokolta a labdát a buzzer megnyomásakor, vagy ha a szövetségi képviselő nem tudja, ki nyomta meg a buzzer-t.
11.	Egyéb	Abban az esetben, ha egy döntés óváshoz vezethet

Megjegyzések

1. A játékvezetőknek minden körülmények között döntéseiket megfigyeléseiken alapulva kell meghozniuk, ahogy azt a játéktéren látják. A VR abban az esetben vehető igénybe, ha a játékvezetőknek komoly kétségeik vannak a jó döntés meghozatalát illetően vagy akkor, ha különböző okokból nem látják jól az esetet a játéktéren.
2. Ha a játékvezetők egy másik szituációt észlelnek a VR visszajátszás alatt, ahol nem jó döntés született vagy nem született ítélet, akkor azt korrigálniuk kell a VR visszajátszás alapján. Ez csak azokra a helyzetekre alkalmazható, amelyek egyidőben vagy közvetlenül a VR-ismételt eset előtt történtek.

3. A szövetségi képviselők csak a 6., 10. és 11. pontok esetében használhatják a VR-t vagy a játéktéren kívül történt kizárással járó szituáció esetén. A 3. ponttal kapcsolatos esetet illetően kérhetik a játékvezetőket, hogy használják a VR-t.
4. Csak a játékvezetők (vagy a szövetségi képviselők) dönthetnek a VR használatáról miután a csapatok és a közönség számára tudtul adták, hogy a döntést/szituációt vissza kell nézni. A 8:7 és a 8:8 pont alapján progresszív büntetés jár azon játékosoknak, vagy hivatalos személyeknek, akik agresszíven a „VR jelzést” mutatják (VR-t követelve) a hivatalos közreműködőknek.

Az eljárás a következő

Lépés	Akció
1.	Mind szövetségi képviselők, mind a játékvezetők kérhetik a VR használatát. Time out kötelező.
2.	A játékvezetők megállítják az időt és mutatják a „VR-jelzést”, amivel informálnak mindenkit, hogy a szituáció VR-elemzése fog történni.
3.	A játékvezetők tanácskoznak a szövetségi képviselőkkel és elmagyarázzák, miért használják a VR-t. Ha olyan esetben akarják használni a VR-t, ami nem megengedett a szabályok értelmében, akkor a szövetségi képviselőknek közbe kell avatkozniuk.
4.	Mindkét játékvezető a VR képernyőjénél van, mialatt/míg a döntést meghozzák. Mindeddig a szövetségi képviselők kontrolálják a játékosokat és a hivatalos személyeket.
5.	A VR felülvizsgálat alapján csak akkor hozható (vagy korrigálható) játékvezető döntés, ha a VR egyértelmű és meggyőző képi bizonyítékkal szolgált.
6.	Amennyiben a játékvezetők nem tudnak döntést hozni, mert a VR nem volt meggyőző, akkor megfigyeléseik alapján kell a döntést meghozniuk. A játékvezetők tanácsot kérhetnek a szövetségi képviselőktől, ha komoly kétségeik vannak.
7.	Ha VR felülvizsgálat közvetlenül bármelyik félidő vége előtt vagy a végén történik (beleértve a meghosszabbításokat is), a játékvezetőknek a játéktéren kell tartaniuk mindkét csapatot, míg a VR alapján meghozzák a döntést.
8.	A VR vizsgálatot a lehető leggyorsabban kell kivitelezni. Akkor hosszabbodhat meg ez az időtartam, ha technikai probléma adódik a VR-rel.
9.	Ha a VR vizsgálat véget ért, a játékvezetőknek egyértelműen kommunikálniuk kell a végső döntést mindkét csapat hivatalos személyeinek, a szövetségi képviselő asztalnak és sportcsarnok közönségének.
10.	A VR vizsgálat alatt csak a játékvezetők (vagy szövetségi képviselők) lehetnek a VR asztalnál/képernyőnél, míg más arra nem felhatalmazott személy számára nem megengedett ott lenni.
11.	A szövetségi képviselőknek és a játékvezetőknek a mérkőzés előtt ellenőrizniük kell a VR-felszerelést .
12.	A szövetségi képviselőknek és a játékvezetőknek követniük kell az alapelveket, hogy a lehető legkevesebb játékmegszakítás legyen.

Feladat-kiosztás az egyes VR esetekhez

	Ki kéri a VR használatát	Ki hozza a végső döntést
Gól vagy nem gól- döntés arról, hogy a labda áthaladt-e teljes terjedelmével a gólvonalon	Játékvezetők	Játékvezetők
Gól vagy nem gól- döntés arról, hogy a játékidő előtt (vagy után) haladt át a labda teljes terjedelmével a gólvonalon	Játékvezetők	Játékvezetők
Labda nélküli súlyos és sportszerűtlen esetek a játékvezetők látóterén kívül	Játékvezetők, szövetségi képviselők	Játékvezetők
Ha a játékvezetők rossz játékosnak mutatják fel a piros lapot.	Játékvezetők	Játékvezetők
Összetűzés 2 (vagy több) játékos közötti eset kapcsán	Játékvezetők	Játékvezetők
Amikor az „Asztal” nem tudja egyértelműen meghatározni a szabálytalan cserét	Szövetségi képviselők	Szövetségi képviselők
Elektronikus csapatidőkérés rendszer (buzzer) (rossz) használata	Szövetségi képviselők	Szövetségi képviselők
Ha a játékvezetőknek komoly kételyei vannak, hogy a 8. szabály szerinti kizárást kell-e ítélni	Játékvezetők	Játékvezetők
Ha a játékvezetőknek komoly kételyei vannak (vagy a szövetségi képviselők hívják oda magukhoz a játékvezetőket) a mérkőzés utolsó 30 mp-ében egy 8:10 c vagy 8:10 d alá tartozó eset miatt	Játékvezetők	Játékvezetők
A mérkőzés utolsó 30 mp-ében üres kapus eset kapcsán (ha a játékvezetők nem biztosak abban, hogy 7m-est kell-e ítélni)	Játékvezetők	Játékvezetők

Elektronikus Csapatidőkérő Rendszer Szabályzat

A csapatok egy elektronikus csapatidőkérés rendszer gombjának (buzzer) azonnali megnyomásával kérhetnek csapatidőkérést a zöld kártya helyett.

A gomb össze van kötve a hivatalos időmérő berendezéssel. Amikor a gombot megnyomják az idő azonnal megáll. A csapatidőkérés-kérést hangjelzéssel is jelzi (buzzer-dudaszó) azt biztosítandó, hogy mindenki tisztában legyen azzal.

Az általános szabályok, azaz a kérhető csapatidőkérések darabszáma és az, hogy csak a labdát birtokló csapat kérhet csapatidőkérést, nem változnak.

Csak a hivatalos személyek kérhetnek csapatidőkérést.

Csapatidőkérés-kérési hiba, vagy nem jó használat esetén az alábbi szabályokat kell alkalmazni az új rendszerrel:

1. Ha egy csapat akkor kér csapatidőkérést, amikor az ellenfél birtokolja a labdát, akkor a következő büntetést és ítéletet kell hozni:
 - a. személyes/progresszív büntetés annak a hivatalos személynek, aki buzzer megnyomásával a csapatidőkérést kérte (ld. azonban 9. bekezdést)
 - b. 7m-es dobás a labdát birtokló csapatnak
 - c. a szabálytalan csapatidőkérést kérő csapat számára 1 (egy) csapatidőkérés-kéréssel kevesebb marad a mérkőzés hátralévő részére (az összcsapatidőkérés-kérés darabszáma a csapat számára csökken eggyel)
2. Ha egy csapat akkor kér csapatidőkérést, amikor az ellenfél birtokolja a labdát és tiszta gólhelyzetben van, akkor a következő büntetést és ítéletet kell hozni:
 - a. kizárást kell adni a gomb megnyomásával csapatidőkérést kérő hivatalos személy számára a 8:10 b szerint (piros és kék lap) (ld. még 9. bekezdést/pontot)
 - b. 7m-es dobás a labdát birtokló csapatnak
 - c. a szabálytalan csapatidőkérést kérő csapat számára 1 csapatidőkérés-kéréssel kevesebb marad a mérkőzés hátralévő részére (az összcsapatidőkérés-kérés darabszáma a csapat számára csökken eggyel).
3. Ha az 1. és 2. pontban leírtak a mérkőzés utolsó 30 mp-ében fordulnak elő, a csapatfelelős hivatalos személy eldöntheti, hogy a 7m-es dobást vagy a labdabirtoklást választja.
Ha szabaddobással folytatódik a játék, akkor azt onnan kell elvégezni, ahol a labda a játékmegszakításkor volt.
4. Ha egy csapat akkor kér csapatidőkérést, amikor épp elvesztette a labdát, és egyértelmű, hogy ez nem szándékos volt, akkor az alábbi ítéletet kell hozni:
 - a. a szabálytalan csapatidőkérést kérő csapat számára 1 csapatidőkérés-kéréssel kevesebb marad a mérkőzés hátralévő részére (az összcsapatidőkérés-kérés darabszáma a csapat számára csökken eggyel)
 - b. a játék folytatása a játékmegszakításkori játékhelyzetnek megfelelően történik.

5. Ha egy csapat labdabirtoklása közben kér csapatidőkérelmet az alábbiak szerint:
- a 4. csapatidőkérelmet kéri,
 - a mérkőzés utolsó 5 percében két alkalommal is csapatidőkérelmet kér
 - ugyanabban a félidőben kikéri a 3. holtidejét,
 - meghosszabbításban kér csapatidőkérelmet,
 - ugyanazon támadása alatt 2. holtidejét kéri,

a következő ítéletet kell hozni:

Ha a labda **játékban van** a játékmegszakításkor, a következő büntetést és ítéletet kell hozni:

- személyes/progresszív büntetés annak a hivatalos személynek, aki a csapatidőkérelmet kérte (ld. azonban 9. bekezdést)
- játékfolytatás: szabaddobás az ellenfél javára

Ha a labda **nincs játékban** a játékmegszakításkor, a következő büntetést és ítéletet kell hozni:

- személyes/progresszív büntetés annak a hivatalos személynek, aki a csapatidőkérelmet kérte (ld. még 9. bekezdést/pontot)
- játékfolytatás: korábban megítélt dobással (játékhelyzetnek megfelelő megítélt dobással)

6. Ha az 5. pontban leírtak akkor történnek, amikor a másik csapat birtokolja a labdát, akkor a 8:10 b szerint kell ítéletet hozni.
7. Ha a „buzzer” gombot véletlenül nyomták meg, akkor nincs büntetés annak, aki ezt tette. A mérkőzés játékmegszakításkori játékhelyzetnek megfelelően folytatódik.
8. Ha egy játékos szándékosan nyomja meg a „buzzer”-t, a következő büntetést és ítéletet kell hozni:
- személyes/progresszív büntetés a vétkes játékosnak a 4:6 vagy a 8:10 b szerint, a játékmegszakításkori játékhelyzettől függően
 - a játékfolytatás: szabaddobás az ellenfél javára, ha a vétkes játékos csapatánál volt a labda a játékmegszakításkor, és 7m-es dobás, ha a játékmegszakításkor az ellenfél birtokolta a labdát
 - a szabálytalan csapatidőkérelmet kérő csapat számára 1 csapatidőkérelmes-kéréssel kevesebb marad a mérkőzés hátralévő részére (az összcsapatidőkérelmes-kérés darabszáma a csapat számára csökken eggyel)
9. Ha a szövetségi képviselő vagy a játékvezetők nem ismerik, ki kérte a csapatidőkérelmet szabálytalanul, akkor a csapatfelelős kapja a fentiek szerint meghatározottakból a büntetést.
10. Az eszköz technikai meghibásodása esetén a szövetségi képviselői asztalt megközelítve szóban kérhet csapatidőkérelmet egy hivatalos személy. A csapatidőkérelmes-kérés időpontjaként a „buzzer” megnyomásának pillanata érvényes.